

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SUARNABHĀSA SŪTRA -ALTIN IŖIK SŪTRASI-

HASAN ĀLĪ YŪCEL KLASİKLER DİZİSİ

SANSKRİT ASLINDAN ÇEVİREN: KORHAN KAYA

Suvarnabhāsa Sūtra Sanskrit dilinde yazılmış Buddhist sūtra metinleri arasında en önemlilerinden biridir, "Dokuz Dharma" olarak adlandırılan grubun içinde yer alır ve "Altın Işık Sūtrası" anlamına gelir. Mahāyāna Buddhizmi'nin başlıca eserlerinden biri olan Suvarnabhāsa Sūtra Orta Asya'da Buddhizm inancını benimseyen toplumlar arasında yayılmıştır. Uygurlar 10. yüzyıldan beri Suvarnabhāsa Sūtra'yı tanırlar, eser Altun Yaruk Sudur adıyla Uygur diline çevrilmiştir. Hotan, Afganistan, Kızıl, Turfan, Niya, Dandan Uilik, Shanshan, Dunhuang gibi pek çok yerde bulunan Sanskrit el yazmaları Orta ve Doğu Asya kültürünü belirlemede hayati rol oynamıştır. Suvarnabhāsa Sūtra Uygur, Tibet ve Hotan dillerinden başka, Çin, Moğol, Soğud, Tangut dillerine de çevrilmiştir.

Korhan Kaya (1959): Ankara Üniversitesi DTCE Hindoloji Bölümü'nü bitirdi. Aynı bölümde 1990 yılında doktoraını tamamladı, 2003 yılında profesör unvanı aldı. JNU, BHU, Kolkata (Kalküta), Delhi gibi Hindistan'ın önemli üniversitelerinde araştırmalar yaptı. 2015 yılında kendisine Hindistan cumhurbaşkanı ve ICCR tarafından "Seçkin Hindolog" unvanı verildi. Hâlen DTCE Hindoloji Anabilim Dalı başkanlığını sürdüren Korhan Kaya'nın Hindoloji üzerine otuz aşkın makalesi, Hint dili, edebiyatı ve felsefesi konularında çeviri ve telif olmak üzere yirmi yedi kitabı bulunmaktadır.

Genel Yayın: 4830

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüphanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüphanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamayacaktır.

23 Haziran 1941
Maarif Vekili
Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

SUARNABHĀSA SŪTRA
-ALTIN IŞIK SŪTRASI-

ÖZGÜN ADI
सुवर्णभास सूत्र

SANSKRİT ASLINDAN ÇEVİREN
KORHAN KAYA

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2019
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM, HAZİRAN 2020, İSTANBUL

ISBN 978-625-7070-95-9 (CİLTİ)
ISBN 978-625-7070-97-3 (KARTON KAPAKLI)

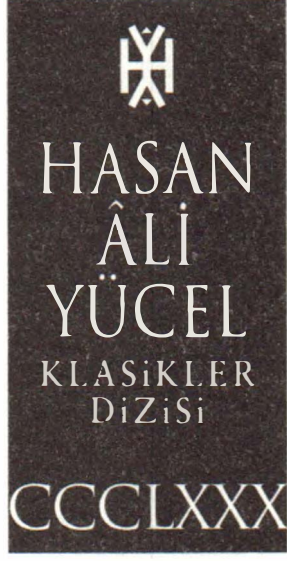
BASKI-CİLT

DERYA MÜCELLİT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
MALTEPE MAH. LİTROS YOLU FATİH SANAYİ SİTESİ NO: 12/80-81 TOPKAPI
ZEYTİNBURNU İSTANBUL

Tel: (0212) 501 02 72 - (0212) 501 35 91 Faks: (0212) 480 09 14
Sertifika No: 40514

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

SUARNABHĀSA SŪTRA

-ALTIN IŞIK SŪTRASI-

SANSKRİT ASLINDAN ÇEVİREN: KORHAN KAYA

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

İçindekiler

Sunuş	vii
Suvarnabhāsa Sūtra	1
1. Giriş Bölümü	3
2. Tathāgata'nın Yaşam Uzunluğu Bölümü	7
3. İman İkrarı Bölümü	15
4. Lotus Çokluğu Bölümü	25
5. Boşluk Bölümü	29
6. Dört Büyük Kral Bölümü	33
7. Sarasvatī Bölümü	55
8. Śrī Bölümü	61
9. Buddhaların ve Bodhisattvaların Adlarının Korunması Bölümü	65
10. Dridhā Bölümü	67
11. Samcāyā Bölümü	73
12. Devendra Öğretisi Bölümü	77
13. Susambhava Bölümü	85
14. Yakshalara Sığınma Bölümü	89
15. On Bin Tanrı Oğlunun Kehaneti Bölümü	97
16. Hastalığın Tedavisi Bölümü	101
17. Calavāhana Bölümü	107
18. Dişi Kaplan Bölümü	115
19. Tüm Tathāgatalara Övgü Bölümü	129
Kaynaklar	135
Suvarnabhāsa Sūtra Sözlüğü	137

Sunuş

Sanskrit dilinde yazılmış Buddhist sūtra metinleri içinde en önemlilerinden biri bu eserdir. “Dokuz Dharma”¹ olarak adlandırılan grubun içindedir. Suvarna “altın”, bhāsa “ışık” demektir. İkisi birlikte *Suvarnabhāsa* olarak “altın ışığı” belirtmiş olur. Eski Uygur dilinde bu eser *Altun Yaruk* olarak söylenir. *Suvarnabhāsa*’ya bazen “en yüksek, en iyi, fevkalade” anlamına gelen uttama sözcüğü eklenir ve kısa /a/ sesinin kısa /u/ sesiyle birleşip /o/ sesine dönüşmesiyle eser *Suvarnabhāsottamasūtra* diye de söylenir. Bu durumda “Altın Işığın Yüksek Sūtrası” gibi bir anlama gelir.

Mahāyāna Buddhizmi’ne ait olan eser Orta Asya’da Buddhizm inancını benimseyen toplumlar arasında yayılmıştır. Sanskrit dilinden Çin diline yapılan ilk çeviri Dharmakshema’nın (414-433) yaptığı çeviridir. Paramārtha ve öğrencileri (552-557) ve Ī-ching (703) sonraki çevirileri yapmışlardır. Eser Tibet ve Hotan dillerinden başka Uygur, Moğol, Soğud, Tangut dillerine de çevrilmiştir. VII. yüzyıldan başlayarak Japonya’da da tanınmış ve Japon Buddhizmi’nde önemli bir yer işgal etmiştir. Dharmakshema’nın çevirisi eserin orijinaline en yakın olanıdır. Çünkü zaten *Suvarnabhāsa*’nın yazılış tarihi de V. yüzyıldan daha geriye gitmemektedir.

1 Saddharmapundarīka, Lalitavistara, Lankāvatāra, Ashtasahasrikā, Pracnā-pāramitā, Gandavyūha, Daṣabhūmiśvara, Samādhirāca, Tathāgataguhyaka.

Eser tam övgü hâlinde söylenirken *Suvarnabhāsottama* başlığına Sūtrendrarāca da eklenir. Sūtrendrarāca “sūtraların kralı” demektir; sūtra, indra ve rāca sözcüklerinin birleşimidir. Burada Vedik dönemden tanrı olarak bildiğimiz indra sözcüğü “kral” anlamında kullanılmaktadır. Brāhmanalar döneminde güçlü krallara indra adı eklenerek söylemek bir âdet hâline gelmeye başlamıştı. Epik dönemde sıkça karşılaşılan bir kullanım biçimi oldu. Rāca sözcüğü de “kral” demektir. Anlamı pekiştirmek, övgüyü kuvvetlendirmek için böyle söylenmiş olmalıdır.

Eserin ilk bölümünde Buddha’nın Gridhrakūta Dağı’ndaki Buddha alanında oturduğu belirtilerek konuya girilir. Buddha orada toplananlara *Suvarnabhāsa*’yı açıklayacağını söyleyerek konuşmaya başlar. Dört yönde başka buddhalar vardır: Doğuda Akshobhya, güneyde Ratnaketu, batıda Amitābha, kuzeyde ise Dundubhisvara. Kötülüğün ve cehaletin pençesine düşmüş varlıklar bu sūtrayı dinleyerek saflaşmalıdırlar. Hindu mitolojisinde aşağı varlıklar olarak sayılan yaksha, nāga, asura, kinnara, guhyaka gibi varlıklar burada insanlara zarar vermeyen, normal canlılar olarak sayılırlar. Hindu mitolojisindeki Vishnu’nun binek kuşu Garuda da garudalar şeklinde çoğul olarak söylenir.

İkinci bölümde Bodhisattva Ruçiraketu öylesine büyük bir varlık olan Bhagavan Buddha’nın neden seksen yıl gibi az bir yaşam sürdüğünü sorgular. Onun yaşayan varlıkların hayatlarına saygı duyan biri olduğunu ve yaşamaları için onları kendi bedeninden et, kan, kemik, ilikle beslediğini söyler. Bu ifade sanki on sekizinci bölümdeki “dişi kaplan” hikâyesine bir gönderme niteliğinde gibidir. Bölümün ilerleyen kısımlarında Buddha’nın yaşam süresini kimsenin ölçemeyeceği vurgulanır.

Üçüncü bölüm bir tür “iman ikrarı” ve “günah çıkartma” bölümüdür. Ruçiraketu’nun rüyasında gördüğü davul tıpkı Güneş gibi parlamakta, etrafa altın ışık saçmaktadır.

Her tarafta buddhalar vardır. Bu bölümde birçok kötülük, günah itiraf edilip pişmanlık belirtilirken bir yandan da doğru eylemlerle buddhaların sahip oldukları on güce sahip olarak bir Buddha hâline gelme, canlılara iyilik etme kararlılığı belirtilir.

Dördüncü bölümde “Lotus Çokluğu” diye adlandırılan tathāgatalara, geçmişin, şimdinin ve geleceğin buddhalarına seslenilir. Burada hitap edilen Tanrıça Bodhisattvasamuççayā’dır. Bu bir aile tanrıçasıdır. Aydınlanmanın ve dharmanın özüdür. *Suvarnabhāsa Sūtra*’da adı geçen beş büyük tanrıçadan biridir. Diğer dördü altıncı bölümde adı geçen ve bir “savunma tanrıçası” olarak nitelenen Harīti, yedinci bölümde geçen ve sūtrayı doğru hatırlamaları ve saf kalmaları için büyümlü sözler öğreten “güzel konuşma tanrıçası” Sarasvatī, adı sekizinci bölümde geçen, canlıları gözetten, onların ürünlerini artıran, başarı için sihirli sözcükler veren Tanrıça Śrī, onuncu bölümde geçen, *Suvarnabhāsa* açıklandığında daha güçlü olan, dharmayı vaaz edenler için yeryüzünün her tarafını destekleyen yeryüzü tanrıçası Dridhā’dır. Bu metinleri oluşturanlar Brāhmanlar oldukları için ister istemez bunları kendi kültürlerinden izler olarak geride bırakmışlardır. O nedenle de bu Brāhman özellikleri gösteren bölümler arasında bir yere, yani dokuzuncu bölüme yerleştirdikleri “Buddha ve Bodhisattvaların Adlarının Korunması” ile ilgili kısım çok zavallı kalmaktadır.

Suvarnabhāsa Sūtra’nın gerçek Buddha düşüncesini anlatan beşinci bölümü boşluk (Śūnyatā) üzerine olan bölümdür. “Bu beden boş bir köy gibidir. Duyular altı köy hırsız gibidir; bunların hepsi aynı köyde yaşarlar, fakat birbirlerinden habersizdirler,” diye başlayan dördüncü beyitten itibaren *Elmas Sūtra*’dan bildiğimiz Pracnāpāramitā (aşkın bilgelik) öğretisi kendini gösterir. On sekizinci beyitte “Bir şey cehaletten bulunmaz, fakat yine o cehalet yüzünden doğar. Aslında cehalet yoktur, o yüzden ona cehalet derim,”

diyerek *Elmas Sūtra* öğretisine çok yaklaşır. Ne yazık ki öğretisi burada çok kısa geçer. Bunun nedeni de bölümün başında belirtilir: “Kıt akıllı, cahil bir varlık her şeyi anlamaya muktedir değildir. O yüzden sūtraların kralı olan bu eserde boşlukla ilgili şeyler kısaca anlatılmıştır.”

Altıncı bölümde “Dört Büyük Kral” başlığı altında Büyük Kral Vaiṣṛavana, Büyük Kral Dhritarāshtra, Büyük Kral Virūdhaka, Büyük Kral Virūpāksha dharmaya bağlılıklarını dile getirirler. *Suvarnabhāsottamasūtra*’nın iyi benimsenmesi ve iyi korunması hâlinde toprakların ve ülkelerin çok güçlü bir şekilde korunacağı ve sonsuza dek mutlu yaşanacağı vurgulanır.

On birinci bölümde yakshaların büyük komutanı Samcñāya konuşur. Sūtraların kralı kusursuz *Suvarnabhāsa*’yı över. Buddhist metinlerin Pāli dilinde olanlarında Yakkha olarak gördüğümüz bu canlılar Sanskrit metinlerde yaksha olarak ortaya çıkarlar ve Buddhist mitolojisinde ve düşünce hayatında hatırı sayılır önemde bir yer işgal ettiklerini kanıtlarlar.

On ikinci bölümde Devendrasamaya, yani “krallık bilgisi” anlatılır. Kral dürüst olmalı, halkını düşünmelidir. Kötü kralın ülkesi mahvolur. Kral, dharmadan asla ayrılmamalıdır. Bu bilgilerin Tanrı Brahma’nın ağzından verilmesi yine o zamanki Brāhman etkisini gösterir. On üçüncü bölümde de yine Brāhman etkisini görürüz, fakat bu durum burada Kshatriyaların, imparatorların kabullenişleriyle karışık olarak verilmiştir. Śakra ve Brahma adları dikkati çeker.

On dördüncü bölümde yine *Suvarnabhāsa Sūtra* övülür. Bu övgü yakshalara sığınarak yapılır. Dharmayı öğrenmeye başlayan kişi bir stūpadan içeri giriyormuş gibi olacak, orada Cina Śākyamuni’yi görecektir. Bu dharmayı öğrenmek kolay değildir, acılar çektirebilir. Lotus biçimli tahttan bakıldığında Samantabhadra, Mancuṣrī, bazen de Maitreya görülecektir. Buddha’nın öğretisine bir mitolojik varlıklar

ordusu eşlik eder. Bunlar Brahma, Vacrapāni, Lokapālalar, yakshaların efendisi Samcnāya, nāgaların, asuraların, kimnaraların, garudaların efendileri, Sarasvatī, Śrī, Vaiṣṛavana, Indra, Soma, Vāyu, Varuna, Skanda, Vishnu, Pracāpati, Hutāṣana, yaksha krallar ve daha birçok karakterdir. Bunlar Brahmanik düşüncelerin etkisiyle metne konulmuştur. Yetmiş ikinci gāthāda “Kral Sūrya bu sūtra ile doyurulacak” şeklindeki ifadede Vedik dönemde hayvan kurbanıyla doyurulan tanrılardan biri olan Sūrya’nın artık sadece bu sūtra ile doyurulacağı söylenmekte ve bir şekilde Brahmanizm’den Buddhizme geçiş de belirtilmiş olmaktadır. Artık tanrılar kurbanla değil bu sūtranın okunmasıyla doyacaklardır.

On beşinci bölümde “On Bin Tanrı Oğlunun Kehaneti” anlatılır. Bunlar hangi sebeple otuz üç tanrının barındığı yerden ayrılıp dharmayı ıstirmek için Bhagavan’ın yanına gelmişlerdir? Bu soruya cevap aranır.

On altıncı bölüm bunun devamı niteliğindedir. Tanrıçaya hitaben anlatılmaya devam edilir. Önceki bölümde “azimli çabaların ne olduğu” sorulmuştu. Bu bölümde biraz da sürpriz bir şekilde hastalık bilgisi verilir. Sureşvaraprabha’nın ülkesinde birçok canlı hastalık nedeniyle acı çekmektedir. Tüccar Calavāhana’nın babası tüccar Catimdhara âlim, hekim, unsurlar uzmanı, Ayurveda’yı bilen biridir. Baba oğluna bildiklerini öğretir.

Bir öncekinin devamı olarak anlatılan “Calavāhana” adlı on yedinci bölümde tüccar oğlu Calavāhana, Ayurveda bilgisiyle pek çok canlıyı hastalıktan kurtarıp mutlu eder. Sonra kurumakta olan göldeki on bin balığı fillerle taşıdığı sularla kurtarır ve onların aç karınlarını doyurur. Bu bölümde yine sürpriz bir şekilde karşımıza Pratītyasamutpāda, yani “nedensellik zinciri bilgisi” çıkarır. Calavāhana hayvan formundaki canlılara bu bilgiyi aktarır. On bin balık öldükten sonra otuz üç tanrı arasında yeniden doğarlar. Calavāhana’ya kırk bin inci kolye verirler, evine çiçek-

ler yağdırırlar. Bölümün sonunda Calavāhana'nın aslında Bhagavan Buddha olduğunu anlarız. Diğer karakterler de ona göre bölüştürülür. Örneğin babası Catimdhara aslında Buddha'nın babası Şuddhodana'dır, kardeşi Calagarbha da Ānanda'dan başkası değildir.

On sekizinci bölüm meşhur “Dişi Kaplan” bölümüdür. Burada Bhagavan Buddha Ānanda'ya Kral Mahāratha'nın üç oğlunu, Mahāpranāda, Mahādeva ve Mahāsattva'yı anlatır. Bunlardan Mahāsattva kendisini yaklaşık bir hafta önce doğum yapmış, yavrularıyla birlikte aç ve sefil bir şekilde yatmakta olan kaplana feda eder. Anne kaplan ve yavrularının hayatı kurtulur ama Mahāsattva hayata gözlerini kapamıştır. Kral, kraliçe ve prensler çok ağlaşırlar. Onun kemiklerini sakladıkları bir stūpa inşa ettirirler. Bu etkileyici öykünün şiirsel kısmından anlıyoruz ki aslında Mahāsattva Şākyamuni Buddha'dan başkası değildir. Kral Mahāratha Buddha'nın babası Şuddhodana, kraliçe annesi Māyā, Mahāpranāda Maitreya, Mahādeva da Mancuṣrī'dir. Dişi kaplan Mahāpracāpatī, kaplanın yavruları da beş bhikshudur. Böylece Buddha'nın yaşamının temel unsurları simgeleştirilmiş olurlar.

On dokuzuncu ve sonuncu bölüm Buddha'ya övgü bölümüdür. Ona yine Cina diye hitap edilir. Cina lakabı Caynizme ait gibi görünse de Buddhist metinlerde de hatırı sayılır ölçüde kullanılmıştır. Ona Brahma sesli derler. Üçüncü bölümde Brāhman kılığında birisi davul çalmaktadır. Tüm eserde sık sık Şakra (İndra) başta olmak üzere çeşitli Veda tanrılarıyla Brahma ve Sarasvatī, Śrī gibi Brāhman inancını yansıtan tanrı ve tanrıçalardan sürekli söz edilmesi bize eserin Brāhman geleneğinden gelen kişiler tarafından yazıldığını göstermektedir. Gerek bunları gerekse de dünyalık işlerden, maddiyattan söz eden kısımları, Buddhizme ne kadar ters olsa da, tarihsel süreçte Brāhman kökenli insanlar tarafından oluşturulduklarından normal karşılıyoruz. Ayırı-

ca bu durumun Brahmanizm-Buddhizm gibi iki zıt kutup arasında insanların Buddhizmi benimsemelerini sağlayan bir unsur olduğunu da söyleyebiliriz.

Eserin Uygur Türkleri arasında iyi bilindiğini ve *Altun Yaruk Sudur* (Altın Işık Sūtrası)² şeklinde Uygur diline çevrildiğini biliyoruz. Eser Sanskrit dilindeki *Suvar-nabhāsottamasūtra Sūtrendrarāca* (Altın Işığın Yüksek Sūtrası, Sūtraların Kralı) şeklindeki uzun söylenişi yüzünden Çince’ye bu adın karşılığı *Chin kuang ming tsui sheng wang ching* şeklinde çevrilmiştir.³ Uygur diline de Çince’den çevrildiği için Uygurca uzun adı da vardır: *Altun önglög yaruk yaltrıklık kopta kötrülmüş nom iligi atlıg nom*.⁴

Altun Yaruk’un Çin dilinden yapılan çevirisi VIII. yüzyılda İ-ching tarafından Sanskrit dilinden Çince’ye yapılan çeviridir. Uygurca çevirisi tahminen X. yüzyılda bir Uygur Buddhist bilgini olan Beşbalıklı Şingko Şeli Tutung tarafından yapılmıştır. Orijinali on dokuz bölüm olan eser bu çeviride on kitap, otuz bir bölümden oluşmaktadır. Eseri bulan kişi Sergey Malov adlı bir Rus Türkologdur. Çin’in Gansu bölgesindeki bir Buddhist manastırında bulmuştur. *Altun Yaruk*’u bilim dünyasına ilk olarak duyuran ve eserle ilgili ilk çalışmaları yapan kişi 1908’de Friedrich Wilhelm Karl Müller’dir.⁵ Radloff-Malov baskısı en önemli çalışmalardan biridir. Eserin en yeni nüshası, aslı değiştirilmeden, 1687 yılında Dunhuang’da Sarı Uygurlar tarafından tahta basmay-

2 “Yaruk” Eski Uygur dilinde “ışık” demektir. “Sudur” ise sūtra sözcüğünün karşılığıdır. Sūtranın sözcük anlamı “iplik”tir. İpliklerin sıra sıra birleşip bir bütünü oluşturması gibi cümleler de birleşerek eseri meydana getirirler. Bir zaman sonra Hindistan’da bazı Caynist, Buddhist ya da Hindu edebî eserleri sūtra diye adlandırılmıştır. Sūtranın “sudur”a dönüşmesi Arapça’daki “satır” sözcüğünü çağrıştırmaktadır. Nitekim “sutûr” Arapça’da “satırlar, yazı dizileri” anlamına gelir. (Estâr: Yazı sıraları).

3 Şinasi Tekin, “Altun Yaruk’un Çincesinin Almancaya Tercümesi Dolayısıyla”, s. 297.

4 Saadet Ş. Çağatay, *Altun Yaruk’tan İki Parça*, s. 1.

5 Engin Çetin, *Altun Yaruk, Sekizinci Kitap*, s. 7.

la bastırılanıdır. Bu nüshanın aslı St. Petersburg'da olup W. Radloff ve S. Malov tarafından yayımlanmıştır.⁶

Türkiye'de *Altun Yaruk* hakkında ilk bilgi veren Fuat Köprülü olmuştur. Sonra Reşit Rahmeti Arat, Radloff-Marlov baskısının 607-616. sayfalarını kısa bir girişle yayımlamıştır. Bu alandaki önemli bir çalışma da Saadet Çağatay'ın *Altun Yaruk'tan İki Parça* adlı çalışmasıdır.⁷ Bu kitap-tan anlıyoruz ki “Küü Tav” hikâyesi eserin orijinali olan *Suvarnabhāsa Sūtra*'da yoktur. Bu ve başka eklemeler Çince ve Uygurca çevirilerde yapılmıştır. Tekin, “Uygurca eseri Çincesi ile karşılaştırırsak Singku Seli Tutung'un (Şingko Şeli Tutung) yer yer açıklayıcı parçalar eklediğini görürüz; bu eklemelerin sayısı Altun Yaruk'a 'tercüme' dedirtmeyecek kadar çoktur,” demektedir.⁸

Suvarnaprabhāsa Sūtra'nın Hotan dilindeki ve Tibet dilindeki çevirileri de çok önemlidir. Sūtra önce Hotan'a varmış, oradan Çine ulaşmıştı. Hotan Hint ve Çin kültürlerinin birleştiği çok önemli bir merkezdi. Öyle ki, I. yüzyıla ait bir madenî paranın bir yüzü Çince, diğer yüzü ise Kharoshthī alfabesiyle Prākṛit diliyle yazılı idi.⁹ Sanskrit sūtralar ülke savunmasına yaradığı düşünülerek Çin'e kadar götürülüyordu. Bunlar dinsel gereksinimleri karşıladığı kadar politik amaçlara da hizmet ediyordu. *Suvarnaprabhāsa* da bunların başında gelen eserlerden biriydi. Hotan'dan başka Afganistan, Kızıl, Turfan, Niya, Dandan Uilik, Shanshan, Dunhuang gibi pek çok yerde bulunan Sanskrit el yazmaları Orta ve Doğu Asya'nın kültürünü belirlemede hayati rol oynamışlardır. İpek Yolu'nun bir diğer adının “Sūtra Yolu” olması bu nedenledir.

Suvarnabhāsa Sūtra'nın Tibet dilinde üç versiyonu vardır. Birincisi tamamen Sanskrit metne dayanır. Bu versiyonun

⁶ Şinasi Tekin, a.g.e., s. 295.

⁷ Şinasi Tekin, a.g.e., s. 296.

⁸ Şinasi Tekin, a.g.e., s. 296.

⁹ Shashibala, *Sanskrit on the Silk Route*, s. 21.

çevirisi muhtemelen Mūlakoṣa ve Cnānakumāra tarafından VIII. yüzyılın ilk yarısında yapılmıştır. Bunu izleyen yüzyılda diğer iki versiyon oluşturulmuştur. İkinci versiyon, çevirisi Cinamitra, Śilendrabodhi ve Ye-şes-sde tarafından yapılandır. Bu da hemen hemen tamamen Sanskrit orijinali takip eder. Üçüncü versiyon Chos-grub tarafından çevrilendir ve bu nüsha Ī-ching'in meşhur çevirisine dayanır, o yüzden de orijinalinden farklılıklar gösterebilir. Tibet dilinde başka versiyonlar da vardır.¹⁰

* * *

Bir dini, bir felsefeyi, herhangi bir sosyal, psikolojik ya da tarihsel bir konuyu ya da olayı daha iyi anlayabilmek için o konu hakkındaki temel taşlara bakmak, konunun ana sütunlarını oluşturan temel kaidelerine inmek gereklidir. Buddhizmi anlamak için de onun temel eserlerini dilimize çevirip çözümlemeli olarak incelemek zorunluluğu vardır. *Suvarnabhāsa Sūtra* Buddhizme ait temel eserlerden biri olduğu için bu eseri Türkçe'ye çevirmek istedim. Daha önce bir *Buddhizm Sözlüğü* hazırlamış, onu takiben Sanskrit dilinde yazılmış olan *Elmas Sūtra* ve *Lotus Sūtra*'yı, sonra da Pāli metinlerden *Suttanipāta*'yı çevirip *Dhammapada*'yı yeniden yayına hazırlamış olduğum için Buddhist metinlere dair yeterli bir tecrübe kazanmış durumdaydım. *Suvarnabhāsa Sūtra*'yı çevirerek hem Hindoloji hem de Türkoloji alanına katkı yapmak istedim.

Suvarnabhāsa Sūtra "Altın Işık Sūtrası" anlamına gelir ve Mahāyāna Buddhizmi'nin en önemli eserlerinden birini oluşturur. Türkler X. yüzyıldan beri bu eseri tanırlar. Uygurların *Altun Yaruk Sudur* diye dillerine çevirdikleri eser bu eserdir. *Altun Yaruk* ülkemizde bilinir olduktan itibaren geçen yaklaşık kırk yılda fazla bir çalışma yapılamamıştı. Onu

10 R. E. Emmerick, *The Sūtra of Golden Light*, s. XII.

izleyen altmış yılda Türkologlar birçok çalışmalar yaptılar. Bu yolda Şinasi Tekin, Saadet Ş. Çağatay, Reşit Rahmeti Arat gibi isimleri başka isimler takip etmiş ve konu oldukça ayrıntılı olarak incelenmiş ve işlenmiştir.

Fakat eserin orijinali olan, Sanskrit diliyle yazılmış *Suvarnabhāsa Sūtra* Türkçe'ye çevrilmiş miydi? Hayır. İşte bu kitap bu eksikliği gidermek için hazırlanmıştır, *Suvarnabhāsa Sūtra*'nın eksiksiz bir çevirisini içermektedir.

Çeviri için iki kitabı edinmek benim için yeterliydi. Bunlardan biri Marburg Üniversitesi'nde profesör olarak çalışmış olan, ömrünün otuz yılını *Suvarnabhāsottamasūtra* araştırmasına adanmış Johannes Nobel'in Sanskrit metni, diğeri de Hamburg Üniversitesi'nde İranoloji profesörü olan Ronald Eric Emmerick'in İngilizce çeviri metni idi. İkinci kitabı o sırada Hindistan'da bulunan Dr. Canan Yoğurt getirmişti. Birinci kitabı bulmak için ise Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin kütüphanesine bakmak yeterli oldu. J. Nobel eserin Sanskrit aslını 1937 yılında yayımladı. Ben de çeviri boyunca bu kitabı temel aldım, R. E. Emmerick'in yaptığı gibi düzyazı olarak çevirmedi. Manzum kısımları şiirsel olarak verdim. Zaten bunlara "gāthā" adı verildiği için özellikle düzyazıdan ayırmak gerekiyor. Birçok Buddhist sūtra hem mensurdur hem de manzum. Aynı konu anlatılsa da bu kısımlar arasında ciddi farklılıklar görülebilir.

Eserin bazı yerlerinde Sanskrit metin silinmiş, bir şekilde yok olmuştur. Bu gibi yerleri J. Nobel Tibet ve Hotan dillerinden yaptığı çevirilerle tamamlamıştır. Nadiren de olsa R. E. Emmerick'in de tamamladığı yerler vardır. Ben bunların hepsini verdim ve eseri elden geldiğince eksiksiz şekilde Türkçeleştirdim.

Suvarnabhāsa Sūtra'nın dilini bir diğer önemli Buddhist eser olan *Lotus Sūtra*'nın diliyle kıyaslayacak olursak, burada Buddhist melez Sanskrit diye adlandırılan dilin çok belirgin olmadığını söyleyebiliriz. *Lotus Sūtra* en az iki yüzyıl

daha eski olduğu için Brāhman etkisine daha fazla açıktı. Bu da beraberinde Buddhistlerin kullandığı Prākrit ve Pāli dillerine Sanskrit'in müdahalesini getirdi. Magadha'da Brāhman nüfus artmıştı. Oradan doğuya ve kuzeye göç eden Buddhist âlimler Pāli ve Prākrit dillerini çok iyi biliyorlar ama Sanskrit dilini o kadar iyi bilmiyorlardı. Zamanla Sanskritte de ustalaştılar. *Suvarnabhāsa* yazıldığında artık neredeyse Sanskrit dilini kusursuz kullanabiliyorlardı. İki eser dil açısından kıyaslandığında bu açıkça görülür. Birkaç yerde (örneğin “rüya” için Sanskrit “svapna” yerine Pāli “supina” sözcüğünü kullanmak gibi) Pāli sözcük kullanılmışsa da bu eser çok daha temiz bir Sanskrit dili ile yazılmıştır.

Çalışmam sırasında yararlandığım kaynakları “Kaynaklar” kısmında gösterdim. “Suvarnabhāsa Sūtra Üzerine” adlı bölümde kısa fakat önemli bilgiler verdim. Metinde geçen Sanskrit sözcüklerde alt ve üst noktalama işaretlerini, baskıda oluşan hatalar yüzünden kullanmadım. Fakat ā, ī, ū gibi uzun okunması gereken sesli harflerin üzerindeki çizgileri mutlaka belirttim.

Araştırmacılar bu çeviriyle Sanskrit metinle Çince ve Uygurca metinleri karşılaştırma, metinlerin nerelerde ayrıştıklarını bulma fırsatını yakalayacaklardır. Ülkemizde ne yazık ki Tibet ve Hotan dili uzmanları bulunmamaktadır. Bu da alandaki çalışmalarda bilimsel yönden boşluklara neden olabilmektedir.

Bu eserin hazırlanma aşamasında özellikle kaynak temininde yardımcı olan Doç. Dr. Yalçın Kayalı, Dr. Esra Kökdemir ve Dr. Canan Yoğurt'a teşekkür ederim. Bu çevirinin *Suvarnabhāsa*, *Altun Yaruk* ve diğer ilgili kaynak eserlerin konularının karanlık kalan kısımlarını aydınlatması, genel okuyucuyu da doyurması umuduyla.

Korhan Kaya
Ankara, 2019

SUARNABHĀSA SŪTRA

1. Giriş Bölümü

(Nidāna¹ Parivarta)

Om. Saygıdeğer Buddha ve bodhisattvalara selam olsun.

(Om. Değerli ve kutsal Pracnāpāramitā'ya² selam olsun. Şruti ve smritilerle ilerleyerek zafer kazanalım, Svāhā!)³

1. Bir keresinde şöyle işittim: Tathāgata, / Gridhrakūta Dağı'nda, büyük Buddha alanında oturuyordu.

(Çevresinde yüce soydan gelen Tanrıça Bodhisattvasa-muççayā ve Sarasvatī, büyük tanrıça Śrī, büyük toprak tanrıçası Drīdhā, büyük tanrıça Hārītī vardı. Baş tanrılarla birlikte sayısız tanrı, nāga, yaksha, rākshasa, gandharva, asura, garuda, kinnara, büyük yılanlar, insanlar, insan olmayan varlıklar da bulunuyordu. Derken soylu Ānanda Bhagavan'a dedi ki: Bhagavan, dharmanın rehberliğini edenlere ne olur? Bhagavan dedi ki: Onu izlemek zor değildir, özü gereği samādhi ve dharma gayet saftır.)⁴

2. Saf, temiz, en iyi bodhisattvalar arasında / Bu sūtralar kralı mükemmel Suvarnabhāsa'yı açıklıyorum; / Onu

1 “Giriş” diye karşılanan bu sözcük “öz, köken, kuruluş, neden, kaynak” gibi çeşitli anlamlara gelmektedir.

2 Bilgelik kitabı.

3 J. Nobel parantez içindeki bu kısmın metne sonradan eklendiğini belirtiyor. (*Suvarnabhāsottamasūtra*, *Das Goldglanz-Sūtra*, s.1).

4 J. Nobel parantez içindeki bu kısmın da metne sonradan eklendiğini haklı olarak öne sürüyor. Bunlar olasılıkla eskiden Brāhman olan ve Buddhist inanca yeni geçen insanların metne kattıkları unsurlardır.

işitmek ve onun üzerinde çalışmak yoğun çaba gerektirir.

3. O dört yöndeki buddhalar tarafından kutsanmıştır: / Doğuda Akshobhyarāca, güneyde Ratnaketu, / Batıda Amitābha ve kuzeyde Dundubhisvara.
4. Amacı kötülükleri yok etmek olan, bütün günahları yok eden, / Her türlü iyiliği ihsan eden bu en yüce öğretiyi açıklıyorum;
5. O felaketleri ortadan kaldıran, kötülükleri yok eden, / Tüm bilgilerin temeli, her çeşit görkemle süslü olandır.
6. Çünkü duyuları kusurlu, yaşamları sınırlı canlılar, / Et- rafları felaketle çevrili, yüzlerini tanrılardan çevirmiş,
7. İyi insanlar tarafından nefret edilen, ev yaşamlarında zu- lüm altında / Olan, birbiriyle çekişen, mallarını kaybet- mekten korkan, keder içinde,
8. Dert ve yoksulluktan acı çeken, korku içinde, / Yıldız fal- larından medet uman, ifritlerin pençesine düşmüş,
9. Karabasanlar gören, keder ve felakete batmış varlıklar / İyilikle yıkanıp saflaşmak için bu sūtrayı dinlemelidirler.
10. Zira geniş Buddha alanında, temiz elbiseler giyinmiş / İn- sanlar, saf zihinleriyle pürdikkat bu sūtrayı dinlerler,
11. Şiddetli felaketlere maruz kalan canlıların dertleri / Bu sūtranın görkemiyle söndürülür;
12. Sayısız yaksha ile birlikte dünya koruyucuları,⁵ vezirleri / Ve ordu kumandanlarıyla onlara koruma sağlayacaklar- dır.
13. Büyük tanrıça Sarasvatī, nehirde yaşayan / Tanrıça Nairancanā, / Hārītī, bhūtaların anası, yeryüzü tanrıçası Dridhā,
14. Brahma krallar, otuz üç kral, nāgaların güçlü kralları, kinnaraların kralları, / Asuraların kralları ve aynı şekilde garudaların kralları,

5 Lokapālalar.

15. Güçlü orduları ve araçlarıyla birlikte buraya yaklaşarak / Gece gündüz hiç yorulmadan onlar için koruma sağlayacaklardır.
16. Sayısız kalpa boyunca tüm buddhaların erişilmesi zor sırrı / Olmuş olan bu sūtrayı geniş Buddha alanında bilinir kılacağım.
17. Bu sūtrayı işiten, başkalarının işitmesine neden olan, / Onunla sevinen, onu onurlandıran kişi,
18. Tanrılar, nāgalar, insanlar, kinnaralar, asuralar, / Guhyakalar tarafından sayısız kalpa boyunca onurlandırılır.
19. Onların canlılara iyilik ederek biriktirdiği yararlılık toplamı / Sonsuz, sayısız, tasavvur edilemez ölçüdedir.
20. Onlar on yönde bulunan buddhalar ve işleri derin / Bodhisattvalar tarafından memnuniyetle kabul edileceklerdir.
21. Temiz ve güzel kokulu elbiseler giyinmiş, kafaları sevgiyle / Dolu bu kişilere hiç yorulmadan saygı gösterilmelidir.
22. Bir kimse kendi aklını saf, temiz ve engin kılmalıdır. / Bu kusursuz sūtrayı dinle ve düşüncelerini saflaştır.
23. İnsanlar arasında doğarak insan olmanın kazancına ulaşmış / Kişiler bu sūtrayı dinleyerek iyi bir yaşam sürecektir.
24. Bu öğretiyi dinleyip yararlarının meyvelerini toplayanlar / Sayısız buddha tarafından kutsanacaklardır.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa Sūtra'nın birinci bölümü olan "Nidāna Parivarta" bitti.

2. *Tathāgata'nın Yaşam Uzunluğu Bölümü*

(Tathāgatāyuhpramāna Parivarta)

Yine o zamanda büyük Rācagriha şehrinde Ruçiraketu adlı bir Bodhisattva Mahāsattva yaşıyordu. O önceki Buddha'ya hizmetle büyük yararlar kazanmıştı, yüz binlerce milyon sayıda Buddha'ya saygı göstermişti. Sonra onun aklına şu geldi: Onun sebebi nedir, neden Bhagavan Śākyamuni seksen yıl yaşadı, niçin bu kadar kısa?

Sonra aklına dahası geldi. Bhagavan demişti ki: Uzun yaşamın iki nedeni, iki şartı vardır. Nedir bu ikisi? Canlıları öldürmekten kaçınmak ve yiyecek vermek. Yüz binlerce milyon kalpa boyunca Bhagavan Śākyamuni yaşayan varlıkları öldürmekten kaçınmıştır. O sadece on yararlılık köküne bağlı kalmadı, aynı zamanda canlılara yiyecek verdi, başka yiyeceklerin dışında, iç ve dış şeyler, aç varlıklar doysun diye kendi bedeninden et, kan, kemik, ilik.

Bu iyi insan Buddha'ya yoğunlaşarak, bu ve benzeri güzel düşünceler içindeyken evi genişledi, zümrüt kaplandı, sayısız göksel mücevherle donandı, tathāgatalara layık hâle geldi, içi tanrılara kadar ulaşan güzel kokularla doldu. Bu evin dört yönünde göksel mücevherlerden yapılmış dört taht belirdi. Tahtların üzerinde göksel mücevherlerle kaplı örtüler, pamuklu kumaşlar serili idi. Bu örtülerin üzerinde sayısız

mücevherle süslü göksel lotuslar, tathāgatalara uygun biçimler vardı. Bu lotuslarda dört tane Bhagavan Buddha belirdi. Doğuda Tathāgata Akshobhya, güneyde Tathāgata Ratnaketu, batıda Tathāgata Amitāyus, kuzeyde ise Tathāgata Dundubhisvara belirdi. Bu bhagavan buddhalar aslandan tahtlarında ortaya çıktılar.

Sadece büyük Rācagriha şehri değil, aynı zamanda Gangā Nehri'nin kumlarına eşit, üç binlerce, sayısız binlerce dünya⁶ on yönden ışıkla doldu. Yukarıdan göksel çiçekler yağdı. Göksel müzik aletleri çalmaya başladı. Ve Buddha'nın gücüyle bu üç binlerce, sayısız binlerce dünyadaki tüm varlıklar göksel mutluluğa kavuştular. Duyularında eksiklik olan varlıkların duyuları tamamlandı. Doğuştan kör olanların gözleri açıldı. Sağır olanlar sesleri duymaya başladılar. Hafızasını yitirmiş olanların hafızaları yerine geldi. Kafası karışmış olanların akılları başlarına geldi. Tüm çıplak varlıklar giysiler giyindiler. Aç olanlar doydu. Susuz kalmışların susuzluğu giderildi. Hastalıklı olanlar hastalıklarından kurtuldular. Bedenindeki organlardan eksilenlerin organları tamamlandı. Dünyanın her yerinde mucizevi şeyler oldu.

Sonra Bodhisattva Ruçiraketu, bhagavan buddhaları görünce şaşkınlığa uğradı. Bu nasıl oldu? Sevindi, mutlu oldu, içi neşe doldu ve bhagavan buddhalara saygısını gösterdi; biçimlerine göre bhagavan buddhaları hatırladı, Bhagavan Śākyamuni'nin erdemlerini hatırladı ve Bhagavan Śākyamuni'nin yaşam süresini düşünerek kafasını yeniden karıştırdı. Şu düşünce tekrar aklına takıldı: Bu nasıl mümkün olur ki? Neden Bhagavan Śākyamuni'nin ömrü seksen yıl gibi kısa bir süre olsun?

Bu düşüncelerin farkında olan bhagavan buddhalar Bodhisattva Ruçiraketu'ya şöyle dediler: Ey soylu evlat, böyle dü-

⁶ Trisāhasramahāsāhasralokadhātu: Buddhist metinlerde sıkça geçen anormal rakamlandırma şekli.

şünme! Bhagavan Śākyamuni'nin ömrü çok kısa diye düşünme. Neden? Ey soylu evlat, çünkü biz tanrıların, Māraların, Brahmaların dünyasında, Şramanaların, Brāhmanların, tanrılarının, insanların ve asurlarının arasında Tathāgata Bhagavan Śākyamuni'nin ömrünün sınırını tathāgata, arhat, samyak-sambuddhalardan ayrı olarak anlayabilecek bir kimsenin var olduğunu görmüyoruz.

Bhagavan buddhalar Tathāgata'nın ömrüyle ilgili bu açıklamayı yaptılar; sonra Buddha'nın gücüyle tutku ve biçim ülkesinde barınan tanrılar, nāgalar, yakshalar, gandharvalar, asurlar, garudalar, kimnaralar, mahoragalar, toplanmış olan yüz binlerce milyon sayıda bodhisattvalar hep birlikte Bodhisattva Ruçiraketu'nun evine geldiler. Sonra bütün tathāgatalar hep birlikte Bhagavan Śākyamuni'nin yaşam süresiyle ilgili şu gāthāları okudular:

1. Okyanuslardaki su damlalarını saymak mümkündür, / Fakat Śākyamuni'nin ömrünü kimse ölçemez.
2. Sumeru Dağı'nın zerrelerini saymak mümkündür, / Fakat Śākyamuni'nin ömrünü kimse ölçemez.
3. Yeryüzünün zerrelerini saymak mümkündür, / Fakat Cina'nın⁷ ömrünü kimse ölçemez.
4. Gökyüzünü ölçmeye kalkışmak mümkündür, / Ancak Śākyamuni'nin ömrü ölçülemez.
5. Sayısız zamanlar, yüz binlerce milyon sayıda kalpa olsa, / Birçok kusursuz Buddha onun ömrünü ölçemez.
6. Çünkü onun iki nedeni, iki şartı vardır; / Şiddeti bitirmek ve bol bol yemek vermek.
7. O yüzden bu yüce ruhlunun ömrü ölçülemez, / Sayısız kalpanın sayılamaması gibi.
8. O yüzden kuşkudan kurtulun, kuşkuya yer vermeyin, / Cina'nın ömrünün sınırı kimse tarafından keşfedilemez.

7 Buddha'nın “muzaffer” anlamındaki adı.

Sonra o zamanda, o toplantıda Kaundinya adlı bir yorum üstadı Brāhman, çok çok sayıda, binlerce Brāhmanla birlikte Bhagavan'a saygılarını sundu; Tathāgata'nın mahā-parinirvānaya⁸ erişme lafını duyduğunda gözyaşları içinde Bhagavan'ın ayaklarına kapanarak konuştu: Doğrusu Bhagavan madem tüm canlılara karşı merhamet duyuyor, acı çeken canlıların iyiliğini istiyor, madem aynı ya da farklı canlıların annesi ve babası, Ay gibi ışık saçıyor, bilgeliğin büyük Güneş'i gibi doğuyor ve madem tüm canlılara kendi öz oğlu Rāhula gibi bakıyor, o hâlde bana bir lütufta bulunsun. Bhagavan sessizliğini bozmadı.

Sonra Buddha'nın gücüyle o toplantıda Sarvalokapriyadarşana adlı hitabet gücü yüksek bir Litsavi prens kalktı ve yorum üstadı Brāhman Kaundinya'ya dedi ki: Ey büyük Brāhman, neden lütfu Bhagavan'dan diliyorsun, talep ettiğin lütfu ben sana veririm. Brāhman dedi ki: Ey Litsavi prens, Bhagavan'a tapınmak amacıyla efendimizin bedeninin küllerinden hardal tohumu kadar olsun edinmek istiyordum. Zira derler ki her kim beden küllerinden hardal tohumu kadar edinirse o kişi otuz üç tanrının⁹ efendisi olur. Ey Litsavi prens, bütün śrāvakalar, pratyekabuddhalar için anlaması, kavraması zor olan, sayısız üstün niteliklerle dolu, kusursuz Suvarnabhāsottamasūtra'yı dinle; onu insanlar bilinir kılacaklar. Ey Litsavi prens, anlaması ve kavraması zor olan kusursuz Suvarnabhāsottamasūtra'yı anlamak, bizim gibi sınırdan uzaklarda yaşayan Brāhmanlar için de zordur. Bir kutuya konulmuş hardal tohumu kadar kutsal kül. Sizden istediğim varlıkları otuz üç tanrı üzerinde hâkim yapan bu lütuftur. Ey Litsavi prens, ayrıca bir kimse neden otuz üç tanrının hâkimi olmak için bir kutunun içine konulup korunmuş olan Tathāgata'nın hardal tohumu tutarındaki kül-

8 Son doğumunda tam olarak aydınlanmış ve artık bir daha doğmamak üzere nirvānaya kavuşma durumu.

9 Rigveda'da otuz üç tanrı olduğu hatırlanırsa burada yine Brāhman egemenliğindeki bir düşünce tarzının baskın olduğu görülür.

lerinden istemesin ki? O yüzden ey Litsavi prens, bu lütfu istiyorum.

Bunun üzerine Litsavi Prens Sarvalokapriyadarşana bir hoca ve yorum ustadı olan Brāhman Kaundinya'ya gāthālar hâlinde şu sözleri söyledi:

9. Gangā'nın hızlı akan sularında beyaz zambaklar yetiştiğinde, / Kargalar kırmızıya, guguk kuşları deniz kabuğu rengine döndüğünde,
10. Gül elması ağaçları hurma, hurma ağaçları mango meyvesi verdiğinde, / İşte o zamanda hardal tohumu kadar beden külleri ortaya çıkacaktır.
11. Kaplumbağa kılından sağlam giysiyle kışın soğuğu atlatıldığında, / O zaman beden külleri var olacaktır.
12. Sivrisinek bacağından sarsılmaz kuleler yapıldığında, / O zaman beden külleri var olacaktır.
13. Bütün sülüklerin dişleri büyük, keskin ve beyaz olduğunda, / O zaman beden külleri var olacaktır.
14. Tavşanların boynuzlarından sağlam merdivenler yapıldığında, / Gökyüzüne tırmanmak için, o zaman beden külleri var olacaktır.
15. O merdivenden tırmanan bir fare Ay'ı yer, Rāhu'yu¹⁰ kızdırırsa, / O zaman beden külleri var olacaktır.
16. Köyün üstünde dolaşan şarapla sarhoş olmuş sinekler / Bir evde yaşadıklarında, o zaman beden külleri var olacaktır.
17. Dudakları bimba meyvesiyle kırmızı olmuş mutlu eşekler / Dans edip şarkı söylediklerinde beden külleri var olacaktır.
18. Baykuşlar ve kargalar ıssız bir yere gidip orada mutlu olurlarsa / Karşılıklı uyumla, o zaman beden külleri var olacaktır.

10 Buddhist ve Hindu mitolojisinde Güneş'i ve Ay'ı yutan dev bir ifrit.

19. Palāṣa ağacının yapraklarından sıkı şemsiye yapılırsa, / Yağmura karşı, o zaman beden külleri var olacaktır.
20. Okyanusta küreklerle giden gemiler karaya çıktıklarında da giderlerse, / O zaman beden külleri var olacaktır.
21. Baykuşlar gagalarıyla Gandhamādana Dağı'nı götürdüklerinde, / O zaman beden külleri var olacaktır.

Bu gāthāları işiten yorum üstadı Brāhman Kaundinya, Litsavi Prens Sarvalokapriyadarṣana'ya şu beyitlerle karşılık verdi:

22. Çok güzel, çok güzel ey prenslerin önde gideni; ey büyük konuşmacı, / Çare uzmanı, kahraman, en yüce kâhinliği elde etmiş olan!
23. Ey prens, o dünya yöneticisinin kavranamaz büyüklüğünü, / O Tathāgata'nın, kurtarıcının büyüklüğünü benden dinle.
24. Buddha alanları kavranılamazdır, tathāgatalar benzersizdir, / Bütün buddhalar iyilikseverdir, bütün buddhalar kusursuz davranır.
25. Tüm buddhaların rengi aynıdır, buddhaların doğası böyledir; / Bhagavan yaratılmamıştır, Tathāgata doğmamıştır.
26. Bir elmas kadar sert olan bedeni değişikliğini sergiler, / O nedenle büyük ermişin hardal tohumu kadar bile külü olamaz.
27. Bedeninde kemik ve kan yokken onun nasıl külleri olabilir? / Beden küllerini korumak varlıkların iyiliği için en kestirme yoldur.
28. Buddha'nın bedeni¹¹ dharmadır, Tathāgata'nın külü¹² dharmadır; / Bhagavan'ın bedeni budur, dharmanın öğretilmesi böyledir.

11 Dharmakāya. En yüce gerçeğe özdeşleşen gerçek beden. Mahāyāna Buddhizmi'nde Buddha'nın üç bedeni (trikāya) vardır. Nirmānakāya (fizik beden), Sambhogakāya (hissedilen beden) ve Dharmakāya.

12 Dharmadhātu.

29. Zira bunu işittim ve bunu bildim, en yüce armağanı aradım, / Bu gerçeği açıklamak için bu konuşmayı yapmış oldum.

Sonra Tathāgata'nın ömür uzunluğu hakkındaki bu geniş açıklamayı işiten otuz üç tanrı şüphelerinden kurtulup gerçekten de en yüce ve mükemmel aydınlanmaya eriştiler. Mutlu düşünceler içinde hep birlikte şu gāthaları seslendirdiler:

30. Buddha parinirvānaya¹³ erişmedi, dharma asla kaybolmadı; / O olgunlaşan canlılara parinirvānayı öğretti.

31. Bhagavan Buddha kavranamazdır, Tathāgata'nın bedeni ölümsüzdür, / O canlıların iyiliği için çeşitli görünüşler sergiler.

Sonra Bhagavan Śākyamuni'nin yaşamının uzunluğu hakkındaki bu açıklamayı bütün bhagavan buddhalar ve şu iki iyi insanın önünde işitmiş olan Bodhisattva Ruçiraketu çok mutlu oldu, sevindi, zevk ve neşeye doldu, soylu duygularla coştı. Tathāgata'nın yaşam uzunluğuyla ilgili bu açıklamalar yapılırken sayısız canlı tereddütlerinden kurtuldu, en yüce ve mükemmel aydınlanmaya eriştiler. Tathāgatalar ortadan kayboldular.

Sūtraların kralı mükemmel Suvarnabhāsottama'nın “Tathāgata'nın Yaşam Uzunluğu” adlı ikinci bölümü bitti.

13 Son doğumunda tam olarak aydınlanmış ve artık bir daha doğmamak üzere nirvānaya kavuşma durumu.

3. İman İkrarı¹⁴ Bölümü

(Deṣanā Parivarta)

Sonra Bodhisattva Ruçiraketu uyudu. Rüyasında altın bir davul gördü. Her yeri aydınlatıyordu. Tıpkı Güneş yuvarlağı gibiydi. Bütün yönlerde sayısız Buddha gördü. Mücevherden ağaçların dibinde zümrüt tahtlarında oturuyorlardı. Etrafları dharmayı dinleyen yüz binlerce toplulukla doluydu.

Orada Brāhman kılığında bir adam gördü. O davulu çalıyordu, davulun seslerinden benzer açıklayıcı beyitler çıktığını duydu.

Bodhisattva Ruçiraketu uyandı, uyanır uyanmaz dharmayı açıklayan gāthāları hatırladı. Hatırladıktan sonra gecenin bitiminde yanında binlerce canlıyla birlikte büyük Rācagriha şehrinden ayrıldı. Bhagavan'ın bulunduğu Gridhrakūta Dağı'na geldi; ona yaklaştı, başını ayaklarına eğerek selamladı, sağ tarafından çevresinde üç kere dolandı ve bir kenara oturdu. Bodhisattva Ruçiraketu oturduğu yerden Bhagavan'a elleriyle saygı selamı yaptı ve rüyasında davul aracılığıyla duymuş olduğu şu açıklayıcı beyitleri söyledi:

1. Çok da yorgun olmadığım bir gece uyudum ve / Rüyamda etrafa altın ışık saçan bir davul gördüm.

14 “İtiraf, günah çıkartma” şeklinde de karşılanabilir.

2. Güneş gibi parlayarak her tarafı aydınlatıyordu; / On yönü de aydınlattı ve her yerde buddhalar gördüm.
3. Mücevherden ağaçların dibinde zümrüt tahtlarda oturuyorlardı, / Etrafları yüz binlerce sayıda, sayısız kalabalıkla doluydu.
4. Brāhman kılığında birisinin davulu çaldığını gördüm; / O davula vurdukça ondan şu beyitler çıkıyordu:
5. Bu mükemmel davulun altın ışığıyla üç bin dünyanın kederi yok olsun; / Kötülüğün, Yama dünyasının,¹⁵ yoksulluğun kederleri yok olsun bu üç katlı dünyada.
6. Bu davulun tınlayan sesiyle dünyadaki bütün sıkıntılar kaybolsun; / Canlılar korkusuz olsun, büyük ermişler korkudan uzak huzurlu olsun.
7. Doğum-ölüm döngüsünü bilen, bütün iyi niteliklere sahip ermişler gibi, / İnsanlar da meditasyonu ve aydınlanma yollarını bilerek erdem okyanusu olsunlar.
8. Bu davulun tınlamasıyla tüm varlıkların sesi Brahma gibi olsun, dokunsunlar / Buddhalığın en güzel aydınlanmasına; saf dharma çarkını döndürsünler.
9. Sayısız kalpada yaşasınlar, dünyanın iyiliği için dharmayı öğretsinler; / Kirliliği ve kederi yok etsinler, tutkuyu, nefreti ve aptallığı ortadan kaldırsınlar.
10. Kötü yaşayan canlılar davulun sesini duysun, bedenleri ateş gibi parlansın, / Buddha'ya saygılar şeklindeki nakarat nağmelerini duysunlar.
11. Tüm varlıklar yüz binlerce milyon sayıda doğuşlarını hatırlasınlar, / Büyük ermişlerin yüksek sözlerini her zaman dinlesinler.
12. Davulun tınlayan sesleriyle hep buddhalarla karşılaşsınlar, / Kötülükten uzak olsunlar, hep iyi işlerle meşgul olsunlar.

15 Ölüm tanrısı Yama ve ona ait olan dünya. Bir tür cehennem dünyası.

13. İnsanlar, asurlar ve tüm canlılar her ne düşünür ve isterlerse, / Bu davulun tınlayan sesiyle onları elde etsinler.
14. Korkunç cehennemlerde doğmuş, bedenleri ateşle yanan, / Korumasız gezinen canlıların ateşleri bütünüyle sönsün.
15. Pretaların cehenneminde, insanların dünyasında kedere batmış olanlar, / Davulun tınlayan sesiyle korkunç kederlerinden tamamen kurtulsunlar.
16. Kurtuluştan, yardımdan, sığınaktan uzak olanların / Ben kurtarıcısı, yardımcısı ve mükemmel koruyucusu olayım.
17. İçleri şefkat ve merhamet dolu olan buddhalar bana baksınlar, / On yönlü dünyada barınan iki ayaklıların en önde gelenleri.
18. Daha önce tarafımdan her ne kötülük işlenmişse / Hepsini on gücü olanların¹⁶ önünde itiraf edeceğim.
19. Ana babayı saymadıysam, buddhaları saymadıysam, / İyi olanı ihmal ettiysem, her ne kötülük yaptıysam;
20. Güç sarhoşluğuyla, yüksek soyun sarhoşluğuyla, / Gençliğin sarhoşluğuyla, her ne kötülük yaptıysam;
21. Kötü düşüncelerle, kötü sözlerle, kötü davranışlarla, / Aksilikleri görmeyerek her ne kötülük yaptıysam;
22. Aptalca mantıklar yürüterek, cehaletle kaplı kafayla, / Kötü dostların etkisiyle ve kirliliklerle dolmuş bir beyinle,

16 Daşabala'ya sahip olanlar, yani Buddhalar. Daşabala, Mahāyāna Buddhizmi'nde olsun Nikāya Buddhizmi'nde olsun, bütünüyle aydınlanmış bir Buddha olabilmek için sahip olmak gereken on güçtür. Bunlar: 1. Olanaklı olanı ve olmayanı bilme gücü, 2. Eylemlere denk gelen karşılıkları bilme gücü, 3. Konsantrasyon, özgürleşme, düşünsel yoğunlaşma, 4. Beceri bilgisi gücü, 5. Varlıkların göreceli niteliklerini bilme gücü, 6. Varlıkların farklı niyetlerini bilme gücü, varlıkların farklı durumlarını bilme gücü, 7. Her yöne giden varlıkların yollarını (doğum-ölüm döngüsündeki veya nirvānaya giden yolları) bilme gücü, 8. Önceki yaşamları bilme gücü, 9. Ölüm ve yeniden doğuş bilgisini bilme gücü, 10. Kirliliği yok etme bilgisi gücü.

23. Oyunun, eğlencenin etkisiyle, endişe ve öfkenin etkisiyle, / Doyum vermeyen zenginlikten her ne kötülük yaptıysam;
24. Āri olmayan insanlar yüzünden, haset ve kıskançlıktan, / Aldanmadan, yoksulluktan her ne kötülük yaptıysam;
25. Sıkıntılı zamanlar yaklaştığında korku yüzünden, / İsteklerimi bastıramamaktan, her ne kötülük yaptıysam;
26. Kararsız düşüncelerin etkisiyle, tutku ve öfkenin etkisiyle, / Açlık ve susuzluğun etkisiyle her ne kötülük yaptıysam;
27. İçecek, yiyecek yüzünden, giysi ve kadın yüzünden, / Çeşitli kirlilik etkileri yüzünden her ne kötülük yaptıysam;
28. Bedenin, dilin, aklın, üç türlü kötü hareketin kirliliklerini, / Benzeri kirliliklerin hepsini itiraf ederim.
29. Buddhalara karşı, dharmaya ve śrāvakalara karşı, / Her ne saygısızlık yaptıysam hepsini itiraf ederim.
30. Pratyekabuddhalara karşı ve bodhisattvalara karşı, / Her ne saygısızlık yaptıysam hepsini itiraf ederim.
31. Gerçek dharmayı öğretenlere ve diğer değerli canlılara karşı, / Her ne saygısızlık yaptıysam hepsini itiraf ederim.
32. Farkında olmadan gerçek dharmayı reddettiysen ve / Ana babaya her ne saygısızlık yaptıysam hepsini itiraf ederim.
33. Aptallık ve ahmaklıktan, kibir ve küstahlıktan, tutkudan, / Nefret ve cehaletten her ne saygısızlık yaptıysam hepsini itiraf ederim.
34. Dünyanın on yönünde, on gücü olanlara tapınırım. / On yöndeki bütün varlıkları keder ıstırabından kurtaracağım.
35. Sayısız canlıyı Daśabhūmi¹⁷ seviyesine çıkartacağım, / Onları o seviyeye çıkartınca hepsi de tathāgata olacaklar.

17 On Seviye. Mahāyāna Buddhizmi'nde Bodhisattvaların Buddhalık düzeyine erişebilmeleri için geçirmeleri gereken on bhūmi vardır.

36. Sayısız yüz binlerce milyon kalpa boyunca canlılar için uğraşacağım, / Onların hepsini keder okyanusundan kurtarmaya muktedirim.
37. Bütün varlıklara bu derin öğretiyi açıklayacağım, / Suvar-nabhāsottama adlı bu öğreti tüm eylemleri bitirir.
38. Binlerce kalpa boyunca kötülük işlemiş olanlar / Hepsi de öğrenip aydınlanarak saflaşacaklar.
39. Bu görkemli Suvarnabhāsottama'yı açıklayarak hepsi de / Karma bağlarını atacak, geçmiş kötülüklerinden arınacaklar.
40. On mücevherden yapılmış Daşabhūmi seviyesinde duracağım, / Buddha nitelikleriyle parlayarak ve varlık okyanusunu geçerek,
41. Buddha denizini, o büyük erdem okyanusunu, her şeyin bilindiği, / Sayısız Buddha nitelikleriyle dolu o yeri dolduracağım.
42. Yüz binlerce derin düşünceyle, sihir formülleriyle, / Duyularla on gücü olanların en iyisi olacağım.
43. Buddhalar dikkatli bir zihinle beni izlesinler, / Merhamet ederek benim kötülüklerimi affetsinler.
44. Yüzlerce kalpa boyunca yaptığım kötülükler yüzünden, / Dertli başım yoksulluk, endişe ve korkuyla dolu.
45. Mutsuz bir kafayla hep kötü işlerden korkar oldum, / Nereye gidersem gideyim hiçbir sevinç duyamıyorum.
46. Tüm buddhalar merhametlidir, canlıların korkularını yok ederler, / Benim de kötülüklerimi affetsinler, beni de korkudan kurtarsınlar.
47. Tathāgatalar kirli işleri benden uzaklaştırsınlar, / Buddhalar beni merhamet sularıyla yıkasınlar.
48. Eskiden yaptığım tüm kötülükleri itiraf ederim, / Şimdi yaptığım tüm kötülükleri de itiraf ederim.

49. Gelecekte kendimi bütün kötü işlerden uzak tutacağım, / Kötülükle yaptığım hiçbir işi saklamayacağım.
50. Bedenin üç türlü eylemini, sesin dört türlü eylemini, / Aklın üç türlü eylemini tamamen itiraf edeceğim.
51. Bedenimle ne yaptıysam, sesimle ne yaptıysam, / Aklımla ne yaptıysam, on türlü eylemi itiraf ederim.
52. On kötü eylemden uzak durayım, on iyi işi yapayım, / Daşabhūmi seviyesinde kalayım, on güç sahibi olayım.
53. İstenmeyen sonuçlar yaratan her ne kötülük yaptıysam, / Hepsini tüm buddhaların önünde itiraf ederim.
54. Bu Cambudvīpa'da ve diğer dünyalarda, / Yapılmış olan bütün iyi işlerden mutlu olurum.
55. Bedenimle, sesimle ve aklımla her ne iyilik yaptıysam, / Bu iyilikler sayesinde en yüce aydınlanmaya dokunabileyim.
56. Aptal bir kafayla varlığın ezası içindeyken her ne kötülük yaptıysam, / O kötülükleri on gücü olanın önünde itiraf ederim.
57. 58. Doğum ezasıyla biriktirdiğim kötülüğü, tutkudan doğan ezaların, / Var olmanın ezasının, dünyanın ezasının, çabucak geçen aklın ezasının, / Aptallıktan doğan kirliliklerin ezasının, kötü dostlarla karşılaşmanın ezasının, / Korkunun, tutkunun, nefretin, karanlığın ezalarının kötülüğünü itiraf ederim.
59. Yorgunluğun ezası, zamanın ezası, yetenek kazanmanın ezası, / Cina'nın önünde durmanın ezası, tüm bu kötülükleri itiraf ederim.
60. Her biri erdem okyanusu olan, Meru Dağı gibi altın parlaklığında olan / Buddhalara taparım; önlerinde eğildiğim tüm cinalara sığınırım.
61. Saf altın gibi parlar, mücevher gibi güzel gözleri vardır, parlayan bir madendir / Ün, görkem ve şanla, merhamet ışığıyla karanlığı dağıtan buddhalar.

62. Kusursuz, parlak, ıslıl ıslıl uzuvları vardır. Aydınlatan Güneş'tir, ışık saçan uzuvları / Altın gibidir, ermişin ay ışığından ağlarla oluşmuş kafa karanlığını dağıtan ateştir.
63. Duyu organları otuz iki mükemmel özelliğe sahiptir, uzuvları parlak işaretlere, / Şan, şeref, görkem ve şaşıaadan ağlarıyla karanlık üç dünyayı aydınlatan Güneş gibidir.
64. Organların gümüş, kristal, bakır, çeşitli büyüleyici mücevherler gibi güzeldir, / Işın ağlarıyla kaplı, türlü türlü süslü, şafak gibi kızıl, ey bilge, sen Güneş gibi parlaksın.
65. Doğum-ölüm seline kapılmış, yaşlılık ve ölümün sularında kederden bezmiş olanın / Sert ve zalim suları olan keder okyanusunu Buddha güneşinin ışınları kurutur.
66. Uzuvları altın gibi parlayan, uzuvları altın rengine olan Buddha'ya taparım, / Bilgi madeni, üç dünyanın lideri, güzel, uzuvları her türlü parlak özelliklerle süslü.
67. Okyanusun suyu gibi ölçülemezdir, tozla kaplı yeryüzü gibi sonsuzdur, / Kayalarla kaplı Meru Dağı gibi sonsuz ve gökyüzü gibi sınırsızdır.
68. Buddha'nın erdemleri işte böyle sınırsızdır. Varlıklar onu bilemezler. / Sayısız kalpa boyunca ölçmeye kalkışılrsa son erdem nedir bilinemez.
69. Kayalar, dağlar, okyanuslarla dünyayı kalpalar boyunca ölçmek mümkün olabilir. / Belki okyanustaki suyu da; ancak Buddha'nın erdemlerini ölçmek imkânsızdır.
70. Tüm canlılar böyle erdemli, güzel görünürlü, ünlü, şanlı olsunlar, / Bedenleri büyük özelliklerle, seksen tane de küçük özelliklerle kaplı olsun.
71. Bu iyi işlerle çok geçmeden bu dünyada bir Buddha olurum, / Dünyaya dharmayı öğretirim, canlıları çektikleri acılardan kurtarırım.
72. Gücüyle, ordusuyla Māra'yı yenerim, kusursuz dharma çarkını çeviririm, / Sayısız kalpa boyunca kalırım, canlıları abıhayatla doyururum.

73. Önceki buddhaların tamamladığı altı eşsiz pāramitāyi¹⁸ tamamlarım, / Kirlilikleri yere çalarım, kederi yok ederim, tutkuyu ve nefreti söndürürüm.
74. Yüz binlerce milyon sayıda önceki doğumları hatırlarım, / Büyük ermişleri hatırlarım, onların sözlerini dinlerim, zira soyludurlar.
75. Bu iyi işler sayesinde her zaman buddhalarla karşılaşırım, / Kötü işlerden uzaklaşıyorum, hep iyi işler yapmaya çalışırım.
76. Yeryüzünün her yerindeki canlıların kederleri son bulsun. / Duyuları kusurlu, organları eksik olanların eksik ve kusurları düzelsin.
77. On yönde bulunan hasta, güçsüz, bedenlen sakat, korumasız canlılar / Hemen hastalıktan kurtulsunlar, sağlıklı, güçlü, sağlam hâle gelsinler.
78. Krallar, hırsızlar ve alçakların korkusuyla titreyen, yüzlerce korku yaşayanlar / Bu ölümcül, pis korkulardan kurtulsunlar ve çektikleri acı bir son bulsun.
79. Bağlanıp, dövülüp işkence çekenler, binlerce hırsıyla çıldıranlar / Korkularından, zalim endişelerinden ve bağlarından kurtulsunlar.
80. Dövülen dövenlerden kurtulsun, yaşamı engellenenler yaşama geri dönsün, / Eziyet çekenlerin hepsi de eziyetten ve korkudan kurtulsun.
81. Yiyecek, içecek bulamadığı için açlık, susuzluk çekenler bundan kurtulsun. / Körler şekilleri görebilsin, sağırklar birbirinden güzel sesleri duyabilsin.
82. Çıplak bir sürü giysi bulsun, yoksul hazineler kazansın; tüm canlıların / Bol zenginliği, tahılı, mücevherleri olsun. Tüm canlılar mutlu olsun.

18 Mükemmellik. Bodhisattvaların Buddhaliğa erişmek için yürüdükleri yolda onlara gerekli olan özelliklerdir. Bunların sayısı bazen altı bazen de ondur. Altı özellik: cömertlik, karakter, sabır, çaba, konsantrasyon, bilgelik.

83. Hiçbiri acı veren deneyimler yaşamasin. Hepsinin görünüşü güzel olsun. / Biçimleri güzel, şirin ve hayırlı olsun. Yaşamları sayısız mutlulukla dolu olsun.
84. Düşünür düşünmez istedikleri kadar yiyecek, içecek ortaya çıksın; / Yararlı şeyler, lavtalar, davullar, ziller, su kaynakları, havuzlar, göletler.
85. Düşünür düşünmez mavi ve altın lotuslardan lotus gölleri çıksın; yiyecek / İçecek, giysi, zenginlik, altın, inciden bezeli süsler, çok çeşitli mücevherler.
86. Dünyada hiçbir yerde kederin sesi kalmasın, asık surat kalmasın, / Herkesin birbirine ışık verdiği soylu görünüşleri olsun.
87. İnsanların dünyasında başarı olarak ne varsa o düşüncelerle elde edilsin, / Düşünür düşünmez, yararlılıklarına ve meyvelerine göre onlar yerine geliversin.
88. Güzel kokular, kolyeler, merhemler, giysiler, pudralar, çeşitli çiçekler, / Ağaçlardan üç kez yağsın, canlılar onları alıp mutlu olsunlar.
89. On yönde sayısız tathāgata için tapınılsın, bodhisattvalar, / Şrāvakalar için ve saf, kusursuz ve sağlam dharma için.
90. Canlılar aşağı varlık durumlarından kurtulsunlar, sekiz kötü durumdan / Kurtulsunlar, en güzel durumları kazansınlar, daima buddhalarla karşılaşsınlar.
91. Hepsi de yüksek doğuşlu olsun, depoları tahıl ve zenginlikle dolu olsun, / Sayısız kalpa boyunca gençlikle, güzellikle, ünle, şanla bezeli olsunlar.
92. Kadınlar erkek olsunlar,¹⁹ güçlü, kahraman, akıllı, bilgili olsunlar, / Daima aydınlanmaya doğru ilerlesinler, altı pāramitā için çabalasınlar.

19 Aydınlanmaya ulaşmak erkekler ve kadınlar için eşit derecede mümkündür. Sūtra kadınların kültürel şartlanma sonucu olan düşük toplumsal konumlarının manevi uygulamaya engel sayıldığı binlerce yıl öncenin Hindistan'ında yeniden doğuş isteği olarak anlaşılmalıdır.

93. On yönde mücevherden ağaçların altında oturan buddhaları görsünler, / Onlarla birlikte mücevher tahtlara oturup onlardan dharmayı dinlesinler.
94. Var olmanın baskısıyla daha önce yaptığım her ne kötülük varsa, / İstenmeyen meyveler veren bu kötülükler hiçbir kalıntı olmaksızın yok olsun.
95. Doğum-ölüm zinciriyle sıkıca bağlanmış var olma bağı içindeki varlıklar, / Bilgelik eli tarafından kurtarılsın, kederlerinden kurtulsunlar; Buddha olsunlar.
96. Bu Cambudvīpa'da ve başka dünyalarda yaşayan canlılar her ne iyilik / Yapıyorlarsa, onların hepsini yaptıkları iyilikler yüzünden kutluyorum.
97. Bedenle, sözle, akılla yapılan iyilikler, başkaları için sevinme / Meyvesini verecektir; kusursuz olan en yüce aydınlanmaya erişeyim.
98. Kişi on güç sahiplerine saf ve lekesiz olarak inanıp sürekli tapınırsa / Bu iyilik sayesinde altı kalpa boyunca kötü durumlardan kurtulur.
99. Erkekler, kadınlar, Brāhmanlar, Kshatriyalar erdem dolu bu beyitleri ermişe / Ellerini kavuşturarak saygıyla okurlarsa daha önceki yaşamlarını hatırlayacaklardır.
100. Bedeni, bütün uzuvları, bütün duyuları sayısız iyilik ve erdemle süslenecek / Ve ona bir kral gibi saygı gösterilecektir. Onun her türlü doğumu böyle olacaktır.
101. Sadece tek bir Buddha'nın yanında değil / Sadece iki, dört, beş, on [Buddha'nın yanında] değil;
102. Binlerce Buddha'nın yanında bu iman ikrarı / Güzel bir şekilde kulaklardan geçecektir.

Sūtraların kralı Suvarnabhāsottama adlı sūtranın “İman İkrarı” adlı üçüncü bölümü sona erdi.

4. Lotus Çokluğu Bölümü

(Kamalākara Parivarta)

Sonra Bhagavan, Bodhisattvasamuççayā'ya şöyle söyledi:

Ey soylu tanrıça, bir zamanlar, bir tarihte Suvarnabucendra adlı bir kral vardı. O “Lotus Çokluğu” diye adlandırılan tathāgatalara, geçmişin, şimdinin ve geleceğin buddhalarına şöyle seslendi:

1. Eski zamanların cinaları, şimdi dünyanın on yönünde yaşayanlar, / O cinalara tapınırım, o cinaların hepsine dua okurum.
2. Onlar bilge, kusursuz, huzurlu, saftırlar, uzuvları altın sarısı parlar; / Buddha'nın sesi tüm sesler içinde en güzeldir, o şimşek gibi Brahma sesidir.
3. Arı gibi, tavus kuşu gibi, mavi karga rengi, kıvrık saçları vardır, / Deniz kabuğu veya kar gibi beyaz dişleri vardır, altın gibi parlar.
4. Kusursuz mavi gözleri genişçe, yeni açmış mavi lotus çiçeği gibidir, / Geniş dili altın gibidir, bir lotus sapı gibidir ve lotus kadar parlaktır.
5. Sağa doğru dönen, deniz kabuğu ya da lotus sapına benzer, gökzümürüt rengi bir saç / Kıvrımı vardır başında; gözleri solgun Ay gibi güzeldir, parıldayan arılara benzer.

6. Yüzünde altın uçlu, altın gibi yumuşak, düzgün ve kalkık bir burnu vardır, / Tüm cinaların tat almaları mükemmel, her zaman yumuşak ve üstündür.
7. Saçlarında sağa doğru kıvrılan göz göz olmuş saç kılları vardır, / Safir gibi parlayan örgülenmiş saçları tavus kuşunun mavi boynu gibidir.
8. Doğum anında uzuvlarının parlaması tüm dünyayı on yönde doldurmuştur, / Üç dünyanın sonsuz kederi kaybolmuş, canlılar mutlulukla dolmuşlardır.
9. Cehennem varlıkları, hayvanlar, hayaletler; tanrılar ve insanlar dünyasındaki varlıklar, / Kötü durumda olan tüm varlıklar huzura erip mutlu olmuşlardır.
10. Uzuvları altın parlaklığına sahiptir, saf altın gibi parlar, / Ay gibi narin yüzü vardır, gülümseyişi saf ve parlaktır.
11. Organları yeni doğmuş gibi yumuşak, işleri aslan gibi kahramancadır, / Sarkık uzun kolları rüzgârda sallanan sāl ağacının dalları gibidir.
12. Bin güneş gibi parlak, ıslıl ıslıl ışınlar saçar; müthiş organlarıyla o / Sayısız dünyayı aydınlatan kusursuz bir ermiştir.
13. Buddha'nın parlaklığı yüzünden yüz binlerce dünyanın, / Sayısız dünyanın ayları, güneşleri ışiksiz kaldı.
14. Canlılar dünyayı aydınlatan Buddha güneşini görsünler, yüz binlerce, / Sayısız Buddha güneşini, sonsuz dünyayı aydınlatan Tathāgata güneşini.
15. Bedenleri yüz binlerce yararlılıkla dolu, uzuvları erdemle süslüdür, / Cina'nın kolları fil hortumu gibidir, elleri, ayakları saf ve parlaktır.
16. Geçmiş buddhalar yeryüzünün tozuna eşit ve benzerdir, toz gibi sayısız, / İnce toz gibi kavranamaz olurlar, ince toz gibi sayısız kalırlar.
17. Bu cinalara saygı duyarım, vücudum, sesim ve aklımla inanırım, / Mutlu bir akılla çiçekler ve hoş kokular sunar, yüzlerce dua okurum.

18. Buddha'nın erdemleri yüzlerce dille binlerce kalpa boyunca sayılamaz, / İyi dönmüş cinaların nitelikleri iyidir, kusursuzdur, sayısızdır.
19. Tek bir cinanın niteliklerini bin dille saymak imkânsızdır, / Bütün cinaların tek bir erdemini söylemek de çok uzun sürer.
20. Tanrıları dâhil bütün dünyalar varlığının tepesine kadar okyanus hâline gelseydi, / O sular kıl ucu kadar ölçülürdü; Sugataların²⁰ tek bir niteliği bile ölçülemez.
21. Bütün cinalara bedenim, sesim ve inanmış aklımla taparım, / Topladığım yararlılıklarla tüm canlılar cinalara dokunabilsin.
22. Buddhalara dua eden kral şunları istesin: / Gelecek sonsuz kalpalarda nerede doğacak olursam,
23. Uykumda böyle bir rüya göreyim, böyle bir açıklama duyayım, / Her doğumda böyle övgü kazanayım, lotuslar gibi çok cinalar!
24. Buddha erdemleri sonsuz, benzersizdir, binlerce kalpada kazanılamaz, / Sonsuz rüyamda işiteyim, gün boyunca erişeyim.
25. Canlıları keder okyanusundan kurtarayım, onlara altı pāramitāyı öğreteyim, / Sonra en yüce aydınlanmaya eriyim, benim alanım düşmansız olsun.
26. Davulun sunulmasının ve tüm buddhalara dua edilmesinin sonucu olarak / Şākyamuni'yi yüz yüze göreyim; orada kehanet gücünü kazanayım.
27. O zaman Kanakabhucendra ve Kanakaprabha adlı çocuklarım olsun, / O ikisini, en yüce aydınlanmayı ve kehanet gücünü elde edeyim.
28. Barınaksız, korunaksız, sığınaksız, keder içine batmış canlıları / Gelecekte barındırayım, koruyayım, onlar bana sığınsınlar.

20 Buddha'nın "güzel giden, güzel gezinen, güzel geçinen" anlamındaki adı.

29. Kederlerini yok eden ve sevinçlerini artıran bir neden olarak ben / Geçmiştekilerde olduğu gibi gelecek çağlarda da aydınlanmaya kavuşayım.
30. Suvarnaprabhāsa'nın öğretilmesiyle benim için kötülük okyanusu kurusun, / Benim için Karma okyanusu yok olsun, kirlilik okyanusu kaybolsun.
31. Benim için iyilik okyanusu dolsun, bilgi okyanusu arınsın; kusursuz / Bilginin muhteşem parlamasıyla tüm erdemlerin okyanusu olayım.
32. Mücevher gibi erdemlerle, aydınlanmanın erdemleriyle, Suvarnaprabhāsa / Öğretisinin gücüyle benim için iyilikler ve aydınlanma ihtişamla parlansın.
33. Kusursuz bilginin muhteşem aydınlığıyla benim bedenim de parlansın, / Biriktirdiğim iyiliklerimin görkemiyle üç dünyada da seçkinleşeyim.
34. Her zaman iyiliğin gücüyle dolu ve keder okyanusundan kurtulmuş olarak / Ve bir sevinç okyanusu gibi gelecek kalpda aydınlanmaya kavuşayım.
35. Gelecekte benim için sayısız erdemle seçkinleşmiş, oradan daha önce milyonlarcası / Geçmiş, üç dünyada seçkinleşmiş Cina alanlarına benzer bir alan olsun.

Sūtraların kralı Suvarnabhāsottama adlı sūtranın “Lotus Çokluğu” adlı, geçmiş, şimdi ve gelecek tathāgataları öven dördüncü bölümü sona erdi.

5. Boşluk Bölümü

(Şūnyatā Parivarta)

Doğrusu Bhagavan o zamanlar şu beyitleri söylemişti:

1. Düşünülemeyecek kadar çok sūtrada boşlukla ilgili şeyler büyük bir ayrıntıyla açıklandı. O nedenle boşlukla ilgili açıklamalar bu sūtrada kısaca belirtilmiştir.
2. Kıt akıllı, cahil bir varlık her şeyi anlamaya muktedir değildir. O yüzden sūtraların kralı olan bu eserde boşlukla ilgili şeyler kısaca anlatılmıştır.
3. Canlılara merhamet duymayı sağlamak için başka yollar, usuller ve unsurlar kullanılmıştır ki bu mükemmel sūtrayı bütün varlıklar anlayabilsin.
4. Bu beden boş bir köy gibidir. Duyular altı köy hırsızı gibidir; bunların hepsi aynı köyde yaşarlar, fakat birbirlerinden habersizdirler.
5. Görme duyusu biçimlerin peşinden koşar, işitme duyusu seslerin, koklama duyusu kokuların, tat alma duyusu tatların peşinden koşar.
6. Beden duyusu dokunma hislerinin peşinden koşar, akıl duyusu anlama çabasındadır. Bunlar her biri kendi nesnesiyle ilgili altı duyu biçimleridirler.
7. Düşünce, nesnelere bağlı altı duyuyla birlikte bir sihir gibi uçucudur, altı köy hırsızının bulunduğu boş bir köyde koşan bir adam gibidir.

8. Böylece altı nesneye bağlı akıl duyuların, biçimlerin, seslerin, kokuların, tatların, temasla duyulanların ve benzeri şeylerin dünyasını bilir.
9. Ve akıl tıpkı uçan bir kuş gibi altı duyunun içlerine girer; duyu hangi temele oturuyorsa oranın tadını, bilgisini alır.
10. Beden hareketsizdir, eylemsizdir, cisimsizdir, kökünü nedenlerden alır, gerçek değildir, yanlış değerlendirmelerin sonucudur. Boş bir köyde çalışan makine gibidir.
11. Ayrı ayrı köylerde duran ve birbirine daima zıt olan toprak, ateş, su ve rüzgâr, aynı yuvada barınan yılanlara benzerler.
12. Bu yılan unsurları dört çeşittir; ikisi yukarı, ikisi aşağı gider. İkişer ikişer yönle ve ara yönle dağılırlar. Bütün yılan unsurları kaybolur giderler.
13. Toprak yılanı ve su yılanı yok oluş için aşağı giderler; ateş yılanı ve rüzgâr yılanı da yukarı yükselirler.
14. Düşünme ve kavrama daha önce tanrıların, insanların yaptıklarına ve üç kötü duruma göre varlığa yerleşir.
15. Balgam, soluk ve safra son yok oluşlarına ulaştıklarında ölü beden sidik ve dışkıyla dolu olur. Kurtla dolduğunda artık zevk alamaz. Bir parça odun gibi mezarlığa atılır.
16. Ey tanrıça, şu işlere bak, hani, varlık ya da birey nerede? Bunların hepsi boştur ve cehaletin artmasından doğar.
17. Büyük cevherlerin büyük kaynakları yoktur, kaynaksızlıktan doğan nedenlerin kaynakları yoktur. O yüzden onlara büyük cevherler derim, çünkü kaynaksız doğmuşlardır.
18. Bir şey cehaletten bulunmaz, fakat yine o cehalet yüzünden doğar. Aslında cehalet yoktur, o yüzden ona cehalet derim.
19. Ad ve biçimle birlikte eylem ve bilinç, altı duyu organı, dokunma, duyuş, istek, varlığa bağlanma, var olma,

doğum, yaşlılık ve ölüm, keder ve yok oluş [nedensellik zinciridir].²¹

20. Samsāra'nın²² acıları tasavvur edilemez, onlar Samsāra çarkında bulunurlar; onlar kökensizlikten köken alırlar, o yüzden kökensizdirler, kavranamazlar.
21. Yanlış görüşler edinmeyi kes, bilginin kılıcıyla keder ağrını yırt; boşluktan başka bir şey olmayan skandhaları²³ gör, aydınlanmanın soylu erdemine dokun.
22. Abihayat²⁴ şehrinin kapısını açtım, abihayat tadı saklı kabı açıkladım; güzel abihayat şehrine girdim, kendimi abihayatla doyurdum.
23. En iyi dharmanın davulunu çaldım, en iyi dharmanın borazanını öttürdüm, en iyi dharmanın kandilini yaktım, en iyi dharmanın yağmurunu yağdırdım.
24. Kederin yarattığı güçlü düşmanları yok ettim. Dharma'nın eşsiz bayrağını yükselttim. Canlıları varlık okyanusundan kurtardım. Kötülüğe giden üç yolu da kapattım.
25. *Keder ateşiyle yanan, korumasız, sığınaksız canlıların keder ateşlerini söndürdüm; onları abihayat suyuyla yatıştırdım.*²⁵

21 Samskāravicnāna sanāmarūpam śadāyatana sparśa tathaiva vedanā, Trishnā upādāna tathā bhavaṣṣa cāticarāmaranaṣoka upadravānām.

Burada Buddha'nın nedensellik ilkesi (pratītyasamutpāda) açıkça sayılır. Bu halkalara nidāna denir. Avidyā'nın tetiklediği nedensellik zincirinde birbirini peş peşe etkiler. On iki nidāna şunlardır: avidyā (cehalet), samskāra (eylem), vicnāna (bilinç), nāma-rūpa (ad ve biçim), śadāyatana (altı duyu), sparśa (dokunma), vedanā (duyuş), trishnā (istek), upadāna (varlığa bağlanma), bhava (var olma), cāti (doğum), carāmaranam (yaşlılık ve ölüm).

22 Doğum-ölüm döngüsü.

23 İnsanları yanlış bir ben (ātman) duygusuna iten ve onları doğum-ölüm döngüsüne (samsāra) mecbur bırakan beş unsura verilen addır. Beş tane skandha vardır: Bunlar rūpa (şekil, biçim), vedanā (duyular), samcnā (anlama, ayırt etme), samskāra (vedanā ve samcnādan gelen etkilere verilen tepkiler), vicnāna (bilinç). Bu unsurların sürekli hareketliliği ve değişkenliği, benliği yaşama ve dolayısıyla da acı çekmeye sürüklemektedir.

24 Amrita.

25 İtalic kısım J. Nobel tarafından Tibetçe ve Çince nüshalardan tamamlanmıştır. (Nobel, 62; Emerick, 23).

26. Sayısız kalpa boyunca birçok önderi onurlandırdım; gerçek dharmanın bedenini²⁶ arayarak sıkı sözler tutup aydınlanmaya doğru ilerledim.
27. Eller, ayaklar, zenginlik, altın, mücevher, inci, ziynet eşyaları, gözler, en önemli organ olan baş, sevgili erkek ve kız çocuklar, altın ve değerli taşlar feda ettim.
28. Bir kimse üç bin dünyanın ağaçlarını, çalılarını, çimlerini kesse, *bütün ağaçlar, çalılar ve çimler yeryüzünden biterler.*²⁷
29. Bir kimse bütün ağaçları parçalasa, onları toz hâline getirirse ve onlardan gökyüzüne varan bir tepe oluştursa,
30. *Onun üç parçası ancak yeryüzünün tozlarına eşit olsa,* yine de onları sayıp hesaplayabilir.²⁸
31. *Bütün canlıların bilgisi tek bir canlıda olsaydı o bilgiyle toz parçalarını saymak mümkün olabilirdi.*²⁹
32. Fakat bütün varlıklarınkinden fazla olarak, çok büyük bilgisi olan insanlar bile Cina'nın bilgisini hesaplayamazlar.
33. Büyük bilgenin sahip olduğu bilgi, sayısız kalpa boyunca uğraşılsa, tek bir anda dahi hesaplanamaz.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın “Śūnyatā” adlı beşinci bölümü sona erdi.

26 Saddharmakāya.

27 İtalik kısım R. E. Emmerick tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Emmerick, 23).

28 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel 63, Emmerick, 23).

29 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel 63, Emmerick, 23).

6. *Dört Büyük Kral Bölümü* (Çaturmahārāca Parivarta)

Büyük Kral Vaiṣṛavana, Büyük Kral Dhritarāshtra, Büyük Kral Virūdhaka, Büyük Kral Virūpāksha oturdukları yerden kalktılar, giysilerinin uzun kısmını omuzlarına attılar, sağ dizlerini yere değdirip ellerini kavuşturarak saygıyla Bhagavan’a doğru konuştular ve şöyle dediler:

Bhagavan, işte bu tathāgataların anlattığı, tathāgataların koruduğu, tathāgataların kolladığı, bodhisattvaların özenle üzerine titrediği, bütün tanrıların tapındığı, bütün tanrıların saygı gösterdiği, baş tanrıların dua okuduğu, tüm dünya koruyucularının onurlandırdığı, dua okuduğu, övdüğü, methettiği, tüm tanrıların evinde parlayan, tüm varlıklara en yüce lütfu veren, cehennemlerdeki, hayvanlardaki ve Yama dünyasındaki kederi kurutan, tüm korkuları gideren, yabancı güçleri defeden, açlık belasını gideren, hastalık belasını gideren, tüm gezegenleri yere çalan,³⁰ müthiş sakinlik yaratan, keder ve hırsı gideren, çeşitli dertleri yok eden, yüz binlerce sıkıntıyı ortadan kaldıran, sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsottamasūtra’dır. Saygıdeğer Bhagavan, bu

30 Graha “gezegen” demek. Burada insan kaderini etkileyen gök cisimleri ve onlara olan inancın, yani yıldız falcılığının yere çalınışı kastediliyor olsa gerek.

sūtraların kralı Suvarnabhāsa toplantıda ayrıntısıyla açıklandı; bu dharmayı sadece işiterek, bu dharmanın abihayattıyla biz dört büyük kralın göksel bedenleri ordularımız ve maiyetlerimizle birlikte büyüdü, güçlendi. Bedenlerimizde güç, kuvvet ve canlılık oluşacak. Parlaklık, şeref ve ihtişam bedenlerimize girecek. Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral, dharmada barınırız, dharmayı anlatırız, dharma ile yönetiriz. Saygıdeğer Bhagavan, bizler hükümranlığımızı tanrılar, nāgalar, yakshalar, gandharvalar, asuralar, garudalar, kimnaralar ve mahoragalar üzerinde sürdüreceğiz. İhtişamlarını başkalarından alan acımasız, merhametsiz bhūtalari bozguna uğratacağız. Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral, yakshaların yirmi sekiz generali ve yüz binlerce yaksha ile birlikte Cambudvīpa'yı insan gözlerinden üstün olan göksel gözlerimizle sürekli olarak gözleyeceğiz ve koruyacağız. Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük krala bu yüzden dünya koruyucuları denmiştir. Saygıdeğer Bhagavan, Cambudvīpa'nın hangi bölgesi bir istilayla zora düşse, açlık belasıyla zora düşse, hastalık belasıyla, yüzlerce değişik sıkıntıyla, binlerce sıkıntıyla, yüz binlerce sıkıntıyla zora düşse, biz dört büyük kral sūtraların kralı Suvarnabhāsa'yı koruyan keşişlere cesaret veririz.

Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kralın etkileyip cesaretlendirdiği bu dharmayı vaaz eden keşişler bölgelerine ulaştıklarında oralarda sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı ayrıntısıyla açıklayabileceğiz. O bölgelerdeki yüz binlerce sıkıntı sona erecektir. Saygıdeğer Bhagavan, elinde temel sūtraları tutan ve dharmayı vaaz eden insanların kralı, hangi bölge olursa olsun oraya girdiğinde sūtraların kralı olan bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı da o bölgelere götürecektir. Saygıdeğer Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı işitmiş olması gereken insanların kralı onu işittikten sonra keşişleri düşmanlardan koruyacak, kurtaracak, onlara yardım edecek, baş sūtraları tutan keşiş-

leri düşmanlarına karşı savunacak. Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral bu insanların kralına ve her bölgeden varlıklara kurtuluş sağlayacak, onları koruyacak, onlara huzur verip yardım edeceğiz. Ve ne zaman, saygıdeğer Bhagavan, insanların kralı temel sūtraları taşıyan bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikāları her türlü lütufla kutsarsa biz dört büyük kral da bu insanların kralının bütün bölgelerindeki varlıkları her türlü lütufla kutsayacağız.

Saygıdeğer Bhagavan, insanların kralı ne zaman temel sūtraları taşıyan bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikāları onurlandırır, onlara saygı gösterir, tapınırsa, saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral da bu insanların kralını bütün krallardan daha fazla onurlandırırız, ona saygı duyulmasını sağlarız, ona tapılmasını sağlarız, tüm bölgelerden ona dua edilmesini sağlarız.

Sonra Bhagavan dört büyük kralı kutlayıp şöyle dedi: Çok iyi, çok iyi büyük krallar! Çok güzel, çok güzel büyük krallar! Sizler önceki buddhalara hizmet ettiniz, iyiliğin köklerini ektiniz, dharmayı öğreten yüz binlerce milyon Buddha tarafından onurlandırıldınız, tanrılar ve insanlar üzerinde dharmaya göre hüküm sürdünüz; önceleri uzun bir zaman boyunca aklınız iyilik, güzellik, canlılara sevgi duymayla doluydu, canlıları kutsamaya ve onlara iyiliğe eğilimliydiniz, siz tüm canlılara iyilik getirmeyi kafanıza koymuştunuz; siz dört büyük kral, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı onurlandırıp ona tapan insanların krallarını koruyacaksınız, onlara yardım edecek, kurtuluş sağlayacaksınız; o nedenle geçmiş, şimdi ve gelecekteki bhagavan buddhaların dharma yolu sizin tarafınızdan korunacak; siz dört büyük kral bunu ordularınız, hizmetkârlarınız ve yüz binlerce yaksha ile birlikte yapacaksınız. O nedenle siz dört büyük kral, ordularınız, hizmetkârlarınız ve yüz binlerce yaksha ile birlikte tanrılar ve asurlarla kavgaya tutuştuğunuzda zafer sizin olacak. Tüm yabancı ordulara üstün gelen sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa uğruna sizler ko-

ruyucu, yardımcı, sūtraları baş tacı eden bhikshu, bhikshunī, upāsaka, upāsikāların koruyucusu olacaksınız.

Sonra Büyük Kral Vaiṣṛavana, Büyük Kral Dhritarāshtra, Büyük Kral Virūdhaka, Büyük Kral Virūpāksha tahtlarından kalktılar, bir omuzlarını cüppeleriyle kapatıp sağ dizlerini yere değdirerek başlarıyla Bhagavan'ı selamlayıp ona doğru konuştular: Bhagavan, sūtraların kralı bu mükemmel Suvarnabhāsa gelecekte ne zaman köylere, şehirlere, yerleşim yerlerine, bölgelere, arazilere, kral saraylarına, insanların kralının hangi bölgesi olursa olsun ona ulaştığında, insanların kralının hangisi olursa olsun krallığını Kutsal Kraları Kapsayan Bilgi'ye göre sürdürecektir. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı kim iştir, saygı duyar, onurlandırır ve onu elinde tutan ve sürekli dinleyen bhikshu, bhikshunī, upāsaka, upāsikāları kim onurlandırır, dharmanın akan suyunu iştir, dharmanın abıhayat suyuyla biz dört kralın kutsal bedenlerini büyütecek, yüz binlerce yaksha ile birlikte ordularımızı ve maiyetimizi güçlendirecektir. O bizde büyük güç, kuvvet ve enerji yaratacak. O bizim parlaklığımızı, şan ve şöhretimizi artıracaktır. O yüzden Bhagavan, biz dört büyük kral, ordularımız, maiyetimiz, yüz binlerce yaksha ile birlikte, görünmez bedenlerimizle, şimdi ve gelecekte, ne zaman köylere, şehirlere, bölgelere, arazilere, kral saraylarına gelirsek o zaman sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı geçerli kılacağız, onları koruyacağız, kurtuluş, yardım, koruma, cezadan esirgenme, barış, kral saraylarına, ülke ve bölgelerine refah sağlayacağız. Bütün bölgeleri korkudan, felaket ve kargaşadan kurtaracağız. Yabancı güçleri geri döndüreceğiz.

Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı işiten, saygı duyan, onurlandıran insanların kralına komşu bir düşman kral çıkarsa ve bu komşu düşman kral yok etmek için dört misli orduyla şu bölgeye gireyim diye düşünürse, o zaman Bhagavan, gerçekten de sūtraların kralı bu

kusursuz Suvarabhāsa'nın parlaklığının gücüyle bu komşu kral ve diğerleri arasında bir mücadele ortaya çıkacaktır. Kendi topraklarında bölgesel huzursuzluklar olacaktır. Krallarla şiddetli çatışmaları olacak, bölgesinde gezegenlerden gelen hastalıklarla uğraşacaktır. Bölgesinde yüzlerce sıkıntı baş gösterecektir. Ve eğer Bhagavan, bu komşu düşman kralın kendi bölgesinde yüzlerce zulüm ve yüzlerce ümitsiz durum doğarsa ve Bhagavan, bu komşu düşman kral dört kat güçlü ordusunu yabancı bir güce karşı kullanırsa ve kendi bölgesini terk ederse, bu komşu düşman kral dört misli büyük ordusuyla saldırır, sūtraların kralı kusursuz Suvarabhāsa'yı yok etmek isterse, biz dört büyük kral, Bhagavan, ordularımız, maiyetimiz, yüz binlerce yaksha ve görülmez bedenlerimizle orada oluruz. Bu yabancı orduyu attığı adımdan vazgeçiririz. Ona yüzlerce zorluk yaratırız, o yabancı orduya engeller çıkartırız, bölgeye girmesini imkânsız hâle getiririz.

Sonra Bhagavan dört büyük kralı kutladı ve dedi ki: Çok güzel, çok güzel büyük krallar, siz büyük krallar gerçekten sādhu³¹ size! Sizler yüz binlerce milyon zaman süren, sayısız kalpa boyunca kazandığınız en yüce ve kusursuz aydınlanmanın hatırı için sūtraların kralı kusursuz Suvarabhāsa ile onu işiten, saygı duyan insanların krallarına koruma, kurtuluş, yardım, sağlamlık, cezadan esirgenme, huzur ve iyilik sağlayacaksınız. Keza kral saraylarına, şehirlere ülkelere, bölgelere de koruma, kurtuluş, yardım, sağlamlık, cezadan esirgenme, huzur ve iyilik sağlayacaksınız ve tüm bölgeleri korkudan, zulümden, beladan kurtaracaksınız. Sizler düşman ordularını geri çevirecek, bütün Cambudvīpa'daki insanların kralları arasındaki her türlü tartışma, didişme, düşmanlık ve mücadeleye son vereceksiniz. Size ait olan bu Cambudvīpa'da siz dört büyük kral, ordularınız ve maiyetinizle birlikte seksen dört bin kral ve seksen dört bin

31 Bravo, çok güzel.

şehir kendi bölgelerinde mutlu olacaklar, kendi ülkelerinin krallıklarından memnun olacaklardır. Biriktirdikleri karmalarına göre yaşayacak, birbirlerini incitmeyecek, zarar vermeyeceklerdir; yaptıkları işlere göre krallık kazanacak ve kendi ülkelerinin krallıklarından memnun kalacaklardır. Birbirlerine zarar vermeyecek, ülkelerinin zararına çabalamayacaklardır. Eğer bu Cambudvīpa'daki seksen dört bin bölge ve şehir, seksen dört bin kral birbirinin iyiliği için çalışırsa, kafalar sevgi ve muhabbetle dolu olacak, bölgelerinde kavga, didişme, düşmanlık ve mücadele olmazsa, size ait olan o Cambudvīpa'da siz dört büyük kral, ordularınız ve maiyetinizle birlikte gelişecek, çok sayıdaki insanlarınla birlikte refah içinde mutlu olacaksınız. Yeryüzü daha güçlü olacak. Mevsimler, aylar, yarım aylar ve yıllar zamanlarıyla uyum içinde olacaklar. Gün ve gece, gezegenler, yıldızlar, Ay ve Güneş uygun şekilde hareket edecekler. Yağmur zamanında yeryüzüne yağacak. Cambudvīpa'daki bütün canlılar bol ürünle, mal mülkle zengin olacaklar. Çok mutluluk hissedecek, asla haset gütmeyecekler. Özgür olacaklar. On iyi iş yolunu izleyecekler. Büyük çoğunluk cennette iyi bir konumda doğacaktır. Tanrıların mekânları tanrılar ve göksel evlatlarla dolu olacaktır. Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı duyan insanların kralları büyük krallar olacak, onlar ona saygı duyacak ve onu onurlandıracaklar, temel sūtraları koruyan bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikālara da saygı duyacak ve onları da onurlandıracaklardır. Ve onlar, ordularınız, maiyetiniz ve yüz binlerce yakshalarınız olan siz dört büyük krala duydukları sempati yüzünden sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı, bu dharmanın akan suyunu, bu dharmanın abıhayatını sürekli olarak işitecekler ve o sizin bedenlerinizi doyuracak ve göksel bedenlerinizi daha güçlü kılacaktır. O sizin gücünüzü, kuvvetinizi artıracaktır. O sizin parlaklığınızı, şan ve ihtişamınızı artıracaktır. Bu insanların kralı bana, Śākyamuni'ye,

tathāgata arhat samyaksambuddhaya kavranamaz derecede büyük, engin, geniş bir saygı gösterecektir. Bu insanların kralı geçmiş, gelecek ve şimdiki yüz binlerce milyon tathāgataya da kavranamaz derecede büyük, engin, geniş bir saygı gösterecektir. O yüzden bu insanların kralı çok iyi korunacaktır. O yüzden bu insanların kralına koruma, kurtuluş, yardım, savunma, cezadan esirgenme, huzur ve refah sağlanacaktır. Ve onun baş kraliçesine, oğullarına, tüm haremine ve tüm sarayına da koruma, kurtuluş, yardım, savunma, cezadan esirgenme, huzur ve refah sağlanacaktır. Sarayda yaşayan bütün tanrısal varlıklar daha güçlü, daha kuvvetli, kavranamaz ölçüde refah ve mutluluk içinde olacaklardır. Onlar birçok zevkin tadına varacaklardır. Şehirler, bölgeler, topraklar korunacaktır, kollanacaktır, hiç rahatsız edilmeyeceklerdir. Onlar düşmansız olacaklar, yabancı güçler onları taciz etmeyecek, onlar belalardan, kargaşalardan uzak olacaklardır.

O böyle konuşunca Büyük Kral Vaiṣṛavana, Büyük Kral Dhritarāshtra, Büyük Kral Virūdhaka, Büyük Kral Virūpāksha Bhagavan'a dediler ki: Saygıdeğer Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı işitmek isteyen, kendisine güçlü koruma sağlamak, baş kraliçesine, prenslerine, prenseslerine ve tüm haremine koruma sağlamak isteyen herhangi bir insanlar kralı var olursa, *tüm sarayı için kavranılmaz, seçkin, benzersiz bir huzur ve iyilik isteyen, bu yaşamda krallığını büyütmek, kavranılmaz bir hâkimiyet, inanılmaz bir krallık, sınırsız bir yararlılıklar toplamı, tüm bölgesini korumak ve kollamak, tüm bölgesini bütünüyle korumak ve kollamak istiyorsa, ülkesi sefaletten, düşmandan uzak, yabancı güçler tarafından mağlup edilmemiş, salgınsız, kargaşasız olsun istiyorsa, saygıdeğer Bhagavan, bu insanlar kralı akli başında olarak onur ve saygıyla sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı sabırla dinlesin. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı*

*dinlemek için o insanlar kralı ana saraya girmelidir. Bu saraya girdikten sonra çeşitli hoş kokulu sular serpmeli, etrafa çiçekler saçmalıdır. Çeşitli hoş kokulu sular serpilip etrafa çiçekler saçıldıktan sonra dharmayı öğrenecek yüksek ve süslü bir taht hazırlanmalıdır. Burası çok sayıda şemsiye, çeşitli bayrak ve flamalarla süslenmelidir.*³² Ve bu insanların kralı bedenini iyi yıkamalı, güzel kokan giysiler giymeli, yeni ve parlak elbiseler giymeli, çeşit çeşit mücevherlerle süslenmelidir. Kendisine alçak bir taht edinmelidir. Ona oturduğu zaman krallığıyla böbürlenmemelidir. Krallığı için bir tutku duymamalıdır. Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı her türlü kibirden, gururdan, kendini beğenmişlikten uzak olarak dinlemelidir. Dharmayı vaaz eden bhikshunun önünde onun öğretmeni olduğunu düşünmelidir. İnsanların kralı o anda baş kraliçesine, prenslere, prenseslere ve haremdeki herkese şefkat ve merhametle bakmalıdır. Baş kraliçesi, prens ve prenseslerle merhametli bir tonda konuşmalıdır. Haremindeki herkesle merhametli bir tonda konuşmalıdır. Dharma işitilsin diye çeşitli onurlandırıcı işler için emir vermelidir. Kendisini kavranmaz, eşsiz bir sevgiyle doldurmalıdır. Eşsiz bir sevgi ve mutlulukla kutsanmalıdır. Mutlu duygular edinmelidir. Kendi varlığının anlamını kavramak için çalışmalıdır. Onun özü büyük sevinçlerle dolmalıdır. Dharmayı vaaz edeni büyük bir sevinçle ağırlamalıdır.

Bunlar söylendiğinde Bhagavan dört büyük krala şunu söyledi: Ey büyük krallar, bundan başka bu zamanda kral tamamen beyaz, açık renkli, yeni, parlak giysiler giymeli, kendisini çeşitli mücevherlerle süslemeli, beyaz şemsiyeler³³ edinmeli, buradan büyük bir krallık gücüyle ayrılmalı, krallığını göstermeli, uğur getiren çeşitli şeyleri yanında taşımalıdır. Dharmayı vaaz eden bhikshuyu karşılamaya çıkmalıdır.

32 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe ve Hotanca nüshalardan tamamlanmıştır. (Nobel, 77-78; Emmerick, 30)

33 Beyaz şemsiye eski Hindistan'da krallık alametidir.

Neden? Çünkü insanların kralı ne kadar adım atarsa, *yüz binlerce milyon Buddha'nın teveccühünü kazanacaktır*;³⁴ yüz binlerce milyon kalpa boyunca Samsāra'dan kurtulacaktır. Çakravartin³⁵ krallarının yüz binlerce milyon sarayına sahip olacaktır. O ne kadar adım atarsa, başkalarının üzerinde kavranılmaz derecede büyük olan krallık gücünü o kadar artıracaktır. Yüz binlerce milyon kalpa boyunca haşmetli meskenler, yedi mücevherle yapılmış göksel saraylar, yüz binlerce milyon göksel ve insana ait saraylar kazanacak, tüm doğuşlarında büyük hâkimiyet sahibi olacak, uzun yaşamı olacak, ihtiyarlığa erişecek, hitabet gücü olacak, sözleri hatırlanmaya değer olacak, ünlü olacak, yaygın bir şanı olacak, övgüye layık, tanrılar, insanlar ve asurlar dünyasında kutsanmış bir kişi olacaktır. O tanrıların ve insanların en soylu kutlamalarını kazanacaktır. Onun büyük gücü olacaktır. O yakışıklı olacaktır, büyük kalabalıkların gücüne kuvvetine sahip olacaktır. Güzel görünüşlü, sevimli olacaktır. Parlak rengiyle muhteşem görünecektir. Bütün doğuşlarında tathāgatalarla karşılaşacaktır. Bütün ruhsal yol göstericiler onun olacaktır. Sınırsız yararlılık birikimi sahibi olacaktır. Ey büyük krallar, bu ve diğer erdemleri gören kral, dharmayı vaaz edeni bir yocana,³⁶ yüz yocana, bin yocana uzaktan karşılamaya gitmelidir. Dharmayı öğretmenin huzurunda onu vaaz edenin bir öğretmen olduğu fikrini yaratmalıdır.

O şöyle düşünmelidir: Bugün Śākyamuni, tathāgata, arhat, samyaksambuddha sarayına gelecek. Bugün tathāgata, arhat, samyaksambuddha sarayında yediği yemekten memnun kalacak. Bugün tathāgata, arhat, samyaksambuddha'dan bütün dünyadakilerden farklı olan dharmayı işiteceğim.

34 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe, Çince, Hotanca nüshalardan tamamlanmıştır. (Nobel, 80; Emmerick, 32).

35 Çok geniş topraklara sahip, içinde birçok krallık barındıran krallığın kralı, imparator.

36 7,2 ile 13,5 km. gibi çeşitli karşılıklar verilen uzunluk ölçüsü birimi.

Bugün bu dharmayı işitmekle en yüce ve mükemmel aydınlanmadan vazgeçemez hâle geleceğim. Bugün yüz binlerce milyon tathāgata için dualar okuyacağım. Bugün geçmiş, şimdiki ve gelecek bhagavan buddhalar için geniş, büyük, sınırsız hürmet göstereceğim. Bugün cehennemlerdeki, hayvanlar dünyasındaki ve Yama dünyasındaki ağlaşmaları bütünüyle durduracağım. Bugün Brahma krallarının krallığında vücut bulmuş yüz binlerce milyon yararlılığın tohumlarını ekeceğim. Bugün Şakra³⁷ şeklinde vücut bulmuş yüz binlerce milyon yararlılığın tohumlarını ekeceğim. Bugün Çakravartin kralın krallığında vücut bulmuş yüz binlerce milyon yararlılığın tohumlarını ekeceğim. Bugün yüz binlerce milyon varlığı doğum-ölüm döngüsünden kurtaracağım. Bugün kavranamaz derecede çok, geniş, büyük, sınırsız yararlılık toplayacağım. Bugün bütün haremime büyük bir koruma sağlayacağım. Bugün saraya müthiş, kusursuz, kavranamaz derecede, eşsiz bir huzur ve refah getireceğim. Bugün tüm bölgemi koruyacağım. Onu korunaklı, düşmansız, yabancı güçlerden uzak hâle getireceğim. Onu salgın ve kargaşalardan uzakta tutacağım.

Ey büyük krallar, eğer insanların kralı gerçek dharmaya bu ve benzeri onurlandırmalarla, sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı taşıyan, onu siz dört büyük kralla paylaşan bhikshu, bhikshunī, upāsaka, upāsikālara tapınma, saygı, onurlandırmayla karşılık verirse sizin ordularınız, maiyetiniz, çok sayıda tanrı, yüz binlerce yaksha ile birlikte bu insanların kralı topladığı iyilik ve yararlılıklarla büyük bir krallığa sahip olur, kendisi de başarılı olur. O kavranamaz ölçüde büyük, görkemli bir krallığa sahip olur. O şan, şöhret, parlaklık, görkemle süslenir. Onun bütün hasımları ve düşmanları dharma sayesinde yenilirler.

O böyle konuştuktan sonra dört büyük kral, Bhagavan'a şöyle söylemişler: Bhagavan, insanların kralı eğer

37 Tanrı Indra'nın diğer adı.

sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı duyacak olursa, dharmaya gösterdiği saygının benzerini başlıca sūtraları taşıyan bhikshu, bhikshunī, upāsaka, upāsikālara da gösterip onlara saygıyla tapınmalı, eğer sarayını biz dört büyük kral için temizletirse onu çeşit çeşit hoş kokulu sularla ıslatmalı, eğer dharmayı biz dört büyük kralla beraber işitirse, kendisi için ve bütün tanrılar için, biz dört büyük kral için küçücük bir iyilik paylaşırsa, Bhagavan, bu insanların kralı, dharmayı vaaz eden bhikshunun ardından hemen dharma tahtına gelmeli ve oturmalı, çeşitli güzel kokular serptirmeli; onları serptirir serptirmez, Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı onurlandırmak için çeşitli güzel kokular içeren sarmaşıklar ortaya çıkacaktır. Hemen o anda birdenbire gökyüzünde biz dört büyük kralın sarayları, çeşitli kokular saçan sarmaşıklardan yapılmış şemsiyeler yükselecektir. Onlar yükselen kokuları koklayacaklardır. Altın renkli ışıklar yanacaktır. Bu ışıklarla bizim yaşam yerlerimiz aydınlanacaktır. Orada çeşitli kokular saçan sarmaşıklardan şemsiyeler yükselecektir. Orada çeşitli kokular saçan sarmaşıklardan şemsiyeler bir anda birdenbire gökyüzündeki çeşitli saraylara vararak, Bhagavan, dünyanın efendisi Brahma'ya, tanrılar kralı Śakra'ya, büyük tanrıça Sarasvatī'ye, büyük tanrıça Drīdhā'ya, büyük tanrıça Śrī'ye, yakshaların büyük komutanı Samcāyā'ya, yakshaların yirmi sekiz generaline, tanrıların oğlu Maheśvara'ya, yakshaların büyük komutanı Vacrapāni'ye, yakshaların büyük komutanı Mānibhadra'ya, Hārītī ve onun beş yüz oğuldan oluşan maiyetine, nāgaların büyük kralı Anavatapta'ya, nāgaların büyük kralı Sāgara'ya ulaşacaktır. Onlar yükselmiş birçok güzel kokuyu koklayacaklardır. Altın renkli ışıklar evlerinin içinde gözükecektir. Bu ışıkla hepsinin evleri aydınlanacaktır.

Bunları işiten Bhagavan dört büyük kralla şöyle söyledi: Büyük krallar, sadece sizin yerleşim yerleriniz üstüne

çeşitli güzel kokular saçan sarmaşıklardan şemsiyeler yükselmeyecek ey dört büyük kral! Niçin? Çünkü büyük krallar, insanların kralı tarafından sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa için çeşitli kokular saçıldığında, eline aldığı koku kaşığından çok çeşitli güzel koku sarmaşıkları yükselir ve sonra o anda birdenbire dünya küresinin bütününe, üç binlercesine, çok binlercesine, ondaki yüz milyon aya, güneşe, büyük okyanuslara, Sumeru dağlarına, dağların krallarına, Çakravādalara, Mahāçakravādalara, dağların krallarına, dört büyük kıtadan dünyalara, dört büyük kralın tanrı gruplarına ait tanrılara, otuz üç tanrıya, Yama tanrılarına, Tushita tanrılarına, Nirmānarati tanrılarına, Paranirmitavaşavartin tanrılarına, göğün sonsuzluğundaki sahnede barınan tanrılara, bilincin sonsuzluğundaki sahnede barınan tanrılara, hiçlik sahnesinde barınan tanrılara, ne bilinç ne de bilinçsizlik sahnesinde barınan tanrılara, üç binlerce, çok binlerce dünyalar arasındakilerin hepsine, otuz üç tanrının çeşitli gruplarının yüz milyonlarcasına, gökyüzünde barınan bütün tanrı gruplarına, nāgalara, yakshalara, gandharvalara, asuralara, garudalara, kimnaralara, mahoragalara, bunların hepsine güzel kokular saçan sarmaşıklardan şemsiyeler ulaşacak. Onlar yükselen kokuları koklayacaklar. Bütün tanrıların evlerinde altın renkli ışıklar görünür olacak. Bu ışıkla tüm tanrıların evleri aydınlanacak. Üç binlerce, çok binlerce dünyaların tüm tanrılarının evlerinin üzerindeki gökte çeşitli güzel kokular saçan sarmaşıklardan şemsiyeler yükselecek, öyle ki büyük krallar, sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın parlaklığının gücüyle insanların kralı tarafından sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa için güzel kokular saçılır saçılmaz çeşitli güzel kokuların sarmaşıkları ileri fırlayacaktır. O sırada bir anda birdenbire sayısız dünyanın on yönünün her tarafından Gangā Nehri'nin kumları gibi, yüz binlerce milyon Buddha alanı gibi gökyüzünde güzel kokular saçan sarmaşıktan

şemsiyeler yükselecektir, tıpkı yüz binlerce milyon tathāgata gibi, Gangā Nehri'nin kumları gibi. Bu yüz binlerce milyon sayıda, sayısız Buddha arasında yükselen çok çeşitli güzel kokuları koklayacaklar. Altın renkli ışıklar görünür olacak. Bu ışıkla yüz binlerce milyon sayıda, Gangā Nehri'nin kumları gibi sayısız Buddha alanı aydınlanacak. Büyük krallar ve benzeri mucizeler ortaya çıkar çıkmaz yüz binlerce milyon sayıda, Gangā Nehri'nin kumları gibi sayısız tathāgata bu dharmayı vaaz edeni düşünecek ve onu tebrik edecek: Sādhu, sādhu iyi insan, tekrar sādhu iyi insan! Sen bu anlamı çok büyük, ışığı derin, kavranamaz büyüklükte erdemleri olan sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı her ayrıntısına kadar bildirmeye isteklisin. Ve sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı sadece işiten varlıklar da onu taşıyan, okuyan, anlayan, toplantılarda yorumlayanlardan daha aşağı bir iyilik sağlamış olmayacaklar. Niçin? Ey iyi insan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı işitir işitmez yüz binlerce milyon sayıda, sayısız bodhisattva en yüce ve kusursuz aydınlanmaya ulaşma yolundan dönemeyeceklerdir.

Bu yüz binlerce milyon sayıda, sayısız tathāgata on yönün her tarafında, Gangā Nehri'nin kumları kadar çok, yüz binlerce milyon Buddha alanında her biri kendi Buddha alanını kurdu; o anda, o zamanda tek bir konuşmayla, tek bir sesle, tek bir yankılanan sesle, dharma tahtında oturan ve dharmayı açıklayana şöyle dediler:

Ey iyi insan, sen gelecek bir zamanda aydınlanma tahtına erişeceksin. Sen, iyi insan, ağaçların kralının dibinde oturarak, söz tutma ve çilecilik güçlerine sahip olarak, hayır dualarla kutsanmış olarak, yüz binlerce milyon sayıda, sayısız zorlu işle, üç dünyada da tanınarak ve tüm canlıları geçerek en yukarıda bulunan aydınlanmanın kusursuz tahtını göstereceksin. İyi insan, sen aydınlanma tahtını bütünüyle süsleyeceksin. İyi insan, sen bütün üç katlı dünyalardan

kurtulacaksın. İyi insan, sen ağaçların kralının altında oturarak Māra'nın tasavvur edilemez, korkutucu, ürkütücü, çirkin ordusunu yeneceksin. İyi insan, sen aydınlanmanın en yukarıdaki eşsiz, saf, huzurlu, kusursuz tahtında en yüce ve mükemmel aydınlanmaya erişeceksin. İyi insan, güçlü ve soylu elmas tahtta oturan sen, bütün buddhaların dua ettiği, on iki katlı, engin ve yüce dharma çarkını çevireceksin. İyi insan, sen dharmanın en yüce davulunu çalacaksın. İyi insan, sen dharmanın şankhasını³⁸ öttüreceksin. İyi insan, sen dharmanın bayrağını göndere çekeceksin. İyi insan, sen dharmanın en yüce kandilini yakacaksın. İyi insan, sen dharmanın en yüce yağmurlarını yağdıracaksın. İyi insan, sen yüz binlerce sayıda, sayısız belayı ortadan kaldıracaksın. İyi insan, sen yüz binlerce sayıda, sayısız canlıyı feci korku okyanusundan kurtaracaksın. İyi insan, sen yüz binlerce sayıda, sayısız canlıyı Samsāra çarkından kurtaracaksın. İyi insan, sen yüz binlerce sayıda, sayısız Buddha'nın teveccühünü kazanacaksın.

Bu sözleri işiten dört büyük kral, Bhagavan'a konuştular: Saygıdeğer Bhagavan, insanların kralına duyduğunuz merhametle binlerce Buddha'nın gözetiminde sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'daki bu ve benzeri, şimdiki ve gelecek erdemleri ektiniz. Ve biz dört büyük kral, saygıdeğer Bhagavan, kazanılan sınırsız iyilikler toplamını görerek ordularımız, maiyetimiz, yüz binlerce sayıda, sayısız yaksha ile evlerimizdeyken, çeşitli güzel kokulardan sarmaşıkların yarattığı şemsiyelerin etkisiyle insanların kralının sarayına dharmayı ışıtmek üzere yaklaştık. Oranın duvarlarında kirden iz yoktu, orası çok iyi temizlenmiş, çeşitli güzel kokulu sularla yıkanmış, çeşitli süslerle süslenmiş idi. Dünya alanının efendisi Brahmā, tanrıların kralı Indra, büyük tanrıça Sarasvatī, büyük tanrıça Śrī, yeryüzü tanrıçası Drīdhā, yakshaların büyük komutanı Samcāya, yaksha-

38 Deniz kabuğundan yapılmış bir tür borazan.

ların yimi sekiz büyük komutanı, göksel evlat Maheşvara, yakshaların efendisi Vacrapāni, yakshaların büyük generali Mānibhadra, maiyeti ve beş yüz oğluyla Hārītī, nāgaların kralı Anavatapta, nāgaların kralı Sāgara, görünmez bedenleriyle yüz binlerce milyon sayıda, sayısız tanrı insanların kralının sarayına dharma dinlemeye gelecekler. Orası çok çeşitli süslerle süslenmiş, dharmayı vaaz eden için hazırlanmış çeşitli süslerle süslenmiş dharma tahtı olan, çiçekler serpili, yeryüzünden yüksekte bir yerdir. Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral, ordularımız ve maiyetimizle ve yüz binlerce yaksha ile birlikte bunların hepsiyle uyum içinde olacağız. Dharmanın abıhayatıyla doyduğumuzda bize bu büyük dharma hediyesini veren ruhsal önder, iyiliğe eriştirici insanların kralını koruyacağız. Ona kurtuluş, yardım, savunma, huzur ve refah getireceğiz. Bu bölgeyi, şehri ve sarayı koruyacağız. Ona kurtuluş, yardım, savunma, huzur ve refah getireceğiz. Bu bölgeyi her türlü saldırı, salgın ve kargaşadan kurtaracağız.

Saygıdeğer Bhagavan, eğer bir insanların kralının bölgesine sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa gelir de o insanların kralı sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı taşıyan bhikshulara, bhikshunīlere, upāsaka ve upāsikālara saygı duymaz, onları onurlandırmazsa, abıhayat dolu dharmayı duydukları hâlde tatmin olmaz, dharmaya saygı duymazlarsa, biz dört büyük kral, yüz binlerce milyon, sayısız yaksha, göksel bedenlerimizin gücünü hiç azaltmadan, kendimizdeki gücü kuvveti hiç göstermeden, bedenlerimizdeki parlaklığı, görkem ve şaşaayı hiç azaltmadan, biz dört büyük kral, saygıdeğer Bhagavan, ordularımız ve maiyetimizle, yüz binlerce milyon, sayısız yaksha ile o bölgeye sırtımızı döneriz. Saygıdeğer Bhagavan, biz o bölgeye sırt çevirdiğimizde tüm bölgelerde yaşayan tanrılar da o bölgeye sırtını döner. Tanrılar bölgeden yüz çevirdiğinde o bölgede birçok sıkıntı ortaya çıkar. Krallar arasında korkunç mücadeleler

başlar. Tüm bölgelerdeki canlılar kavga etmeye başlar. Onlar kavgacı ve çekişmeci olurlar. Bir mücadele içine girerler. Onların bölgesindeki birçok gezegende hastalık baş gösterir. Birçok yönden göktaşı yağmuru yağmaya başlar. Gezegenlerle yıldızlar arasında çelişkiler oluşur. Ay'ın doğuşunda Güneş suretleri gözüktür. Ay'ın ve Güneş'in yörüngelerinde sapmalar olur. Göğün orta yerinde Ay ve Güneş devamlı Rāhu tarafından engellenir. Gökyüzünde sürekli gökkuşaklarının ışık halkaları oluşur. Depremler olur. Yeryüzündeki kuyular kurur. Bölgede sert fırtınalar eser. Korkunç yağmurlar yağar. Kıtlik baş gösterir. Bölgeyi yabancı güçler yerle bir eder. *Bölge yok olur, canlılar büyük felakete sürüklenir. Bölge mutsuz bir duruma sürüklenir.*³⁹ Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral, ordularımız, maiyetimiz, yüz binlerce, sayısız yaksha, bölgelerde yaşayan tanrılarla birlikte bölgeyi yüzüstü bırakırız, bölgede yüz binlerce benzeri zulümler ortaya çıkar.

Saygıdeğer Bhagavan, eğer insanların kralı iyi bir şekilde korunmak istiyorsa, krallığında birçok kutlama yapılsın istiyorsa, hükümdarlığını kutsanmış bir sihirle yapmak istiyorsa, bütün bölgelerdeki varlıkları mutlu etmek istiyorsa, bütün yabancı güçleri defetmek, her zaman bölgesini korumak, hükümdarlığını dharmaya göre sürdürmek, bölgesini her türlü korkudan, zulümden, beladan kurtarmak istiyorsa, bu insanların kralı, saygıdeğer Bhagavan, mutlaka sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı dinlemelidir. O temel sūtralara sahip çıkan bhikshu, bhikshunī, upāsaka, upāsikālara saygı göstermeli, onları onurlandırmalıdır. Biz dört büyük kral, ordularımız ve maiyetimizle birlikte dharmanın abıhayatıyla, dharmayı dinleyerek topladığımız iyilik birikimleriyle tamamen doymalıyız. Göksel bedenlerimiz büyük bir parlaklığa erişmeli. Niçin? Çünkü

39 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 94; Emmerick, 39).

saygıdeğer Bhagavan, bu insanların kralı sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'yı mutlaka dinlemelidir. Bununla beraber saygıdeğer Bhagavan, çeşitli yersel ve göksel açıklamalar Tanrı Brahma tarafından yapılmıştır, çeşitli açıklamalar tanrıların kralı Şakra tarafından yapılmıştır, öte yandan canlıların iyiliği için bazı yersel ve göksel açıklamalar beş çeşit doğaüstü bilgiyi bilen ermişler tarafından yapılır. *Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa çok yüce ve hepsinin üstündedir.*⁴⁰ Saygıdeğer Bhagavan, yüz binlerce Brahma'dan, yüz binlerce Şakra'dan, beş çeşit doğaüstü bilgiyi bilen ermişten daha üstün olan sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı canlıların iyiliği için ayrıntılarıyla açıklayan tathāgatadır. Öyle ki Cambudvīpa'daki insanların kralı hâkimiyetini sürdürsün, tüm canlılar *bölgeleri iyi korunduğu için*⁴¹ mutlu olsunlar; tüm bölgeler zulümden uzak, düşmansız, tüm yabancı güçlerden kurtarılmış olsun; bu bölgeler salgından, kargaşadan uzak olsun; her bölgedeki dharma beladan uzak, bozulmamış olsun; dharmanın büyük ışığı çeşitli bölgelerdeki insanların kralları tarafından yakılsın; tüm tanrıların yaşam yerleri tanrılar ve göksel evlatlarla dolsun; biz dört büyük kral, ordularımız ve maiyetimizle, yüz binlerce, sayısız yaksha ile ve Cambudvīpa'daki bütün tanrılarla birlikte doyurulalım ve yatıştırılalım. Göksel bedenlerimizin parlaklığı artacaktır; bedenlerimizin gücü kuvveti artacak, parlaklık, görkem ve şaşaa çok büyük ölçüde bedenlerimize girecek, Cambudvīpa'nın tamamı bereket ve mutluluk içinde olacak, insanlar ve halklarla dolacak, Cambudvīpa'daki tüm canlılar mutlu olacak, pek çok zevki tadacaktır. Canlılar, yüz binlerce milyon kalpa boyunca yüceltilmiş varlıklar, bhagavan buddhalar ile karşılaşacak, gelecekte en yüce ve kusursuz aydınlanmaya eri-

40 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 95; Emmerick, 40).

41 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 96; Emmerick, 40).

şeceklerdir. Bunların hepsi merhametli, büyük kerem sahibi Bhagavan tathāgata, arhat, samyaksambuddha sayesinde olacaktır. *Yüz binlerce milyon Brahma'yı geçen*,⁴² eşsiz tathāgata bilgisiyle yüz binlerce milyon Şakra'dan üstün, çileciliğinin lütfu sayesinde beş çeşit yüksek bilgiyi bilen yüz binlerce milyon kâhinden üstün Bhagavan tathāgata, arhat, samyaksambuddha, burada bu Cambudvīpa'da sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı tüm canlıların iyiliği için açıklayacaktır. Yersel ve göksel krallık görevleri, krallık metinleri, krallık davranışları Cambudvīpa'nın bütününe yayıldıkça tüm varlıklar kutlu varlıklar hâline gelecek, onların hepsi Bhagavan tathāgata, arhat, samyaksambuddha tarafından sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'da açıklanacak, yorumlanacak ve ileri sürülecektir. Bu yüzden saygıdeğer Bhagavan, bu sebeple insanların kralı sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı mutlaka işitecek, onu onurlandıracak, ona saygıyla tapınacaktır.

Bunları işiten Bhagavan dört büyük krala şunları söylemiş: O yüzden orduları ve maiyetleriyle birlikte sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı işiten, saygı duyan dört büyük kral onu korumak için büyük çaba sarf etmelidirler. Ve ey büyük krallar, onlar baş sūtraları ve Buddha'nın işlerine sahip çıkan bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikāları da korumalıdır. Onlar tanrıların, insanların ve asurların dünyalarında Buddha'nın işlerini sergileyeceklerdir. Onlar sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı ayrıntılarıyla anlatacaklardır. Siz dört büyük kral bu bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikāları özellikle korumalı, onlara yardım edip kurtarmalısınız. Onlar, yani bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikālar sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı ayrıntılarıyla açıklamak için mutlu bir zihinle bela ve felaketlerden kaçınarak onu korurlar.

42 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 97).

Sonra Büyük Kral Vaiṣṛavana, Büyük Kral Dhritarāsh-tra, Büyük Kral Virūdhaka ve Büyük Kral Virūpāksha otur-dukları yerden kalkmışlar, elbiselerinin üst parçasını omuz-larına atarak sağ dizlerini yere koyup ellerini Bhagavan’a doğru saygı ifadesi olarak birleştirerek eğilmişler ve o anda yüz yüze Bhagavan’a şu sözlerle yakaran bir konuşma yap-mışlar:

1. Cina, senin bedenin Ay kadar saftır. Cina, sen binlerce güneşin parlaklığına sahipsin. / Cina, gözlerin lotus gibi parlaktır, dişlerin lotus lifleri gibi kusursuzdur.
2. Cina senin niteliklerin okyanus gibi, sayısız mücevher madeni gibidir. / Cina, sen bilgi sularıyla dolu bir okya-nussun, yüz binlerce meditasyonla dolusun.
3. Cina, ayağında tekerlek işareti var, onun bin çubuklu çemberi her şeyi sarar. / Ellerin ve ayakların bir ağla süs-lenmiştir. Ayağındaki ağ kuğuların efendisine benzer.
4. Altın bir dağ gibi parlarsın, Cina, sana dağların efendisi gibi taparız. / Sen Meru Dağı’nın bütün niteliklerine sa-hipsin, kral Buddha dağı Cina’ya taparız.
5. Sana, gökyüzüne eşit, suda yansıyan Ay’a benzer bir tat-hāgata ayı olarak taparız. / Sihir gibi olan veya hayal gibi olan, lekesiz ve saf Cina’ya taparız.

Sonra Bhagavan dört büyük krala gāthālar hâlinde şöyle söyledi:

6. Bu sūtraların en iyisi, on gücü olan buddhaların kusursuz Suvarṇabhāsa’sı siz dünya koruyucuları tarafından gay-retle korunmalıdır.
7. Mücevher gibi olan bu sūtranın içi bilgi dolu olduğundan ve tüm varlıklara lütuf kazandırdığından Cambudvīpa’da varlıkların iyiliği için sürekli olarak var olmalıdır.
8. Onunla üç bin kadar, binlerce binlerce dünyadaki kötü durumların yarattığı ağlaşmalar, cehennemdeki varlıklar-ın kederleri ortadan kalkar.

9. Bu Cambudvīpa'da Cambudvīpa'nın bütün kralları kalplerinde coşkuyla bölgelerini Dharmaya göre korurlar. O sayede bu Cambudvīpa huzurlu ve bereketli olur.
10. Tüm Cambudvīpa'da huzur olur, orada yiyecek bol olur, Cambudvīpa'nın her yerinde bütün canlılar mutlu olurlar.
11. Bu sūtraların kralı ülkesini seven, kendi iyiliğini isteyen, krallığını ve halkını seven insanların kralı tarafından iyi dinlenmelidir.
12. Bu sūtraların kralı düşmanların mahvolmasını sağlar, yabancı orduları bozguna uğratar, en büyük korkuları ve felaketleri giderir, en yüce iyiliği sağlar.
13. Tıpkı parıldayan, bütün erdemleri yaratan ve iyi bir evde kalan bir mücevher ağacı gibi olan bu sūtraların kralı da krallarının erdemli olmasını isteyenler tarafından görül-melidir.
14. Sıcaktan kavrulanın soğuğu, susayanın buz gibi suyu bulması gibi bu sūtraların kralı da insanların efendilerine erdem ve kutsanma sağlar.
15. Avuç içinde her türlü mücevherin bulunduğu bir mücevher kutusu neyse, sūtraların kralı bu Suvarnabhāsa da pek çok kral için odur.
16. Bu sūtraların kralı pek çok tanrı tarafından onurlandırılır, tanrıların kralı tarafından ona saygı gösterilir, büyük sihir güçlerine sahip dört dünya koruyucusu tarafından korunur.
17. Çünkü bu sūtraların kralı sürekli olarak on yöndeki buddhalar tarafından gözlenir. Bütünüyle aydınlanmış olanlar bu sūtrayı öğretene tebrik ederler.
18. Yüz binlerce yaksha işittikleri bu sūtraların kralının bölgesini mutlu bir kalple on yönden korurlar. Onu işitenler fazlasıyla mutlu zihin sahibi olurlar.

19. Cambudvīpa'da kavranamaz ölçüde çok tanrı vardır. Bütün bu tanrılar bu Sūtrayı işitip mutlu olsunlar.
20. Bu dharmayı işittiklerinde büyük bir görkem ve güç kazanacaklardır ve göksel bedenlerindeki gücü daha da artıracaklardır.

Dört büyük kral bu ve benzeri sözleri Bhagavan'ın huzurunda işitince çok şaşırdılar, hayrete düştüler ve çok mutlu oldular. Dharmanın etkisiyle gözyaşı döktüler. Vücutları dik, tarifsiz mutluluklarla elleri, kolları titrer hâlde Bhagavan'ı mandārava çiçeklerine boğdular. Çiçekleri saçtıktan sonra tahtlarından doğruldular, bir omuzlarını elbiseleriyle örtüp sağ dizlerini yere değdirdiler, Bhagavan'a doğru saygıyla eğildikten sonra ona şöyle dediler: Saygıdeğer Bhagavan, biz dört büyük kral, her birimiz beş yüz yakshadan oluşan maiyetimizle birlikte sürekli olarak dharmayı öğreten bhikshuya bağlı kalacağız; dharmayı vaaz eden onurlandırılmalı ve korunmalıdır.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın "Dört Büyük Kral" adlı altıncı bölümü sona erdi.

7. *Sarasvatī Bölümü*

(Sarasvatī Parivarta)

Sonra büyük tanrıça Sarasvatī bir omzu elbisesiyle örtülü hâlde sağ dizini yere koydu, Bhagavan’a doğru saygıyla eğildikten sonra Bhagavan’a dedi ki:

Saygıdeğer Bhagavan, ben dharmayı vaaz eden bhikshuya konuşmasındaki ustalığı kazandıran büyük tanrıça Sarasvatī’yim. Şimdi ona bir dhāranī⁴³ vereceğim. Onun söylediği sözün kuvvetli olmasını sağlayacağım. Dharmayı öğreten bhikshuya büyük bir bilgi aydınlanması vereceğim. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarabhāsa’nın kaybolan veya unutulmuş sözleri olursa dharmayı öğreten bhikshuyu gerekli sözlerle tamamlayacağım. Ona hafızasını kaybetmesini önleyici bir dhāranī vereceğim, öyle ki sūtraların kralı bu kusursuz Suvarabhāsa Cambudvīpa’da binlerce Buddha’nın gözetiminde iyilik biriktirmiş canlıların iyiliği için hiç kaybolmayacaktır; öyle ki sūtraların kralı kusursuz Suvarabhāsa’yı işittiklerinde onların kavranamaz ölçüde keskin bilgelikleri, kavranamaz ölçüde büyük bilgileri olacaktır; onlar uzun ömür ve refah sahibi olacaklardır, yaşama yardımcı olacaklardır, sınırsız iyilik birikimleri olacak, *çeşitli konularda becerikli olacaklardır*;⁴⁴ öyle ki bütün metinleri bilecek, birçok sanatın icrasında başarılı olacaklardır.

43 Acıyı yok etmesi için kullanılan bir tür mistik beyit veya dua.

44 J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 103; Emerick, 45).

Büyü ve ilaçlarla arınma eylemini açıklayacağım. Dharmayı öğreten bhikshu ve dharmayı dinleyen varlıkların iyiliği için gezegenlerden, yıldızlardan, doğum ve ölümden, kavgaya ve didişmeden, gürültü ve kargaşadan, kötü rüyalardan, Tanrı Vināyaka'dan, kākhordalardan, vetālalardan kaynaklanan tüm olumsuzlukları tamamen gidereceğim.

Arınmak için gerekli ilaç ve büyüler şunlardır:

1. Vaçā, goroçanā, sprikka, şirisha, şāmyaka, şami, indrahastā, mahābhāga, cnāmaka, agaru, tvaç,
2. Şrīveshtaka, sarcarasa, şallakī, guggulurasa, tagara, patra-şaileya, çandana ve manahşilā,
3. Saroçanā, kushtha, kunkuma, musta-sarshapāh, nalada, çavya-sūkshmailā, uşīra, nāgakesara.
4. Eğer bir kimse Pushya⁴⁵ ile kapana kısılacak olursa şu büyü sözlerini yüz kere tekrarlamalıdır:

Sukrite krita, kamalicanakarate, hamkarāte, indracāli, şakaddrepaşaddre, abartaksike, na kutraku, kapila kapilamati, şīlamati, sandhi dhudhumamabati, şiri şiri, satyasthite. Svāhā!

5. Tezekten sihirli bir daire hazırlayarak çiçekler serpiştirmek, altın ve gümüş bir kap içine bal koymak gerekir.
6. Kişi oraya zırh giymiş dört adam ve kap taşıyan güzelce süslenmiş dört kadın yerleştirmelidir.
7. Sürekli olarak Hint reçinesi kokusu saçmak, beş çeşit müzik aleti çalmak ve tanrıçayı şemsiyeler, bayraklar ve flamalarla süslemek gerekir.
8. Aralık yerlere aynalar, oklar ve mızraklar koyulmalıdır. Sonra kişi sınır hattını çizmelidir. Sonra yapması gereken şeyi yapmaya başlamalıdır.

Öyle olsun; arake, nayane, hile mile, gile, khikhile, svāhā büyüsunü söyleyerek sınır hattını çizmelidir.

45 Ay'ın takımyıldızlarla birlikte görülme hâli. Bunun bir kötülüğe işaret ettiği anlaşıyor.

Kişi Bhagavan'ın heykelinin ardında yıkandıktan sonra sagate, bigate, bigatābati, svāhā büyüsunü söyleyerek huzuru sağlamalıdır.

9. Dört yöndeki yıldızlar kişinin hayatını korumalıdır. Yıldızlardan veya doğumdan gelen sıkıntılar kaybolmalıdır; eylemlerden kaynaklanan korkuların hücumu, unsurları ayırt edememekten kaynaklanan korkular yok olmalıdır.

Şame, bişame, Svāhā! Sagate, bigate, Svāhā! Sukhatinate, Svāhā! Sāgarasambhūtāya, Svāhā! Skandamātrāya, Svāhā! Nīlakanthāya, Svāhā! Aparācitabīryāya, Svāhā! Hima-batasambhūtāya, Svāhā! Animilabaktrāya, Svāhā! Namobhagabate brahmane, namah sarasvatyai debyai. Sihirli söz başarılı olsun. Tam brahmānumanyatu Svāhā!

Bu yıkanma eyleminde dharmayı öğreten bhikshunun, dharmayı dinleyenlerin ve onu yazanların hatırına ben bizzat oraya gideceğim. Bütün tanrılarla birlikte köydeki, şehirdeki, bölgedeki veya evdeki hastalığın giderilmesini sağlayacağım. Gezegenlerden, kavga ve çekişmelerden, yıldızlardan, doğumdan, kötü rüyalardan, Vināyaka'dan, kākhordalardan, vetālalardan kaynaklanan sıkıntıları gidereceğim, öyle ki bu durum temel sūtraları koruyan, doğum-ölüm döngüsünden çıkmayı amaçlamış, en yüce ve mükemmel aydınlanmayı bir daha aramak istemeyen, en yüce ve mükemmel aydınlanmaya çabucak eren bhikshu, bhikshunī, upāsaka, upāsikālara çok yardımcı olacaktır.

Bhagavan Tanrıça Sarasvatī'yi kutladı: Çok güzel, çok güzel büyük tanrıça Sarasvatī! Sen insanların iyiliği için geldin, birçok insanı kutsamaya geldin, o yüzden böyle büyü ve tedavi sözleri söyledin.

Tanrıça Sarasvatī Bhagavan'ın ayaklarına kapandı ve bir kenara oturdu. Derken, öğretmen ve yorumcu Brāhman Kaundinya Tanrıça Sarasvatī'ye seslendi:

10. Büyük çilecilik gücü taşıyan, tüm dünyalarda bilinen, lütuf ve erdem bağışlayan büyük tanrıça Sarasvatī tapınılmaya layıktır.
11. Doruklarda yaşayan, çok güzel, ottan elbiseler giyen, çimden elbiseler giyen o tek ayağının üstünde oturur.
12. Tüm tanrılar toplanırlar ve ona şu sözleri söylerler: Dilini serbest bırak. Canlılara güzel şeyler söyle.

Öyle olsun: Mure, çire, abace, abacabati, hingule, pingalabati, mangushe, marīçi, samati, daşamati, agrīmagrī, tara, çitara, çabati, çiçiri, şiri miri, marīçi, pranaye, lokacyeshthe, lokaşreshthe, lokapriye, siddhiprite, bhīmamukhi şuçi khari, apratihate, apratihatabuddhi, namuçi namuçi mahādebi pratigrihna namaskāram. İçgörüm engellenmesin. Bilgim metinlerde, beyitlerde, sihir kitaplarında, öğreti kitaplarında, şiirlerde başarı sağlasın. Öyle olsun: Mahāprabhāve hili hili, mili mili. Kutlu tanrıça Sarasvatī'nin gücüyle her şey benim için ileri gitsin. Karate keyüre, keyūrabati, hili mili, hili mili, hili hili. Büyük tanrıçaya Buddha gerçeğiyle, dharma gerçeğiyle, Sangha gerçeğiyle, İndra gerçeğiyle, Varuna gerçeğiyle yakarırım. Dünyadaki gerçeği konuşanlar her ne konuşuyorlarsa, o gerçeği konuşanların gerçek konuşmalarıyla büyük tanrıçaya tapınırım. Hili hili, hili mili, hili mili. O benim önümde gitsin. Kutlu büyük tanrıça Sarasvatī'ye saygılar. Büyü sözlerim başarılı olsun, Svāhā!

Sonra öğretmen ve yorumcu Brāhman Kaundinya büyük tanrıça Sarasvatī'ye şu beyitlerle seslendi:

13. Bütün bhūta grupları beni dinlesin. Ben yüzü ziyadesiyle güzel tanrıçaya yakaracağım; o, tanrıların, apsaraların efendileri gandharvaların dünyasının kadınları arasında en yüce, lider olandır, mükemmel tanrıcadır.
14. Sarasvatī diye adlandırılan organlarında tapınılası pek çok nitelik vardır. Onun gözleri geniştir. O parlak beceriye sahiptir. O saf bilgi nitelikleriyle doludur. Çeşitli mücevherlere benzer güzelliكتedir.

15. Ben ona seçkin ve kusursuz konuşma melekeleri için tapınacağım; çünkü o mükemmellik yaratır, kusursuz başarı verir, öğreticiliği ünlüdür, o erdem madenidir, saf ve en yücedir, bir lotus gibi parlaktır.
16. Gözleri ışıltılı ve kusursuzdur, barındığı yer kusursuzdur, görünüşü çok güzeldir, kıyaslanamaz niteliklerle süslüdür, o Ay'a benzer, görkemi saftır.
17. Bilgi hazinesidir, yüksek ölçüde düşüncelidir, dişi aslanların en iyisidir, erkekleri taşıyandır, sekiz kolla⁴⁶ süslenmiştir, dolunay gibi görünür.
18. Konuşması cesaretlendiricidir, yumuşak sesi vardır, derin bilgelik sahibidir, en iyi işlerin başarılmasını sağlar, o mükemmel bir varlıktır, o tanrılar ve asurlar tarafından onurlandırılır, birçok tanrı ve asuranın yaşam yerinde ona dua edilir, çok sayıda bhūtanın yaşam yerinde sürekli olarak ona tapınılır. Svāhā!
19. Bu tanrıçanın önünde eğilirim. O bana erdemlerden bir yığın versin. Her eylemimde başarı ihsan etsin. Beni her zaman düşmanlarıma karşı korusun.
20. Bir kimse sabah kalktığında bu sözleri kelimesi kelimesine tekrarlarsa her türlü isteği yerine gelir, her türlü zenginliği, görkem ve başarıyı kazanır.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarṇabhāsa'nın "Sarasvatī" adlı yedinci bölümü sona erdi.

⁴⁶ Japon ikonografisindeki sekiz kollu Sarasvatī'nin kaynağı olarak bu cümle gösterilir. (Emmerick, 49).

8. *Śrī Bölümü*

(Śrī Parivarta)

Sonra büyük tanrıça Śrī, Bhagavan'a konuştu: Saygı-değer Bhagavan, ben büyük tanrıça Śrī olarak şu giysisi, dilenme tası, yatağı, oturağı, hastalığa karşı ilaçları ve diğer kusursuz donanımları olan ve dharmayı öğreten bhikshuya şevk vereceğim; öyle ki dharmayı vaaz eden bu kişi her türlü donanımı sağlayabilir, hiç yokluk çekmez, sağlıklı bir kafası olur, gece gündüz sağlıklı kafayla yaşar. O kişi sūtraların kralı bu kusursuz Suvarṇabhāsa'dan çeşitli harf ve sözcükleri alarak binlerce Buddha'nın gözetiminde iyilik biriktirmiş canlıların iyiliği için onları inceler. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarṇabhāsa Cambudvīpa'da uzun süre yaşasın, hemen kaybolmasın ve canlılar sūtraların kralı bu kusursuz Suvarṇabhāsa'yı işitsinler, yüz binlerce milyon kalpa boyunca onu kutsal ve insani işlerinde tecrübe etsinler; kıtlık kaybolsun, bolluk gelsin, varlıklar insanların dualarıyla kutlu olsunlar, tathāgatalarla karşılaşsınlar, gelecekte en yüce ve mükemmel aydınlanmaya erişsinler, cehennemlerin, hayvanların ve Yama dünyasının bütün acıları dinsin, bütünüyle kesilsin.

Büyük tanrıça Śrī'nin iyilik tohumlarını ektiği yerde Ratnakusumagunasāgaravaidūryakanakagirisuvarṇakānṇanaprabhāsaśrī adlı bir tathāgata, arhat, samyaksambuddha

vardı. O tanrıça hangi yöne baksa, hangi yönü ölçse, hangi yöne yaklaşırsa o yönde yüz binlerce milyon varlık her türlü nimetle kutlu hâle gelecektir, orada hiçbir eksik olmayacaktır. O varlıklar her türlü ihtiyaca, yiyeceğe, içeceğe, zenginliğe, tahıla, altına, mücevhere, inciye, gökzümrüte, şankhaya, kristale, mercana, altına, gümüşe ve diğer şeylere doyacaklardır. Büyük tanrıça Śrī'nin gücü sayesinde bu tathāgataya saygı duyulmalıdır. Güzel kokular, çiçekler, tutsüler sunulmalıdır. Bir kimse büyük tanrıça Śrī'nin adını üç kez tekrarlamalıdır. O kişi öz sular serpiştirerek dolaşmalıdır. O zaman tahıl miktarı büyük ölçüde artacaktır. Orada şu söylenmelidir:

Toprakta dünyanın tadı yetişiyor. / Tanrılar hep zevk alırlar. / Meyvelerin, tahıl ve sebzelerin, / Çalıların, ağaçların tanrıları ürünleri bol ve çeşitli hâle getirirler.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa dile getirilmelidir. Bu varlıkları büyük tanrıça Śrī gözetecektir. Onlara büyük bir talih yaratacaktır.

Büyük tanrıça Śrī, yedi mücevherden yapılmış Suvarnadhvaca adlı yerde, Punyakusumaprabhā denilen mükemmel bahçede bulunan Adakāvatī sarayında kalıyordu. Bir kimse onun ürün birikimini artırmak isterse evini temizlemeli, güzelce yıkanmalı, temiz, beyaz, güzel kokan giysiler giymelidir. Bhagavan Ratnakusumagunasāgaravaidūryakanakagirisuvarnakānchanaprabhāsaśrī, tathāgata, arhat, samyak-sambuddhaya saygı sunarken üç kez onun adını söylemelidir. Büyük tanrıça Śrī'nin yardımıyla bu tathāgataya tapınmalıdır. Çiçekler, güzel kokular ve tutsüler sunulmalıdır. Kişi öz sular serpiştirerek dolaşmalıdır. Kişi sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın adını üç kez söylemelidir. Gerçeğin adı söylenmelidir. Büyük tanrıça Śrī'ye saygı sunulmalıdır. Çiçekler ve tutsüler sunulmalıdır. Çeşitli öz sular saçarak dolaşılmalıdır. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'nın gücüyle o zamanda büyük tanrıça Śrī o evi gözetecektir. O

ürünün miktarını artıracaktır. Bir kimse büyük tanrıça Śrī'ye yakarmak isterse şu sihirli sözcükleri aklına getirmesi gerekir: Geçmiş, gelecek ve şimdiki tüm buddhalara saygılar. Tüm Buddha ve bodhisattvalara saygılar. Maitreya'nın⁴⁷ başı çektiği tüm bodhisattvalara saygılar. Bu saygı sunma faslı bitince şu sihirli sözcükleri okurum. Bu sihirli sözcükler beni başarıya ulaştırırsın. Öyle olsun: Pratipūrnapāre, samantadarṣane, mahābihāragate, samantabedanagate, mahākāryapratiprāpane, sattva-arthasamantānuprapure, āyānadharmatā mahābhogine, mahāmaitri upasamhite, hitaiṣi, samgrihīte, tesamarthānupālani.

Bunlar yasaya uygun kendini adama ve mutlak başarı sağlayan sihirli sözcüklerdir; anlamları asla aldatmaz. Canlılar arasında işini temiz iyilik tohumlarıyla götürenler, kendileri ve tüm canlılar hakkında her şeyi bilmek isteyenler, sihirli sözcükleri yedi yıl boyunca söylemeyi sürdürürler, sekiz ahlak öğretisini korurlar, sabah ve akşam tüm bhagavan buddhalara çiçekler, kokular, tütsülerle tapınırlarsa bütün istekleri yerine gelir, hızlıca başarıya kavuşurlar. Evini, manastırını veya çekildiği orman içindeki yeri temiz tutarak, tezekten bir daire yaparak, güzel kokular, çiçekler ve tütsüler sunmalıdır. Temiz bir oturma yeri edinmelidir. Çiçeklerin saçıldığı bir yere gitmelidir. O anda büyük tanrıça Śrī içeri girecek ve orada kalacaktır. Artık o evde, köyde, şehirde, yaşam yerinde, manastırda, orman içi yerde hiç kimse bir eksiklik yaratamaz. Orada her türlü ihtiyaca, altına, gümüşe, ürüne, zenginliğe doycak, her türlü nimetle kutlu olacaklardır. Ne yarar üretildiyse büyük tanrıça Śrī'ye payı verilmelidir. O kişi yaşadığı sürece o tanrıça orada olacaktır. Hiç tereddüt etmeyecektir, o kişinin bütün istekleri yerine gelecektir.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın "Śrīmahādevī" adlı sekizinci bölümü sona erdi.

47 Tushita cennetinde kalmakta olan ve son kez bedenleneceği zamanı bekleyen "gelecekteki Buddha"dır. O da Śākyamuni Buddha gibi gelecek ve insanlığı kurtaracaktır.

9. *Buddhaların ve Bodhisattvaların Adlarının Korunması Bölümü*

(Buddhabodhisattvanāmasamdhārana Parivarta)

Bhagavan Ratnaśikhin Tathāgata’ya saygılar. *Tathāgata Vimaloccvalaratnaraşmiprabhāsaketu’ya saygılar. Tathāgata Suvarnacambudhvacakānčanābha’ya saygılar. Tathāgata Suvarnabhāsagarbha’ya saygılar. Tathāgata Suvarnaşataraşmiprabhāsaketu’ya saygılar.*⁴⁸ Tathāgata Suvarnatnākaraççhatrakūta’ya saygılar. Tathāgata Suvarnapushpoccvalaraşmiketu’ya saygılar. Tathāgata Mahāpradīpa’ya saygılar. Tathāgata Ratnaketu’ya saygılar. Ruçiraketu adlı bodhisattva, Suvarnabhāsottama adlı bodhisattva, Suvarnagarbha adlı bodhisattva, Sadāprarudita adlı bodhsattva, Dharmodgata adlı bodhisattva, doğuda Akshobhya adlı tathāgata, güneyde Ratnaketu adlı tathāgata, batıda Amitāyus adlı tathāgata, kuzeyde Dundubhisvara adlı tathāgata; her kim sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa’daki bu tathāgata adlarını ve bodhisattva adlarını korur, tekrar eder, açıklarsa o doğuşlarında bunları daima hatırlar.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa’nın “Buddhaların ve Bodhisattvaların Adlarının Korunması” adlı dokuzuncu bölümü sona erdi.

48 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibet ve Hotan dillerindeki nüshalardan tamamlanmıştır. (Nobel, 119).

10. *Dridhā Bölümü*

(Dridhā Parivarta)

Sonra gerçekten yeryüzü tanrıçası Dridhā, Bhagavan'a konuştu: Saygıdeğer Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa hangi köy, şehir, yerleşim yeri, bölge, orman bölgesi, dağdaki mağara veya krallık sarayında var olursa, ey saygıdeğer Bhagavan, ben de toprak tanrıçası Dridhā olarak o köy, şehir, yerleşim yeri, bölge, orman bölgesi, dağdaki mağara veya krallık sarayında var olurum. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa her nerede ayrıntısıyla açıklanırsa, dünyanın hangi bölgesi olursa olsun, Bhagavan, dharma tahtı dharmayı vaaz eden bhikshu için hazır edilecektir. Dharmayı vaaz eden her nerede bu tahta oturarak sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı ayrıntılarıyla anlatacak olursa orada, saygıdeğer Bhagavan, ben toprak tanrıçası Dridhā yeryüzünün o bölgesine geleceğim. Dharma tahtı benim görünmeyen bedenimle yükseltildiği zaman başımı dharmayı vaaz eden bhikshunun ayak tabanlarına yaslayacağım. Dharmayı işiterek onun abihayatıyla doyuma ulaşacağım. Saygı göstereceğim, hoşnut olacağım. Doyuma ulaşıp, saygı gösterip hoşnut olduğum zaman, yeryüzünün şimşekten yapılmış kaynağına kadar uzanan altı milyon sekiz yüz bin yocana derinliğindeki toprak kütesinin canlılığını artıracacağım. Saygı göstereceğim, onu tamamen dolduracağım. Bunun üzerine ucu okyanusa varan yeryüzünün

tadını tatlıdan da tatlı hâle getireceğim. Bu yeryüzünü öyle güçlü hâle getireceğim ki çeşitli otları, çalıları, bitkileri, ağaçlarıyla şu Cambudvīpa müthiş güçlü olacak. Parklardaki, koruluklardaki bütün ağaçlar, çeşit çeşit yapraklar, çiçekler, meyveler ve mahsuller güçlü olacak, çok daha hoş kokulu olacak, daha sulu, daha tatlı, daha güzel, daha büyük olacaklardır. Ve varlıklar çeşit çeşit yiyecek ve içeceklerle doyuma varırken ömürlerini uzatacaklar, güçlerini, görünümelerini, duyularını artıracaklardır. Ve parlaklık, güç, renk, biçim edinmiş olarak yeryüzünde farklı farklı yüz binlerce faaliyette bulunacaklardır. Onlar sadakatli olacaklardır. Onlar dikkatli olacaklardır. Güçle yapılacak işleri yapacaklardır. Bu yüzden, saygıdeğer Bhagavan, tüm Cambudvīpa huzurlu, verimli, dört başı mamur, esenlik içinde, halklar ve insanlarla dolu olacaktır. Ve tüm Cambudvīpa'da bütün canlılar her türlü zevki tatmış hâlde mutlu olacaklardır. Bu varlıklar parlaklık, güç, güzel görünüş ve biçim sahibi olacaklardır. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa için onlar dharma tahtlarında oturan, dharmayı öğreten, temel sūtraları ellerinde tutan bhikshu, bhikshunī, upāsaka ve upāsikālara yaklaşacaklardır. Saf düşünceleriyle yaklaşan bu varlıklar dharmayı vaaz edenlere iyilik, güzellik ve tüm canlıların mutluluğu için sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı açıklasınlar diye yalvaracaklar. Niçin? Çünkü saygıdeğer Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa açıklandığı zaman ben, yeryüzü tanrıçası Dridhā, maiyetimle birlikte daha güçlü, daha kuvvetli olacağım. Bedenlerimizde büyük bir güç, azim ve canlılık oluşacaktır. Bedenlerimize şan ve görkem girecektir. Saygıdeğer Bhagavan, ben yeryüzü tanrıçası Dridhā, dharmanın abıhayatıyla doyduğum ve büyük bir güç, azim, canlılık ve azamet kazandığım zaman, bu Cambudvīpa'da yedi bin yocana derinliğindeki toprağın canlılığı artacaktır. Ve büyük yeryüzü daha güçlü hâle gelecektir. Ve saygıdeğer Bhagavan, yeryüzündeki bütün varlık-

lar artış, yayılış ve büyüme göstereceklerdir. Onlar büyük olacaklardır. Büyük olan varlıklar yeryüzündeki pek çok zevk ve sefadan haz alacaklar, pek çok mutluluğu tecrübe edeceklerdir. Onlar pek çok yiyecekten, içecekten, besinden, giysiden, yataktan, tahttan, barınaktan, yaşam yerinden, saraydan, bahçeden, nehirden, göletten, kaynak suyundan, gölden, havuzdan ve bu dünyada var olan, bu dünyada görünen ve ona dayanan başka şeylerden zevk alacaklardır. Bu sebeple, saygıdeğer Bhagavan, bütün varlıklar bize şükran duyacaklardır. Hürmetle dinlenmesi gereken sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'ya saygı duyulsun, o onurlandırılınsın, önemsensin. Ve saygıdeğer Bhagavan, canlılar dharmayı vaaz edenlerin yanlarına gelmek için yaşadıkları çeşitli yerlerden, çeşitli evlerden çıkıp onlara yaklaştıkları zaman sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı dinlesinler. Bundan başka onu dinledikten sonra çeşitli yaşam yerlerine, çeşitli evlere, köylere, şehirlere, barınaklara geri döndüklerinde birbirleriyle karşılıklı olarak şöyle konuşsunlar: Bugün engin dharmayı dinledik. Bugün kavranamaz ölçüde sevap kazandık. *Dharmayı dinleyen bizler yüz binlerce tathāgatayı memnun ettik.*⁴⁹ Dharmayı işitmekle cehennemden kaçtık, hayvanlar dünyasına, Yama'nın, hayaletlerin dünyasına düşmekten kurtulduk. Bugün dharmayı dinlemekle yüz binlerce doğuş sırasında, gelecekte tanrılar ve insanlar arasında yeniden doğmayı kazanmış olacağız. Her biri kendi evine dönünce oradaki başka canlılara sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'dan bir örnek vermelidir; sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'nın işitilmesini sağlamalıdır; ondan tek bir bölüm veya tek bir doğuş öyküsü *ya da tek bir bodhisattvanın veya tek bir tathāgatanın adını*,⁵⁰ dört beyitlik bir gāthāyı veya tek bir beyti, hiç olmazsa sadece sūtraların

49 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe ve Hotanca nüshalardan tamamlanmıştır. (Nobel, 125; Emmerick, 56).

50 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe ve Hotanca nüshalardan tamamlanmıştır. (Nobel, 125; Emmerick, 56).

kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'nın adını diğer varlıklara duyurmalıdır. Saygıdeğer Bhagavan, yeryüzünün çeşitli yerlerinde çeşitli varlıklar bunları ve sūtradan benzeri parçaları birbirine anlatır, birbirlerinin duymalarını sağlar, hakkında konuşurlarsa, saygıdeğer Bhagavan, yeryüzünün o bölgesi çok daha güçlü ve çok daha verimli olacaktır. Yeryüzünün bu bölgesindeki varlıklar için yeryüzünün tüm tatları her yönüyle çok daha bol olacak, çoğalacak ve yayılacaktır. Tüm varlıklar mutlu olacaklardır. Onlar büyük zenginlik ve eğlence sahibi olacaklar, ancak cömert de olacaklardır. Triratnaya⁵¹ da inanacaklardır.

Bunlar söylendikten sonra Bhagavan yeryüzü tanrıçası Dridhā'ya şunları söyledi: Ey yeryüzü tanrıçası, bir varlık sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'dan tek bir beyit dahi işitse o insanların dünyasından ayrılır ve otuz üç tanrının grubunda veya başka tanrı grupları içinde yeniden doğar. Ey yeryüzü tanrıçası, canlılar bir yerleri sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa ile süslerlerse, oraları tek bir şemsiyeyle, tek bir bayrak veya bir parça kumaşla süslerlerse, ey yeryüzü tanrıçası, o yerler istek ülkesinde barınan yedi tanrı grubu içinde, yedi mücevherden yapılmış, her türlü süsle süslenmiş kutsal yerler olur. Ve o varlıklar insanların dünyasından göç ettiklerinde yedi mücevherden yapılmış bu saraylarda yeniden doğarlar. Ey yeryüzü tanrıçası, onlar yedi mücevherden yapılmış saraylarda yedi kere doğarlar. Kavranamaz ölçüde kutsal mutlulukları tadarlar.

Bu sözler üzerine yeryüzü tanrıçası Dridhā, Bhagavan'a şunları söyledi: O yüzden, saygıdeğer Bhagavan, ben yeryüzü tanrıçası Dridhā, dharma tahtına oturmuş dharmayı vaaz eden bhikshunun bulunduğu yeryüzünün bu bölgelerinde barınacağım. Görünmeyen bedenimle gelip başımı dharmayı öğreten bhikshunun ayak tabanına yaslayacağım, öyle ki binlerce Buddha'nın gözetiminde iyilik yapan canlıların iyi-

51 Üç mücevher: Buddha, Dharma, Sangha.

liği için var olan sūtraların kralı bu kusursuz Suvarabhāsa uzun süre Cambudvīpa’da var olacak ve kısa zamanda kaybolup gitmeyecek. Ve varlıklar sūtraların kralı bu kusursuz Suvarabhāsa’yı işitecekler. Onlar gelecekte yüz binlerce milyon kalpa boyunca tanrısal ve insani zevkleri tadacaklar. Tathāgatalar ile karşılaşacaklar. Gelecekte en yüce ve kusursuz aydınlanmaya erişecekler ve cehennemlerin, hayvanlığın ve Yama dünyasının bütün acıları tamamen kesilecek.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarabhāsa’nın yeryüzü tanrıçası “Dridhā” adlı onuncu bölümü sona erdi.

11. *Samcnāya Bölümü*

(Samcnāya Parivarta)

Sonra yakshaların Samcnāya adlı büyük komutanı yirmi sekiz büyük yaksha komutanıyla birlikte oturduğu yerden kalktı, bir omzunu cübbesiyle örttü, sağ dizini yere koyup Bhagavan’a doğru saygıyla eğildikten sonra konuştu:

Saygıdeğer Bhagavan, sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa bu zamanda ve gelecekte hangi köy, şehir, yaşam yeri, bölge, orman alanı, dağdaki mağara veya sarayda okunursa orada ben, saygıdeğer Bhagavan, Samcnāya adlı büyük yaksha komutanı, yirmi sekiz büyük yaksha komutanıyla birlikte o köyün, şehrin, yaşam yerinin, bölgenin, orman alanının, dağdaki mağaranın veya sarayın yanında olacağız. Görünmez bedenimle dharmayı vaaz eden bhikshuyu koruyacağım, ona kurtuluş, yardım, koruma, cezadan esirgenme, huzur ve iyilik sağlayacağım. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa’nın dört beyitlik bir gāthāsını ya da sadece tek bir beytini ya da sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa’dan tek bir bosdhisattvanın veya tathāgatanın adını, hatta sadece sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa’nın adını işiten, onu kabul eden kadınların, erkeklerin, oğlanların ve kızların hepsini koruyacağım, onlara kurtuluş, yardım, koruma, cezadan esirgenme, huzur ve iyilik sağlayacağım. Ve onların yaşadıkları yerlere, onların evleri, köyleri, şehirleri, barınak-

ları, ormanları ve saraylarına kurtuluş, yardım, koruma, cezadan esirgenme, huzur ve iyilik sağlayacağım.

*Bana, büyük yaksha komutanına ne sebeple Samcnāya adı verilmiş saygıdeğer Bhagavan? Saygıdeğer Bhagavan, her şey benim tarafımdan bilinir,*⁵² her şey bilinir, her şey kavranır. Her ne kadar çok şey varsa da her şeyin nasıl olduğunu, nasıl var olduğunu, ne çeşit şeyler olduğunu ben açıkça bilirim. Saygıdeğer Bhagavan, benim bilgimin görkemi kavranamaz, benim bilgimin açıklığı kavranamaz, benim bilgimin genişliği kavranamaz, benim bilgimin niceliği kavranamaz. Saygıdeğer Bhagavan, benim bütün her şeye hükmeden bilgimin kapsayıcılığı kavranamaz. Saygıdeğer Bhagavan, her şey benim tarafımdan bilindiğinden, denendiğinden, kavrandığından, mütalaa edildiğinden, idrak edildiğinden, işte bu sebepten saygıdeğer Bhagavan bana, yakshaların büyük komutanı Samcnāya'ya Samcnāya adı verilmiştir.

Saygıdeğer Bhagavan, dharmayı öğreten bhikshunun konuşmasını süslemek için ona hitabet gücü sağlarım. Onun saç deliklerinden içine güç yerleştiririm. Onun bedenine güç, kuvvet, canlılık veririm. Bilgisinin görkemini kavranamaz yaparım. Düşündüklerini kavrayacak hâle getiririm. Dharmayı vaaz edene öyle bir güç veririm ki onun bedeni hiç yorulmaz, bedeninde mutlu duygular hâkim olur, neşeyle dolar, binlerce Buddha'nın gözetiminde iyilikler yapan canlıların iyiliği için sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa Cambudvīpa'da uzun süre varlığını sürdürür, hemen yok olmaz. Sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı işiten varlıklar kavranamaz ölçüde bilgi sahibi olurlar, akıllı olurlar, sınırsız bir sevap biriktirirler, gelecekte yüz binlerce milyon kalpa boyunca tanrısal ve insani zevkleri tadarlar.

52 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 129; Emmerick 58). Samcnā sözcüğü “saf bilgi ve anlama” anlamına gelmektedir. Samcnāya bunun adlaştırmış hâlidir, yani “saf bilgi ve anlayış sahibi.”

Tathāgatalarla karşılaşır, gelecekte en yüce ve mükemmel aydınlanmaya erişirler ve cehennemin, hayvanlığın ve Yama dünyasının verdiği tüm acılar bütünüyle kesilir.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın "Samcnāya" adlı on birinci bölümü sona erdi.

12. Devendra Öğretisi Bölümü

(Devendrasamaya⁵³ Parivarta)

Bhagavan Ratnakusumagunasāgaravaidūryakanakagirisuvarnakānchanaprabhāsaṣṛī'ye, tathāgata, arhat, samya-sambuddhaya saygılar. Bedeni yüz binlerce milyon erdemle süslenmiş, dharmaşının ışığını yakmış olan Tathāgata Şāk-yamuni'ye saygılar. Sayısız erdem, huy ve nimetle dolu olan büyük tanrıça Şrī'ye saygılar. Ölçülemez erdem ve bilgelik sahibi büyük tanrıça Sarasvatī'ye saygılar.

O zamanda ve o anda Kral Balendraketu, yeni tahta çıkmış ve krallığını yeni kurmuş olan oğlu Kral Ruçiraketu'ya dedi ki: Evlat, Devendrasamaya adlı bir krallık bilgisi kitabı var. Ben de yeni kral olduğum ve yeni bir krallık kurduğum zaman babam Kral Varendraketu'nun huzurunda onu öğrenmiştim. Ben krallığı bu krallık bilgisi Devendrasamaya ile yirmi bin yıl sürdürdüm. Hiçbir zaman haksız olanın yanında durduğumu bilmem. Evlat, bu Devendrasamaya adlı krallık bilgisi nedir?

Sonra soylu tanrısal varlık, Kral Balendraketu o zamanda ve o anda oğlu Kral Ruçiraketu'ya gāthālar hâlinde bu Devendrasamaya adlı krallık bilgisini şöyle anlattı:

53 Devendra “tanrıların kralı”, samaya “öğreti” demektir. İkisi birlikte “tanrıların kralının öğretisi” anlamına gelir. Burada bir krallık bilgisi kitabı olarak öne sürülüyor.

1. Tüm canlıların iyiliği için, tüm şüpheleri ortadan kaldıran, / Tüm kötü işleri yok eden krallık bilgisini açıklıyorum.
2. Bütün krallar, her biri ayrı ayrı mutlu bir zihne sahip olsun, / Devendrasanaya'yı dinleyenler onu saygıyla dinlesinler.
3. Göksel krallar dağların kralı Vacrākara'da toplandılar, / Orada dünya koruyucuları Kral Brahma'ya bir soru sordular:
4. Ey Brahma, sen tanrılarının soylu öğretmenisin, onların efendisisin, / Bizim sorunlarımızı çöz, şüphelerimizi ortadan kaldır.
5. İnsanların dünyasında doğmuş bir kimse nasıl tanrısal oluyor? / Nasıl oluyor da böyle [bir] krala tanrı oğlu denilebiliyor?
6. Eğer insanların dünyasında doğduysa o kral olmalı, / Ve bir tanrı insanların dünyasında nasıl kral olabiliyor?
7. Dünya koruyucuları Kral Brahma'ya böyle sordular, / Tanrılarının soylu öğretmeni Brahma onlara şöyle yanıt verdi:
8. Madem dünya koruyucuları bana bunu sordular, / Ben de canlıların iyiliği için şu mükemmel öğretiyi vereyim.
9. Kralların insanların dünyasındaki kökenini anlatacağım, / Bölgelerinde nasıl kral olduklarını söyleyeceğim.
10. Göksel kralların lütfuyla o annesinin karnına girer, / Önce tanrılar tarafından kutsanır, sonra rahme girer.
11. O insanların dünyasında doğup kral olsa da / Ona tanrılarının oğlu denir, çünkü o tanrılardan gelir.
12. Otuz üç göksel tanrı krala pay vermişler ve demişlerdir ki / Sen tanrılarının oğlusun, onların sihirle yarattığı insanların efendisisin.

13. Kanunsuz işleri bastıran, kötülükleri yok eden kişi olarak / Canlıları tanrılar ülkesine göndermek için iyi yola sevk eder.
14. İnsanların efendisi insan, gandharva ya da rākshasa olsun, / Veya da bir Çandāla, mutlaka kötülükleri yok eder.
15. Kral iyi işler yapanların annesi babasıdır; kutsarlar kralı / İşlerin olgunlaşmış meyvelerini gören tanrılar.
16. Bu hayatta iyi ve kötü işlerin görülen sonuçlarına göre / Dünyanın kralı tanrılar tarafından kutsanır.
17. Bir kral eğer bölgesinde yapılan kötülüğe göz yumarsa, / Ve kötünün cezasını uygun bir şekilde vermezse,
18. Kötülüklerle göz yumulduğundan kanunsuzluk hızla artar, / Krallıkta kötü işler ve kavgalar çığ gibi büyür gider.
19. Kral bölgesindeki kötülükleri görmezden gelirse, / Otuz üç baş tanrı fena hâlde öfkelenir.
20. Onun krallığı en korkunç kötülüklerle çok fena vurulur, / Yaklaşan düşman ordusu evlerini, eğlencesini yok eder.
21. Kaynaklar ve soy yok olur, servet sahipleri çeşitli hilelerle / Birbirlerini karşılıklı olarak yer bitirirler.
22. Kral krallığını yapmazsa kendi ülkesini yok eder, / Tıpkı bir filin bir lotus gölünü bozması gibi.
23. Yararsız rüzgârlar eser, yararsız yağmurlar yağar, / Gezenler, yıldızlar, Ay ve Güneş yararsızdırlar.
24. Ürün, çiçek, meyve, tohum zamanında olgunlaşmaz, / Kral ihmalkâr olduğunda kıtlık baş gösterir.
25. Kral bölgesindeki kötülükleri görmezse eğer, / Tanrılar yaşadıkları yerde mutsuz olurlar.
26. Tanrıların kralları birbirlerine şöyle söylerler: / Kanunsuzluğun tarafını tutan bu kral kanunsuzdur.
27. Kral eninde sonunda tanrıları öfkeli edecektir, / Öfkelenen tanrılar yüzünden ülkesi mahvolacaktır.

28. O ülkede kanunsuzluk ve silah yüzünden yıkım olacaktır; / Kötü davranışlar, kavgalar ve hastalıklar baş gösterecektir.
29. Tanrıların kralları öfkelenecek, tanrılar ondan yüz çevireceklerdir. / Ülkesi yıkılacaktır; kral kedere boğulacaktır.
30. Sevdiklerinden, kardeşinden, oğlundan, sevgili karısından / Ayrı düştüğünü görecek veya kızı ölecektir.
31. Sahte birer güneş gibi göktaşları yağacaktır; / Dış düşmanların korkusu ve kıtlık büyüdükçe büyüyecektir.
32. Sevdiği vezirler ölecek, sevdiği fil de ölecektir; / Onlar ölür ölmez sevdiği atları ve dişi develeri de ölecektir.
33. Herkes birbirinin evini soyacak, zenginliğini ve sevdiklerini / Çalacaktır; her bölgede herkes silahlarla birbirini öldürecektir.
34. Bölgelerde anlaşmazlıklar, kavgalar, hilekârlıklar olacaktır; / Ülkeyi ifrit yakalayacak, kötü hastalıklar baş gösterecektir.
35. Bundan sonra saygıdeğer kişi [bile] kanunsuz olacaktır, / Vezirleri ve hizmetçileri [de] kanunsuz olacaktır.
36. Bundan sonra kanunsuz kişilere saygı duyulacaktır, / Kanunlara bağlı kimselere zulüm yapılacaktır.
37. Kanunsuzları onurlandırmanın, kanuna bağlılara zulmün sonunda / Üç şeyde kargaşa çıkacaktır: Yıldızlar, sular ve rüzgâr.
38. Kanunsuzların değerli sayılması üç şeyi bitirecektir: / Gerçek dharmanın tadı, özü, gücü, varlıkların gücü, dünyanın tadı.
39. Kanunsuzları onurlandırmanın, kanuna bağlılara zulmün sonunda, / Üç şey ortaya çıkacaktır: Kıtlık, yıldırımlar ve ölüm.
40. Bundan sonra tahılda ve meyvede güç ve tat olmayacaktır; / Bu bölgelerdeki canlıların çoğu hasta olacaklardır.

41. Bu bölgelerdeki büyük tatlı meyveler / Küçülecek, acı ve ekşi hâle gelecektir.
42. Daha önce zevk alınan şakalar, oyunlar, eğlenceler / Soğuk, zevk vermez, yüzlerce sıkıntıyla dolu hâle gelecektir.
43. Tahılların, meyvelerin öz suyunun tadı kaybolacaktır, / Onlar bedeni, duyuları ve dokuları doyurmayacaktır.
44. Canlılar güçsüz, zayıf ve kötü görünümlü olacaklardır, / Çok yemek yeseler bile doygunluk hissetmeyeceklerdir.
45. Bundan sonra güç, kuvvet ve enerjileri kalmayacaktır. / Bu bölgelerdeki varlıklar güçten yoksun olacaklardır.
46. Canlılar çok hasta olacaklar, çeşitli hastalıklar yaşayacaklardır. / Kötü ifritler, yıldız falcılığı, çeşitli rākshasalar çıkacaktır.
47. Kanunsuz olan kral kanunsuzluğun tarafında durursa eğer, / Üç katlı dünyanın tamamı ve onun döngüsü zarar görecektir.
48. Eğer kral zalim olur kötülüğü görmezden gelirse, / Bu bölgelerde sayısız kötülük ortaya çıkar.
49. Eğer kötülüğe gözlerini kaparsa kral krallığını yapamaz, / Çünkü ona tacı tanrıların kralları tarafından verilmiştir.
50. İyilik yapan canlılar tanrıların dünyasında yeniden doğarlar, / Kötülük yapanlarsa hayaletlerin, hayvanların arasına, cehenneme giderler.
51. Kral ülkesindeki kötülüğü görmezden gelerek kötülük yaptığında, / Otuz üç tanrının yaşam yerlerini de yakmış olur.
52. O atalarına karşı ve tanrıların krallarına karşı suç işlemiş olur. / Bu şekilde ne gerçek evlatlık ne de gerçek krallık yapılır.
53. Ülkesi çok kötü işler yüzünden harap olduğu zaman kral / Tanrıların kralları tarafından insanların dünyasına konur.

54. İyi ve kötü işlerin sonuçlarına bakıldığında bunların / Canlıların iyiliğine olduğu görülürse ona kral denir.
55. Ona kral denir, çünkü kötülükleri bastırır, iyilikleri / Öne çıkarır, canlıları bu yaşamda muradına erdirir.
56. O tanrı grupları tarafından kutsanır, tanrılar tarafından beğenilir, / Kendisi için, başkaları için, dharma için, ülkesi için.
57. Ülkesindeki kötülüğü ve kötü insanları durdurmak için / Dharma ve ülkesi uğruna yaşamından ve krallığından vazgeçer.
58. O kanunsuzluğa göz yumar veya bilmeyerek görmezse / O bölgede bundan daha korkunç bir yok oluş olamaz.
59. Kötülük doğduğunda kötülüğü yapan bastırılmazsa, / O bölgede korkunç büyüklükte müthiş kötülükler baş gösterir.
60. Bu ülke fillerin bozduğu büyük bir göl gibi olursa / Tanrı krallar öfkelenirler, tanrıların ülkesi yok olur.
61. Bu ülke için her şey elverişsiz hâle gelir, o yüzden / Yaptıkları kötülüğe göre o kötülere cezalarını vermelidir.
62. O ülkesini dharmaya göre yönetmeli, adharmaya⁵⁴ izin vermemeli, / Hayatı pahasına bile bir taraf tutmamalıdır.
63. Kral akrabalarına, başkalarına, ülkesindeki insanlara karşı / Tarafsız olmalıdır, asla taraf tutmamalıdır.
64. Dharmaya bağlı kral üç dünyayı, otuz üç yaşam yerindeki / Tanrı kralların şanı ve memnuniyetiyle doldurmalıdır.
65. Cambudvīpa'daki dharmaya bağlı bu kral bizim oğlumuzdur. / O ülkesini dharmaya göre yönetir, insanları iyiliğe sevk eder.

54 Buddha'nın öğretilerinin bütününe ifade eden dharma kavramının karşıtıdır ve doğal olarak kötü bir anlam taşır.

66. Ve bu kral iyi işleriyle insanları buraya gönderir ve tanrıların / Ülkesinin tanrılar ve tanrı oğullarıyla dolu olmasını sağlar.
67. Tanrı kralları onun ülkesini dharmaya göre yönetmesinden çok / Mutludurlar; tanrıların kralları memnundur, bu kralı korurlar.
68. Yıldızlar ve aynı şekilde Ay ve Güneş düzenli hareket ederler, / Rüzgâr zamanında eser, tanrılar yağmuru zamanında yağdırır.
69. Tanrılar ülkeye ve tanrılar ülkesine bol bol yiyecek verirler, / Tanrılar ülkesi ölümsüzler ve ölümsüzlerin çocuklarıyla dolar.
70. O yüzden bir kral çok sevdiği yaşamından vazgeçmelidir, fakat / Yeryüzünü mutlu eden dharma mücevherinden asla vazgeçmemelidir.
71. O erdemli ve dharmaya bağlı insanları korumalıdır, / Halkını hep sevmeli ve daima kötülükten kaçınmalıdır.
72. Ülkesini dharmaya göre yönetmeli, dharmayı öğretmelidir. / Canlıları iyiliğe yöneltmeli, onları kötülükten alıkoymalıdır.
73. O uygun olanı yapar, kötülük yapanları engellerse, / Ülkede yiyecek bol olur, kral görkemli olur, / Kral kutlu olur ve halkını güzellikle korur.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarṇabhāsa'nın "Devendra Öğretisi" adlı on ikinci bölümü sona erdi.

13. *Susambhava Bölümü*

(Susambhava Parivarta)

1. Çakravartin kral olduğumda tüm okyanuslarıyla birlikte bu dünyadan vazgeçtim, / Mücevherlerle dolu dört bölgeyi önceki cinalara sundum.
2. Ve daha önceden vazgeçmediğim sevilen, hoş bir şey olmamıştır; önceki yollarda / Dharmakāyayı kazandığımdan sevilen yaşamımdan sayısız kalpada vazgeçtim.
3. Sayısız kalpa boyunca Sugata Ratnaśikhin'in öğretisi altında yaşadım. / Sugata parinirvānaya eriştiğinde Susambhava adlı bir kral ortaya çıktı.
4. Dört bölgenin efendisi bu Çakravartin okyanusa kadar bütün yeryüzünü yönetti. / Sonra bu mükemmel kral Cinendraghoshā Sarayı'nda uyudu.
5. Rüyasında Buddha'nın niteliklerini duydu, dharma vaizi Ratnoççaya'yı gördü; / O Güneş'in ortasından parlamakta ve bu sūtraların kralını açıklamaktaydı.
6. Ve kral uykudan uyandı, tüm bedeni mutlulukla doluydu. / Sarayından neşeyle çıktı ve śrāvakalardan oluşan muhteşem topluluğa yaklaştı.
7. Cina'nın müritlerini selamladı, sonra dharma vaizi Ratnoççaya'yı sordu: / Bu soylu topluluğa ait olan erdem sahibi Bhikshu Ratnoççaya nerededir?

8. O sırada Ratnoççaya başka bir yerdeydi, bir mağarada oturmuş / Sūtraların kralını çalışmakta, onun üzerine kafa yormaktaydı.
9. Krala gerçek dharmanın vaizi Bhikshu Ratnoççaya'yı gösterdiler, / Mağarada bir yere oturmuş, görkem, şan ve ışıltıyla parlamaktaydı.
10. Burada dharma vaizi Ratnoççaya Cina'nın derin faaliyet alanını korumaktaydı. / Sürekli olarak sūtraların kralı Suvarnabhāsottama'yı açıklamaktaydı.
11. Kendisini onun ayaklarına atan Kral Susambhava Ratnoççaya'ya dedi ki: / Ey dolunaya benzer yüzlü, bana sūtraların kralı Suvarnabhāsottama'yı açıkla.
12. Ratnoççaya Kral Susambhava'nın isteğini kabul etti. / Üç bin dünyada yaşayan bütün tanrılar da hoşnut oldular.
13. Temiz bir yerde, enfes, kusursuz, mücevher gibi suyu olan, hoş kokular sıkılmış / Bir yere çiçekler serptikten sonra orada kral oturacak bir yer hazırladı.
14. Kral oturulacak yeri şemsiyeler, bayraklar, binlerce ipek kumaşlarla süsledi. / Ve kral tahta çeşit çeşit mükemmel sandal ağacı tozları serpiştirdi.
15. Tanrılar, nāgalar, asurlar, kimnaralar, yakshalar, yaksha krallar, mahoragalar / Bu tahta yukarıdan mandārava çiçeklerinden yağmurlar yağdırdılar.
16. Dharmaya istekli olan binlerce milyon sayıda, sayısız tanrı / Ratnoççaya'nın üzerine sāl ağacının çiçeklerini yağdırdılar.
17. Dharmanın vaizi Ratnoççaya vücudu güzelce yıkanmış hâlde ve / Temiz giysiler giyerek o tahta yaklaştı, ellerini kavuşturup saygıyla eğildi.
18. Tanrıların kralları, tanrılar, tanrıçalar mandārava çiçekleri yağdırdılar. / Gökyüzünde yüz binlerce, kavranamaz sayıda müzik aletinin sesi çınladı.

19. Gerçek dharmanın vaizi Bhikshu Ratnoççaya çıkıp tahrına oturdu. / Kafasında dört yöndeki binlerce milyon sayıda, sayısız Buddha vardı.
20. O bütün canlılara duyduğu merhametle ve şefkatli bir aklın etkisiyle / Kral Susambhava'ya bu sūtrayı açıkladı.
21. Kral ellerini saygıyla kavuşturdu ve büyük bir zevke boğuldu, / Gerçek dharmadan gözleri doldu, bedeni hazla kaplandı.
22. Bu sūtraya tapınmanın gereği olarak Kral Susambhava kralların mücevheri / Çintamani'yi eline aldı ve canlıların yararına olan şu sözleri söyledi:
23. Şimdi bu Cambudvīpa'ya yedi değerli taştan yapılmış mücevherler yağsın / Ve Cambudvīpa'daki bütün canlılar çok zengin ve mutlu olsun.
24. Derken dört bölgeden yedi mücevher, bilezikler, kolyeler, kusursuz küpeler, / Benzer şekilde yiyecekler, içecekler, giysiler yağmaya başladı.
25. Cambudvīpa'ya düşen bu mücevher yağmurunu gören Kral Susambhava / Mücevherle dolu dört yönü Ratnaśikhin'in emrine verdi.
26. Kral Susambhava denilen ben Tathāgata Śākyamuni'yim, / Dört bölgesi mücevherlerle dolu bu yeryüzünden feragat ediyorum.
27. Bu sūtrayı Kral Susambhava'ya anlatan gerçek dharmanın vaizi / Bhikshu Ratnoççaya da Tathāgata Akshobhya idi.
28. İyi işlerim sayesinde bu sūtrayı işittim, benimseyerek sevindim, / Ve sūtrayı işittiğimde duyduğum sevinç sayesinde,
29. Yüzlerce hayırlı işaret barındıran, daima güzel görünen altın bir beden kazandım, / Göze hoş gelen, insanların baktığı, binlerce milyon tanrıya zevk veren bir beden.

30. Doksan dokuz milyon kalpa boyunca bir Çakravartin kraldım, / Yüz binlerce sayısız kalpa boyunca daha aşağı derecede krallıklar yaptım.
31. Kavranamaz sayıda kalpalar boyunca Şakra oldum, ak-lıselim Brahma oldum, / Hoşnut olduğum buddhalar sayısızdır, onun ölçüsünü bulmak imkânsızdır.
32. Bu sūtrayı işittiğimden ve sevindiğimden beri kazandığım hayrın ölçüsü de sınırsızdır, / Canımın istediği şekilde aydınlanmaya kavuştum ve gerçek dharma bedeni kazandım.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın "Susambhava" adlı on üçüncü bölümü sona erdi.

14. Yakshalara Sığınma Bölümü

(Yakshāṣraya Parivarta)

Ey büyük tanrıça Śrī, inanan soylu oğullar ve soylu kızlar geniş, yaygın ve büyük olan onlara tüm gerekenlerle birlikte saygı sunmaya istekli olsunlar, geçmiş, gelecek ve şimdiki bhagavan buddhalara saygı duymaya, geçmiş, gelecek ve şimdiki bhagavan buddhaların engin Buddha dünyalarını bilmeye istekli olsunlar. O ülkede, manastırda, orman bölgesinde sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı ayrıntılarıyla açıklayan olduğunda kişi mutlaka sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'yı dikkatle ve can kulağıyla dinlesin.

Sonra gerçekten de Bhagavan o zaman gāthālar hâlinde şu aydınlatıcı bilgileri verdi:

1. Tüm buddhalara kavranamaz ölçüde saygı sunmak isteyen / Ve tüm engin Buddha dünyalarını bilmek isteyen kişi,
2. Bu kusursuz Suvarnabhāsa'nın öğretilmekte olduğu / Yere, manastıra veya hücreye doğru yaklaşmalıdır.
3. Bu Sūtra kavranamaz, sonsuz bir erdem okyanusudur / Ve tüm canlıları sayısız keder okyanusundan kurtarır.
4. Bu sūtranın başına, ortasına ve sonuna bakarım, / Bu sūtraların kralı çok derindir, onunla hiçbir şey kıyaslanamaz.

5. Ne Gangā'nın ne yeryüzünün ne de okyanusun kumları, / Ne de gökyüzünde bulunanlar onunla kıyaslanabilir.
6. Sonra o kişi dharma dünyasının girişinden girmelidir, / Orada dharma özlü, iyi yapılmış, büyük bir stūpa⁵⁵ vardır.
7. O stūpanın ortasında Cina Śākyamuni'yi görecektir, / O tatlı bir dille bu sūtrayı açıklıyor olacaktır.
8. Bununla birlikte sayılamayan, milyonlarca kalpa boyunca / Tanrısal ve insani zevkleri tadacaktır.
9. Bu sūtrayı işiten kişi bilecektir ki kendisi tarafından / Sayılamayacak kadar çok iyilik toplanmıştır.
10. Bir kimse bu sūtrayı işitmeye muktedirse ateş delikleriyle / Kaplı yüzlerce yocanadan geçecek, büyük acı çekecektir.
11. Bir manastırdan veya hücreden içeri girdiği zaman / Kötülük uzaklaşacak, bütün kötü rüya ve alametler kaybolacaktır.
12. Oraya girer girmez gezegenler ve yıldızlardan dolayı çektiği / Bütün kötülükler, korkunç ifritler ondan uzaklaşacaktır.
13. Orada nāga kralların rüyasında açıkladıklarına benzer / Lotus biçimli bir taht hazırlayacaktır.
14. O tahta oturarak bu sūtrayı açıklamalıdır; / Her ne yazılı ise onu okumalı ve okuduğunu anlamalıdır.
15. Tahttan indiği zaman başka bir yere gitmiş olacaktır, / Ve orada tahta gidenlerin sihribazlıkları görülecektir.
16. Orada bazen dharmayı açıklayanın biçimi görülecektir, / Bazen Buddha'nın biçimi, bazen de bodhisattvanın,

55 İçine din büyüklerinin kemiklerinin ve küllerinin konulduğu, tuğla ve toprak kullanılarak yapılan, kubbe biçimli, tümülüse benzer Buddhist yapılar. Zamanla anıtsal yapılara dönüşmüşlerdir. Pāli dilinde Thupa diye söylenir.

17. Bazen Samantabhadra ve Mançuṣrī'nin⁵⁶ biçimleri / Bazen de Maitreya'nın biçimleri o tahtta görülecektir.
18. Bazen sadece bir parlaklık, bazen tanrıların görüntüleri / Bir an için görünüp sonra hemen kaybolacaktır.
19. Buddha'nın başarı ve görkem kazandıran, bereket / Ve mutluluk dolu öğretisi her yerededir.
20. *O zafer, talih ve ün kazandıran, düşmanları savuşturan, / Saldırganları tamamen yok eden bir işarettir, Buddha'nın bir hayalidir.*
21. *Savaşta düşmanları yere serer, bütün kötü rüyaları yok eder, / Bütün kötülükleri yok eder, kötülükleri bitirip zafer kazandırır.*⁵⁷
22. O bütün Cambudvīpa'da nam salacaktır, / Bütün düşmanları adamakıllı püskürtülecektir.
23. O düşmanlarına daima boyun eğdirecek, tüm kötülükleri savacaktır, / Elebaşılarını defettikten sonra düşmansız, mutlu olacaktır.
24. Kral Brahma, otuz tanrının efendisi, aynı şekilde dünya koruyucuları, / Vacrapāni, yakshaların efendisi, baş muzafer Samcñāya,
25. Anavatapta, nāgaların efendisi, aynı şekilde Sāgara, / Kimnaraların ve asuraların efendileri, keza garudaların efendileri;
26. Bunlar başta olmak üzere bütün tanrılar hiç durmadan / Kavranamaz dharma stūpasına saygı göstereceklerdir.
27. Onlar soylu varlıkları gördüklerinde çok mutlu olacaklardır; / Bütün kusursuz tanrılar şöyle düşünecekler,

56 Mahāyāna Buddhist panteonuna ait önemli bir figürdür. Bilgelik, merhamet ve cesaretin bedenlenmiş hâlidir. Sağ elinde alevli bir kılıç, sol elinde ise bilgelik kitabı olan Pracnāpāramitā'yı tutar.

57 İtalik kısım J. Nobel tarafından Tibetçe nüshadan tamamlanmıştır. (Nobel, 158; Emmerick, 69).

28. Ve birbirlerine şöyle söyleyeceklerdir: Şu parlaklıkla kaplı, / Görkemli, iyilikle dolu varlıklara bakın.
29. Temiz iyilik kökleri nedeniyle bu insanlar buraya geldiler, bu engin sūtrayı / İşitmeye; bunlar dharma stūpasına müthiş bağlılık gösteren soylu insanlar.
30. Onlar dünyaya merhamet duyarlar, canlıların iyiliği için çalışırlar, / Onlar gerçek dharmanın, derin dharmaların toplandığı bir kaptır.
31. Dharma dünyasının girişinden girenler bu sūtrayı, / Kursesiz Suvarnabhāsottama'yı işitirler.
32. Onlar önceki buddhaların yüz binlercesine tapındıklarından, / Bu iyilik birikimleri yüzünden bu sūtrayı işitirler.
33. Bütün bu tanrı krallar, mesela Sarasvatī, Śrī, / Vaiṣṛavana gibi ya da mesela dört krallar gibi,
34. Olağanüstü güçlere sahip yakshaların yüz binlercesiyle birlikte / Dört yönün her tarafında büyük güçleriyle koruyucu olacaklardır.
35. İndra, Soma, Vāyu, Varuna, Skanda, Vishnu, / Sarasvatī, Pracāpati ve Hutāṣana;
36. Bütün bu büyük güç sahibi dünya koruyucusu tanrılar / Hiç yorulmadan gece gündüz daima koruyacaklardır.
37. Ve çok güçlü yaksha krallar, Nārāyana ve Maheṣvara / Ve başı Samcnāya'nın çektiği diğer yirmi sekizi,
38. Doğaüstü büyük güçlere sahip yüz binlerce yaksha ile birlikte / Onların koruyucusu olacak, onların tüm korkularını giderecektir.
39. Yakshaların efendisi Vacrapāni beş yüz yaksha ile birlikte / Ve bütün bodhisattvalarla birlikte onları koruyacaktır.
40. Yakshaların efendisi Mānibhadra, Pūrnabhadra, Kumbhīra gibi, / Mesela Ātavaka, Pingala ve Kapila gibi,
41. Her bir yaksha kral beş yüz yaksha ile birlikte / Bu sūtrayı dinleyenlere koruma sağlayacaktır.

42. Gandharva Çitrasena, cina Kral Cinarshabha, / Manikantha, Nikantha ve Varshādhipati,
43. Mahāgrāsa, Mahākāla, keza Suvarnakeṣa, / Pāṇçika, Çhagalapāda, keza Mahābhāga,
44. Pranālin, Dharmapāla, Markata, Vāli, / Sūçiroma, Sūryamitra, keza Ratnakeṣa,
45. Mahāpranālin, Nakula, Kāmaşreshtha, Çandana, / Nāgayana, Haimavata ve Satāgiri,
46. Bunların hepsi de olağanüstü güçleriyle / Bu sūtrayı sevenleri koruyacaklardır.
47. Nāgaların kralı Anavatapta, tıpkı Sāgara gibi, / Muçilinda ve Elapatra, Nanda ve Upanandaka,
48. Olağanüstü güçlere sahip, çok güçlü yüz binlerce nāga / Her türlü korkuyu ortadan kaldırarak koruyacaktır.
49. Bali, Rāhu, Namuçi, Vemaçitra, Samvara, Prahlāda, / Kharaskandha ve benzer şekilde başka asura krallar,
50. Olağanüstü güçlere sahip yüz binlerce asura ile birlikte / Her türlü korkuyu ortadan kaldırarak koruyacaklardır.
51. Bhūtaların anası Hārītī beş yüz oğluyla birlikte onları / Uyurken, otururken, ayakta dururken koruyacaktır.
52. Varlıkları güçlerinden mahrum bırakan Çandā, / Çandālikā, Yakshinī Çandikā, Kuntī, Kūtheadantī,
53. Bütün bunlar sahip oldukları olağanüstü güçlerle / Dört yönün her yerinde koruma sağlayacaklardır.
54. Başta Sarasvatī olmak üzere kavranamaz tanrılar, / Başta Şrī olmak üzere bütün tanrılar,
55. Ve Tanrıça Prithivī, meyve, tahıl, orman, nehir tanrıları, / Koruluklarda, ağaçlarda ve çaityalarda barınan tanrılar,
56. Bütün bu tanrılar çok hoşnut bir zihinle / Bu sūtrayı seven herkesi koruyacaklardır.

57. Ayrıca canlılara uzun ömür, güzellik ve güç vereceklerdir.
/ Onları her zaman görkem, iyilik, parlaklık ve iyi talihle süsleyeceklerdir.
58. Gezegenler ve yıldızlardan gelen tüm baskıları ortadan kaldıracaklar, / Onlar her aksiliği, kötülüğü, kötü rüyayı yok edeceklerdir.
59. Çok engin ve çok güçlü olan Tanrıça Prithivī, sūtraların kralı / Kusursuz Suvarnabhāsottamasūtra'nın tadıyla doyurulacaktır.
60. Dünyanın canlılığı, tıpkı elmas katmanları gibi, / Altı milyon sekiz yüz bin katman artacaktır.
61. O yüz yocana aşağı inecek, sonra bu sūtrayı işitmenin / Gücüyle bu dünyayı yukarıdan aşağıya yıkayacaktır.
62. On yönde yerleşmiş olan tüm tanrılar sūtraların kralı / Kusursuz Suvarnabhāsottamasūtra'nın tadıyla doyurulacaktır.
63. Onlar çok güçlü, talihli, zindelik ve kuvvetle dolu olacaklardır, / Mutlulukla kutsanacaklar, çeşit çeşit tatlarla doyuma ulaşacaklardır.
64. Cambudvīpa'nın her yerinde bu Sūtra açıklandığı zaman / Meyve, tahıl ve orman tanrıları mutluluk içinde olacaklardır.
65. Tahıllar, çimenler, çeşit çeşit çiçekler, / Çeşit çeşit meyveler, ağaçlar bol bol büyüyeceklerdir.
66. Bütün meyve ağaçları, bahçeler, ormanlar, / Çiçek açmış olarak güzel kokular saçacaklardır.
67. Çeşitli çiçekleri, çeşitli meyveleriyle birlikte / Yeryüzünde otlar ve ağaçlar yetişecektir.
68. Cambudvīpa'nın her yerinde sayısız nāga kızı / Mutlu bir düşünceyle lotus göllerine gelecekler,
69. Lotus gölündeki mavi ve beyaz lotuslardan / Çeşit çeşit dikip büyüteceklerdir.

70. Gökyüzü dumandan, bulut yığınlarından arınmış olacak,
/ Yönlerin tozu ve karanlığı gidecek, her yer parlayacak.
71. Güneş binlerce ışınıyla pırıl pırıl parlayacak, / Işın demetleriyle, geniş parlaklığıyla sevindirerek doğacaktır.
72. Cambunada altınından sarayında oturan tanrıların oğlu
/ Kral Sūrya bu sūtra ile doyurulacak.
73. Kral Sūrya Cambudvīpa’da büyük bir coşkuyla doğacak,
/ Sonsuz ışın demetleriyle o her yeri aydınlatacaktır.
74. O doğar doğmaz ışın demetlerini göndererek göllerdeki /
Çeşit çeşit lotusların doğmasına neden olur.
75. O Cambudvīpa’nın her yerinde tahılların, meyvelerin,
bitkilerin / Dolu dolu olgunlaşmasını sağlar, yeryüzünü besler.
76. Sonra Ay ve Güneş belirginleşerek parlayacaktır. / Yıldızlar,
rüzgâr ve yağmur doğru zamanda geleceklerdir.
77. Cambudvīpa’nın her yerinde bereket olacaktır, / Özellikle bu sūtranın okunduğu yerlerde.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarṇabhāsa’nın “Yakshalara Sığınma” adlı on dördüncü bölümü sona erdi.

15. On Bin Tanrı Oğlunun Kehaneti Bölümü

(Daṣadevaputrasahasravyākaraṇa Parivarta)

Bu söylendikten sonra soylu tanrıça Bodhisattvasamuç-
çaya, Bhagavan'a şöyle söyledi: Saygıdeğer Bhagavan, çok
sayıda iyilik biriktirmiş olan Cvalanāntaratecorāca'nın başı
çektiği on bin tanrı oğlu hangi sebeple, ne yüzden, hangi iyi-
liğe karşılık otuz üç tanrının barındığı yerden ayrılıp dhar-
mayı işitmek için Bhagavan'ın huzuruna geldiler?

Çünkü onlar şu üç iyi insanın aydınlanma kehanetlerini
işittiler: İyi insan Ruçiraketu gelecekte, yüz binlerce milyon
kalpa sayısız kere geçtikten sonra Suvarṇaprabhāsītā dün-
yasında en yüce ve mükemmel aydınlanmaya erişecektir. O
dünyada Suvarṇaratnākaraçchatrakūta adlı bir tathāgata,
arhat, samyaksambuddha olarak doğacaktır. Mükemmel
bilgeliği ve iyi davranışıyla mutluluğa erişmiş, dünya bilgi-
sine sahip, insanların en yüce arabacısı, insanların ve tan-
rılarının öğretmeni, Bhagavan Buddha'dır o. Öyle olacak ki
Suvarṇaratnākaraçchatrakūta, tathāgata, arhat, samyak-
sambuddha parinirvānaya erdiğinde gerçek dharma kay-
bolacak, onun öğretileri de bütünüyle kaybolmuş olacak,
bu tathāgatadan sonra gelen Rūpyaketu adlı evlat Vira-
cadvaca dünyasında Suvarṇacambudhvacakānchanābha,
tathāgata, arhat, samyaksambuddha adıyla yeniden doğa-
cak. Sonra Suvarṇacambudhvacakānchanābha, tathāgata,

arhat, samyaksambuddha parinirvānaya erdiğinde öğretisi de bütünüyle kaybolacak, bu tathāgatadan sonra gelen Rūpyaprabha adlı evlat Viracadhvaca dünyasında en yüce ve mükemmel aydınlanmaya erişecek. O dünyada Suvarnaṣataraṣmiprabhāsaketu, tathāgata, arhat, samyak-sambuddha adıyla yeniden doğacaktır. Mükemmel bilgeliği ve iyi davranışıyla mutluluğa erişmiş, dünya bilgisini bilen, insanların en yüce arabacısı, insanların ve tanrıların öğretmeni, Bhagavan Buddha'dır o.

Bütün bunlar Bhagavan tarafından en yüce ve mükemmel aydınlanma hâlinde kehanet edildi. Fakat sonra saygıdeğer Bhagavan, Cvalanāntaratecorāca'nın başı çektiği on bin tanrı oğlu bodhisattva yolunu iyi izlemediler. Daha önce onların altı pāramitāya göre davrandıkları hiç işitilmemiştir. Onların daha önce hiç ellerinden, ayaklarından, gözlerinden, bedeninin en üst parçası olan başlarından, sevgili oğulları, kızları ve karılarından vazgeçtikleri işitilmemiştir. Onların daha önce hiç zenginlikten, hububattan, altından, mücevherden, inciden, zümrütten, şankhadan, kristalden, mercandan, gümüşten, altın ve değerli taşlardan vazgeçtikleri işitilmemiştir. Onların daha önce hiç yiyecekten, içecekten, giysiden, binek araçlarından, yataktan, tahttan, evden, saraydan, parktan, gölden ve havuzdan vazgeçtikleri işitilmemiştir. Onların daha önce hiç fillerden, ineklerden, atlardan, kısraklardan, erkek ve kadın hizmetçilerden vazgeçtikleri işitilmemiştir. Yüz binlerce milyon bodhisattva yüz binlerce milyon kalpa boyunca, kavranamaz kadar çok sayıda, yüz binlerce milyon tathāgataya yaptıkları yüz binlerce tapınma hareketiyle bütün nesnelerden vazgeçeceklerdir. Onlar ellerinden, ayaklarından, gözlerinden, bedeninin en üst parçası olan başlarından, sevgili oğulları, kızları ve karılarından vazgeçeceklerdir. Zenginlikten, hububattan, altından, mücevherden, inciden, zümrütten, şankhadan, kristalden, mercandan, gümüşten, altın ve değerli taşlardan vazgeçeceklerdir. Yiyecekten, içe-

cekten, giysiden, binek araçlarından, yataktan, tahttan, evden, saraydan, parktan, gölden ve havuzdan vazgeçeceklerdir. Fillerden, ineklerden, atlardan, kısraklardan, erkek ve kadın hizmetçilerden vazgeçeceklerdir. Altı pāramitāyı tamamen yerine getireceklerdir. Altı pāramitāyı sırasıyla yerine getirdikten sonra, Bhagavan Buddha'dan tathāgata adını almadan önce, yüz binlerce sayıda, sayısız mutluluğu tadelacaklardır. Saygıdeğer Bhagavan, hangi sebepten, ne yüzden, nasıl bir iyilik nedeniyle başını Cvalanāntaratecorāca'nın çektiği bu on bin tanrı oğlu dharmayı işitmek üzere Bhagavan'ın huzuruna geldiler? Neden Bhagavan onlara en yüce ve mükemmel aydınlanmanın kehanetinde bulunuyor? Neden onlara gelecekte, yüz binlerce milyon sayıda, sayısız kalpa geçtikten sonra Sālendradhvacāgravatī dünyasında, birbiri ardınca, aynı aile ve boyla, aynı isimle en yüce ve mükemmel aydınlanmaya erişeceklerini, dünyada on yönde, Prasannavadanotpalagandhakūta adlı on bin buddha olarak doğacaklarını, mükemmel bilgeliği ve iyi davranışıyla mutluluğa erişmiş, dünya bilgisini bilen, insanların en yüce arabacısı, insanların ve tanrıların öğretmeni, bhagavan buddhalar olacaklarını neden bildirdi?

Böyle söylendikten sonra Bhagavan soylu tanrıça Bodhisattvasanuççaya'ya şöyle söyledi: Soylu tanrıça, bu sebepten, bu yüzden, bu iyilik toplamı nedeniyle Cvalanāntaratecorāca'nın başı çektiği bu on bin tanrı oğlu otuz üç tanrının yaşadığı yerden buraya gerçek dharmayı işitmeye geldiler. Soylu tanrıça, üç iyi insanın aydınlanması hakkındaki kehaneti işitir işitmez sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'ya ziyadesiyle saygı duydular, ondan zevk aldılar ve ona inandılar. Çok geçmeden zihinleri kusursuz bir zümrüt gibi oldu. Saf, geniş ve açık gökyüzü gibi derin inanç sahibi oldular. Sayısız iyilik biriktirdiler. Ey soylu tanrıça, Cvalanāntaratecorāca'nın başı çektiği on bin tanrı oğlu çok geçmeden sūtraların kralı bu kusursuz Suvarnabhāsa'ya

derin bir saygı ve inanç sahibi oldular. Kehanet durumuna erişene kadar, kısa zamanda kusursuz bir zümrüte benzeyen zihinlerini kazandılar. Soylu tanrıça, dharmayı işitmekle kazandıkları iyilik toplamı sayesinde ve önceki azimli çabaların gücüyle Cvalanāntaratecorāca'nın başı çektiği on bin tanrı oğluna şimdi benim tarafımdan en yüce ve mükemmel aydınlanma müjdelenmiş oldu.

Ey soylu tanrıça, bu önceki azimli çabalar nelerdir?

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın “On Bin Tanrı Oğlunun Kehaneti” adlı on beşinci bölümü sona erdi.

16. Hastalığın Tedavisi Bölümü

(Vyādhipraṣamana Parivarta)

Ey soylu tanrıça, önceleri, geçmiş zamanda, sayısız, sayılması olanaksız kalpalar geçtiğinde, işte o anda, o zamanda dünyada Ratnaṣikhi adlı bir tathāgata, arhat, samyak-sambuddha ortaya çıktı. Mükemmel bilgeliği ve iyi davranışıyla mutluluğa erişmiş, dünya bilgisine sahip, insanların en yüce arabacısı, insanların ve tanrıların öğretmeni bir bhagavan buddha. Soylu tanrıça, gerçekten de o anda, o zamanda Bhagavan Ratnaṣikhi tathāgata, arhat, samyak-sambuddha parinirvānaya erdi ve gerçek dharma kaybolduğunda gerçek dharmanın bir kopyası ortaya çıktığında Sureṣvaraprabha adlı bir kral yaşamaktaydı. Dharmaya bağlı bir kral olarak ülkesini dharmaya göre korurdu, adharmaya göre değil. Ülkesinin her yerinde yaşayanlar için o hem bir anne hem de bir baba idi.

Ey soylu tanrıça, bundan başka, o anda, o zamanda Sureṣvaraprabha'nın ülkesinde Catimdhara adlı bir tüccar yaşıyordu. O âlim, hekim ve unsurlar uzmanıydı. Onun sekiz bölümlü Ayurveda öğretisi vardı. Soylu tanrıça, o anda, o zamanda tüccar Catimdhara'nın Calavāhana adlı bir oğlu vardı. Tüccar oğlu yakışıklı, açık tenli, çekici, temiz görünüşüyle mükemmel bir üstünlüğü haiz, birçok bilimsel konuda uzman, yazmayı ve hesap yapmayı çok iyi bilen bir kimseydi.

Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda Kral Sureşvaraprabha'nın ülkesinde yüz binlerce varlık hastalık derdi çekiyordu. Birçok hastalığın zulmü altında kötü, ağır, korkunç acılar çekiyorlardı. Soylu tanrıça, gerçekten de o anda, o zamanda yüz binlerce canlının birçok hastalıktan acı çektiği, hastalıklardan zulüm gördüğü o zamanda tüccarın oğlu Calavāhana şöyle merhametli bir düşünceye kapıldı: Bu yüz binlerce canlı çeşitli hastalıklara katlanıyor, çeşitli hastalıklardan zulüm görüyor, onlardan kötü, ağır, korkunç acılar çekiyorlar. Babam, tüccar Catimdhara âlim, hekim, unsurlar uzmanı, sekiz bölümlü Ayurveda'yı bilen, yaşlı, ihtiyaç, eli ayağı tutmaz, bastonla yürüyen, yürürken titreyen biri. Yüz binlerce canlı çeşitli hastalıklardan zulüm görür, acı çekerken onun köylere, şehirlere, yerleşim yerlerine, bölgelere, ülkelere, saraylara rahatça gitmesi iinkânsız. Babam Catimdhara'nın yanına gideyim, unsurlar, hastalıklar hakkındaki bilgisini öğreneyim, edindiğim bu bilgiyle köylere, şehirlere, yerleşim yerlerine, bölgelere, ülkelere, saraylara gideyim, oralarda hastalıklardan zulüm görüp acı çeken canlıları hastalıklarından kurtarayım.

Ey soylu tanrıça, böylece o anda, o zamanda tüccarın oğlu Calavāhana tüccar babasının yanına gitti. Ona yaklaştı, başını babası Catimdhara'nın ayaklarına kadar eğerek saygısını gösterdi, ellerini saygıyla kavuşturup bir kenarda durdu. Bir kenarda duran tüccarın oğlu Calavāhana, tüccar babası Catimdhara'ya gāthālar hâlinde unsurlar hakkındaki bilgisini sordu:

1. Unsurlar değiştiğinde duyular nasıl değişir? / Bedende hastalık ne zaman başlar?
2. Bir kimse mevsimine göre nasıl yemeli? / Besin bedene girdiğinde ateşi nasıl yükseltmez?
3. Hava, safra, balgam salgılamasıyla veya bunların hepsinin karışımıyla / Baş gösteren hastalığa karşı nasıl bir ilaç ve tedavi uygulanmalıdır?

4. Sıkıntı içindeki insanların soluğu ne zaman dağıtılır? / Onların safraları, balgamları ne zaman dağıtılır?⁵⁸

Tüccar Catimdhara, tüccar oğlu Calavāhana'ya unsurlar hakkındaki becerisini şu gāthālarla anlatmış:

5. Yağmur mevsimi üç aydır, sonbahar üç / Kış mevsimi üç, sıcak mevsim de üç aydır.
6. Mevsimler altı devreden oluşur, / Yıl on iki aydır derler⁵⁹ / Ay devirleri ikişer ikişer oluşur. / Yiyecek ve içecek buna göre alınır, / Hekim, becerisi ve devre [şöyle] açıklanmıştır.
7. Duyu organları ve unsurlar / Yılın bölümlerine göre değişir, / Duyu organlarının değişimiyle / Bedende çeşitli hastalıklar ortaya çıkar.
8. Bu durumda hekim becerisini / Üçer aylık dört bölümde göstermelidir, / Altı mevsime altı unsur; / Yiyecek, içecek buna göre alınmalıdır.
9. Hastalıklar yağmur mevsiminde / Hava fazlalığından, sonbaharda / Safra fazlalığından, kışın bunların karışımından, / Sıcak mevsimde de balgam fazlalığından ortaya çıkar.
10. Yağmur mevsiminde yağlı, sıcak, tuzlu ve ekşi yemek gerekir. / Sonbaharda yağlı, tatlı ve soğuk; kışın tatlı, ekşi ve yağlı; / Sıcak mevsimde de ham, sıcak ve acı yemek gerekir.
11. Balgam fazlalığı yemek yendiği anda patlar, / Safra fazlalığı sindirim sırasında patlar, / Hava fazlalığı sindirim bitince patlar, / Üç unsur bu şekilde patlayıp fazlalaşır.
12. Havası çok olana bir güçlendirici ver, / Safrası çok olanın safrasını bir müshille gider, / Fazla balgam durumunda

58 Vāta (hava), pitta (safra), śleṣman (balgam) eski Hint tıbbına ait terimlerdir. Bunlar varlığın beş temel unsurunun (eter, hava, ateş, su ve toprak) insan bedenindeki üç tezahürü olarak kabul edilir.

59 Burada silinmiş ve tamamlanamamış bir sözcük vardır. (Nobel, 178; Emmerick, 78).

kusturucu uygulanmalıdır. / Hepsinin olması durumunda üç niteliği içeren bir şey ver.

13. Bu hava, safra ve balgam fazlalığı zamanlarını bilmek gerekir, / Yiyecek, içecek ve ilaç, zaman, unsur ve insan faktörüne göre verilir.

Sonra tüccarın oğlu Calavāhana hastalıkların nedenlerini ve unsurlar hakkındaki bilgileri anlayıp sekiz bölümlü Ayurveda bilgisini öğrendi.

Sonra soylu tanrıça o anda, o zamanda tüccarın oğlu Calavāhana, Kral Sureşvaraprabha'nın ülkesindeki bütün köylere, şehirlere, yerleşim yerlerine, bölgelere, diyarlara ve saraylara gitti ve hastalıktan acı çeken yüz binlerce varlığı hastalıktan kurtarıp rahatlatı. Ben bir hekimim, ben bir hekimim diyerek kendisini hekim ilan etti. Ben sizleri birçok hastalıktan kurtaracağım dedi.

Ey soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana'nın bu sözlerini işiten yüz binlerce milyon sayıda, sayısız canlı varlık büyük bir mutluluğa kapıldı. Hepsi de çok rahatladı, kavranamaz ölçüde sevinç duydu. O anda, o zamanda sevinen, çeşitli hastalıklara yakalanmış, onların zulmü altında olan yüz binlerce milyon canlı hastalıklarından kurtuldular. Eski gibi oldular, eski güç ve kuvvetlerine kavuştular.

Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda çeşitli hastalıklara yakalanmış, onların zulmü altında yaşayan yüz binlerce milyon canlı, şiddetli bir hastalığa yakalanmış her kim varsa hepsi de tüccar oğlu Calavāhana'ya geldiler. Geldikleri zaman tüccar oğlu Calavāhana'nın çeşitli hastalıklara yakalanmış, onların zulmü altında yaşayan yüz binlerce milyon canlıya uyguladığı tıbbi yardımla hepsi de hastalıklarından kurtuldular. Onlar hastalıktan kurtuldular veya hastalıkları çok hafifledi ve eskisi gibi güçlü kuvvetli hâle geldiler.

Ey soylu tanrıça, gerçekten de o anda, o zamanda Kral Sureşvaraprabha'nın ülkesindeki bütün köylerde, şehirler-

de, yerleşim yerlerinde, bölgelerde, diyarlarda ve saraylarda çeşitli hastalıklara yakalanmış, onların zulmü altında yaşayan yüz binlerce milyon canlının hepsi de tüccarın oğlu Calavāhana sayesinde hastalıklarından kurtuldular.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın “Hastalığın Tedavisi” adlı on altıncı bölümü sona erdi.

17. Calavāhana Bölümü

(Calavāhana Parivarta)

Ey soylu tanrıça, bundan başka Kral Sureşvaraprabha'nın ülkesindeki tüm canlılar tüccar oğlu Calavāhana⁶⁰ tarafından ya hastalıklarından kurtarıldılar ya da hastalıkları hafifletildi ve eski güç ve kuvvetlerine, eski bedenlerine kavuştular. Kral Sureşvaraprabha'nın ülkesindeki tüm canlılar sevindiler, oynadılar, birbirlerini hoşnut ettiler, sadakalar verip iyilikler yaptılar. Tüccarın oğlu Calavāhana'yı şöyle diyerek onurlandırdılar: Muzaffer olsun tüccarın oğlu Calavāhana, muzaffer olsun hekimlerin en büyüğü, canlıları iyileştiren tedavici; o hiç kuşkusuz bir bodhisattvadır, sekiz bölümlü Ayurveda'yı bilendir.

Ey soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana'nın Calāmbugarbhā adlı bir karısı vardı. Ey soylu tanrıça, Calāmbugarbhā'nın iki oğlu vardı. Birinin adı Calāmbara, diğerininki de Calagarbha idi.

Ey soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana iki oğluyla birlikte köyleri, şehirleri, yerleşim yerlerini, bölgeleri, diyarları, sarayları ziyaret etti. Sonra soylu tanrıça, geç bir vakte tüccarın oğlu Calavāhana vahşi bir ormana vardı. O vahşi ormanda et yiyen köpekler, kurtlar, çakallar, kargalar ve başka kuşlar gördü. Onlar Atavīsambhavā Gölü yönü-

60 Su taşıyan, su getiren, su veren.

ne doğru koşmaya başladılar. O şöyle düşündü: Bu et yiyen köpekler, kurtlar, çakallar, kargalar ve diğer kuşlar neden o yöne doğru koşuyorlar acaba? Sonra şöyle düşündü: Neden ben de bu et yiyen köpekler, kurtlar, çakallar, kargalar ve diğer kuşların gittiği yöne gitmeyeyim? Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana gezdiği yerlere ek olarak bu Atavīsambhavā Gölü'ne de varmış oldu.

O büyük gölde on bin balık yaşıyordu. Orada birçok balığın susuz kaldıklarını gördü. Merhamet duydu. Bir ağaçtan vücudunun yarısı çıkan bir tanrıçanın farkına vardı. Tanrıça tüccarın oğlu Calavāhana'ya dedi ki: Aferin soylu evlat, aferin! Madem adın Calavāhana balıklara su getir. Birisine iki nedenle Calavāhana denir: Su getiren ve su veren. O yüzden adına yakışır şekilde davran. Calavāhana dedi ki: Ey tanrıça, bu balıkların sayısı ne kadar? Tanrıça dedi ki: Tam on bin balık. Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana daha da büyük bir merhamet duydu.

Ey soylu tanrıça, o anda Atavīsambhavā Gölü'nde çok az su kalmıştı. On bin balık ölümle karşı karşıya gelmiş çırpınıyorlardı. Sonra ey soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana dört yöne koşmaya başladı. Tüccarın oğlu Calavāhana hangi yöne gitse on bin balık o yöne doğru acıklı acıklı baktı. Sonra ey soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana su bulmak için dört yöne koştu durdu, fakat hiç su bulamadı. Dört yöne baktı. Ağaçlardan başka bir şey yoktu. Ağaçlara tırmanarak, dallarını keserek göle geldi. Oraya varınca o ağaç dallarıyla on bin balığa serinlik veren bir gölgelik yaptı.

Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana suyun göle gelmesi gereken yolu araştırdı. Dört yöne koştu, fakat hiç su bulamadı. Hızla nehri takip etti. Gerçekten de soylu tanrıça, su Atavīsambhavā Gölü'ne büyük Calāgamā Nehri'nden geliyordu. O sırada bu nehir on bin balığa kötülük eden bir ifrit tarafından bir deliğe akıtılıyordu ve bu nedenle göle ve balıklara su gelmiyordu. Bunu görünce düşündü: Bin kişi

bile bu nehri bu yola sokamaz, ben tek başıma nasıl yapayım? Geri döndü.

Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana hızla yola koyuldu ve Kral Sureşvaraprabha'nın yanına geldi. Oraya gelince başını Kral Sureşvaraprabha'nın ayaklarına doğru saygıyla eğerek bir kenarda durdu. Ona olan biteni şöyle anlattı: Efendimizin ülkesindeki tüm canlıların hastalıklarını bütün köy, şehir, yerleşim yeri, bölge ve sarayları gezerek iyileştirdim. Bir yerde Atavīsambhavā adlı bir göl var. Orada on bin balık güneşin altında kavrularak susuz kalmış bekliyor. Efendimiz bana yirmi fil verirse ben de onları insanlar için kullanır gibi hayvanlar için kullanırım. Kral Sureşvaraprabha vezirlerine emir verdi: Hekimlerin kralına hemen yirmi fil verin. Vezirler dedi ki: Büyük insan, fil ahırına git, oradan yirmi fil al. Canlıların iyiliği için çalışmaya devam et.

Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana oğulları Calāmbara ve Calagarbha ile birlikte fil bakıcılarından yirmi fil aldı. Yüz tane deri çanta alarak büyük Calāgamā Nehri'nin aktığı yere geldi. Oraya gelince deri çantaları suyla doldurdu, onları fillere yükledi ve hızla Atavīsambhavā Gölü'ne gitti. Oraya gelince suyu fillerin sırtından boşalttı, gölü dört yönden suyla doldurdu. Tüccarın oğlu Calavāhana nereye gitse on bin balık da oraya doğru telaşlı hareketler yaptılar.

Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana şöyle düşündü: Bu on bin balık benim arkamdan neden telaşlanıyorlar acaba? Sonra şöyle düşündü: Hiç kuşkusuz bunlar açlık ateşi içinde benden yiyecek istiyorlar. Ne yapsam da onlara yiyecek verebilsem?

Sonra soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana oğlu Calāmbara'ya dedi ki: Ey soylu evlat, en hızlı fili alıp hemen eve git ve tüccar dedene de ki: Dede, Calavāhana diyor ki, ebeveynlerin, kardeşlerin, kız kardeşlerin, kadın ve erkek hizmetçilerin ve işçilerin evlerinde her ne yiyecek varsa bir

bohçaya doldurup Calāmbara'nın filine yükleyin ve hemen Calavāhana'ya gönderin.

Sonra oğlu Calāmbara file bindi ve hemen yola koyuldu. Evine vardı, varır varmaz mesajı dedesine ayrıntılarıyla bildirdi. Dede, Calāmbara'nın söylediği her şeyi verdi. Sonra Calāmbara yiyecekleri filin sırtına yükledi, file bindi ve Atavīsambhavā Gölü'ne gitti. Calavāhana oğlu Calāmbara'nın geldiğini gördü ve çok mutlu oldu. Yiyecekleri oğlundan aldı, onları doğradı, göle fırlattı ve on bin balığı doyurdu. Şöyle düşündü: Bir zamanlar ormana inzivaya çekilmiş olan ve Mahāyāna geleneğini sürdüren bir bhikshudan şöyle işitmiştim: Her kim ölüm zamanı Tathāgata Ratnaśikhin'in adını işitirse kutlu cennet dünyasında yeniden doğacaktır. Şimdi şu balıklara derin Pratītyasamutpāda⁶¹ dharmağını öğretelim. Tathāgata, arhat, samyaksambuddha Ratnaśikhin'in adını söyleyeyim.

O sırada Cambudvīpa'da varlıklar iki farklı görüşe sahipti. Bazıları Mahāyāna'ya inanırlardı, bazıları ise onu küçümserlerdi. Sonra gerçekten de o sırada tüccarın oğlu Calavāhana ayaklarını dizlerine kadar gölün suyuna soktu ve şöyle konuştu: Tathāgata, arhat, samyaksambuddha Bhagavan Ratnaśikhin'e saygılar. O bodhisattva olmak için çabalarken şu sözü verdi: On yönde yaşayan herkes ölüm zamanı benim adıma işitecek olursa ruh göçüne uğrayacak ve yeniden doğacak, kaderi otuz üç tanrının kaderine benzecek.

Sonra tüccarın oğlu Calavāhana hayvan bedeninde bulunanlara şu dharmayı açıkladı: Bu bundan doğduğunda bu doğan da şunu doğurur. Eylem cehaletten doğar. Bilinç eylemden doğar. Ad ve biçim bilinçten doğar. Altı duyu ad ve biçimden doğar. Temas altı duyudan doğar. Duyuş temastan doğar. Arzu duyuştan doğar. Varlığa bağlanma ar-

⁶¹ Nedensellik zinciri, nedensellik ilkesi. Buddhizm'de birbirini izleyen ve birbirinin doğumuna neden olan olaylar zinciri.

zudan doğar. Var olma varlığa bağlanmadan doğar. Doğum var olmadan doğar. Yaşlılık ve ölüm, keder, ağlama, endişe, üzüntü, sıkıntı doğumdan doğar.⁶² Kötülüğün kaynağının bütün kökeni budur. Bu durumda cehalet kesildiğinde eylem de kesilir. Eylem kesildiğinde bilinç de kesilir. Bilinç kesildiğinde ad ve biçim de kesilir. Ad ve biçim kesildiğinde altı duyu da kesilir. Altı duyu kesildiğinde temas da kesilir. Temas kesildiğinde duyuş da kesilir. Duyuş kesildiğinde arzu da kesilir. Arzu kesildiğinde varlığa bağlanma da kesilir. Varlığa bağlanma kesildiğinde var olma da kesilir. Var olma kesildiğinde doğum da kesilir. Doğum kesildiğinde yaşlılık ve ölüm, keder, ağlama, endişe, üzüntü, sıkıntı kaybolur. Kötülüğün kaynağının tamamen yok edilişi böyledir. İşte böyle soylu tanrıça, tüccarın oğlu Calavāhana o anda, o zamanda hayvan durumunda olanlara bu dharmayı böyle öğretti. Ve sonra da oğulları Calāmbara ve Calagarbha ile birlikte evine döndü.

Daha sonraki bir zamanda tüccarın oğlu Calavāhana büyük bir bayramda eğlenmiş, sarhoş edici içkilerin etkisiyle sarhoş olmuş, yatağında yatıyordu. O anda, o zamanda büyük alamet belirdi, gecenin sonunda on bin balık öldü ve otuz üç tanrıyla aynı düzeyde yeniden doğdu. Doğar doğmaz akıllarında şöyle bir düşünce belirdi: Biz ne iyilik ettik de bu otuz üç tanrının arasında doğmayı hak ettik? Şöyle düşündüler: Bu Cambudvīpa'da biz on bin balıktık. Hayvan biçimindeyken tüccarın oğlu Calavāhana tarafından bol suyla ve bol yiyeceklerle doyurulduk. O bize Pratīyasamutpāda öğretisini anlattı ve tathāgata, arhat, samyaksambuddha Ratnaśikhin'in adını duymamızı sağladı. Bu sebepten, bu iyi hareket yüzünden biz tanrılar arasında yeniden doğduk. Dolayısıyla şimdi tüccarın oğlu Calavāhana'ya gideceğiz. Ona

62 Avidyā (cehalet), samskāra (eylem), vicnāna (bilinç), nāma-rūpa (ad ve biçim), śadāyatana (altı duyu), sparśa (dokunma), vedanā (duyuş), trishnā (istek), upadāna (varlığa bağlanma), bhava (var olma), cāti (doğum), carāmaranam (yaşlılık ve ölüm).

gidip saygılarımızı sunacağız. Derken on bin göksel evlat otuz üç tanrının arasından kayboldu. Onlar tüccarın oğlu Calavāhana'nın evinde ortaya çıktılar.

O sırada tüccarın oğlu Calavāhana yatağında yatmaktaydı. Göksel evlatlar onun başının yanına on bin inci kolye koydular. Ayağının dibine on bin inci kolye koydular. Sağ tarafına on bin inci kolye koydular. Onlar sol tarafına on bin inci kolye koydular. Oraya mandāra çiçeklerinden ve mahā mandāra çiçeklerinden çok büyük bir yağmur yağdı. Cambudvīpa'daki tüm insanları uyandıracak kadar yüksek sesli göksel davullar çaldı. Ve tüccarın oğlu Calavāhana uyandı. Sonra on bin göksel evlat kuşların yolundan gittiler ve Kral Sureşvaraprabha'nın ülkesinin başka yerlerine mandārava çiçekleri yağdırarak Atavīsambhavā Gölü'ne geldiler. Bu büyük Atavīsambhavā Gölü'ne de mandārava çiçekleri yağdırdıktan sonra ortadan kayboldular. Tanrılar arasındaki yerlerine geri döndüler, orada beş çeşit zevki tattılar, oyun oynadılar, gülüp eğlendiler. Talihlerinin büyüklüğünü bildiler. Ve Cambudvīpa'da gece gündüze döndü.

Sonra Kral Sureşvaraprabha kâhin danışmanlarına sordu: Geçen gece ortaya çıkan alametler neydi öyle? Onlar dediler ki: Efendimiz bilsinler ki tüccarın oğlu Calavāhana'nın evine kırk bin inci kolye verildi ve oraya mandārava çiçekleri yağdı. Kral dedi ki: Beyler, tüccarın oğlu Calavāhana'yı nazıkçe buraya çağırın. Bunun üzerine kâhinler ve yüksek memurlar Calavāhana'nın evine gittiler, tüccarın oğlu Calavāhana'ya dediler ki: Kral Sureşvaraprabha sizi çağırıyor.

Tüccarın oğlu Calavāhana yüksek memurlarla birlikte Kral Sureşvaraprabha'nın yanına gitti. Kral sordu: Calavāhana, geçen gece ortaya çıkan alametler nedir biliyor musun? Tüccarın oğlu Calavāhana Kral Sureşvaraprabha'ya cevap verdi: Biliyorum efendimiz, onlar ölmüş olan on bin balıktı. Kral sordu: Nasıl biliyorsun bunu? Calavāhana

dedi ki: Efendimiz, Calāmbara'yı göle gönderin, on bin balık ölmüş mü ölmemiş mi baksın. Kral pekâlâ dedi. Sonra tüccarın oğlu Calavāhana oğlu Calāmbara'ya şöyle söyledi: Evlat, git ve Atavīsambhavā Gölü'ne bir bak, on bin balık ölmüş mü ölmemiş mi?

Oğul Calāmbara çabucak gitti, Atavīsambhavā Gölü'ne baktı ve on bin balığın öldüğünü gördü. Yağmış olan mandārava çiçeklerini de gördükten sonra geri döndü ve babasına dedi ki: Ölmüşler.

Tüccarın oğlu Calavāhana oğlu Calāmbara'dan bu sözleri işittikten sonra Kral Sureşvaraprabha'ya gitti ve bu haberleri ayrıntılarıyla anlattı: Saygıdeğer efendimiz, biliniz ki on bin balık ölmüştür ve otuz üç tanrı arasında yeniden doğmuştur. Geçen gece görünen alametler onların gücüyle olmuştur, bizim eve kırk bin inci kolye bırakılmış ve göksel mandārava çiçekleri yağdırılmıştır. Bunun üzerine kral çok sevinmiş, çok mutlu olmuş.

Sonra Bhagavan tekrar soylu tanrıça Bodhisattvasamuççayā'ya konuştu: Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda var olan Sureşvaraprabha adlı kraldan başkasıydı. O bize öyle görünmedi. Niçin? O anda, o zamanda Kral Sureşvaraprabha olarak adlandırılan Şākya Dandapāni idi. Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda tüccar Catimdhara olarak görünen başkasıydı. O bize öyle görünmedi. Niçin? O anda, o zamanda tüccar Catimdhara olarak görünen Kral Şuddhodana idi. Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda tüccar oğlu Calavāhana olarak görünen başkasıydı. O bize öyle görünmedi. Niçin? O anda, o zamanda tüccar oğlu Calavāhana olarak görünen bendim. Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda karısı Calāmbugarbhā olarak görünen başkasıydı. O bize öyle görünmedi. Niçin? O anda, o zamanda Calavāhana'nın karısı Calāmbugarbhā olarak adlandırılan Şākya kızı Gopā idi. O anda, o zamanda oğul Calāmbara olarak adlandırılan Rāhula idi. O anda, o zamanda oğul Calagarbha olarak ad-

landırılan soylu Ānanda idi. Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda görünen on bin balığın başkaları olduğunu düşünebilirsiniz. O bize öyle görünmedi. Niçin? O anda, o zamanda benim suyla ve yiyeceklerle doyurduğum, Pratītyasamutpāda dharmaasını açıkladığım, tathāgata, arhat, samyaksambuddha Ratnaśikhin'in adını duyurduğum on bin balık olarak görünenler Cvalanāntaratecorāca'nın başı çektiği on bin göksel evlattı. Bu iyilik nedeniyle buraya, bana geldiler, onlara en yüce ve mükemmel aydınlanmayı müjdeledim. Dharmayı saygı, zevk, inanç ve neşeyle dinlediklerinden hepsi de kehanetleri ve adlarını kazandılar. Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda var olan kadının başkası olduğunu düşünebilirsiniz. O bize öyle görünmedi. Niçin? Ey soylu tanrıça, o anda, o zamanda var olan ağaç tanrıçası sizsiniz.

Ey soylu tanrıça, bu vesileyle bilinmelidir ki doğum-ölüm döngüsünde dönüp dururken birçok canlıyı aydınlanma yolunda olgunlaştırdım, hepsine de en yüce ve mükemmel aydınlanmayı kehanetle müjdeledim.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın "Calavāhana" adlı on yedinci bölümü sona erdi.

18. *Dişi Kaplan Bölümü*

(Vyāghrī Parivarta)

Ey soylu tanrıça, sonra ben bir bodhisattva olarak kendi-mi başkalarının iyiliğı için feda ettim. Nasıl mı?

Yeryüzüne ve gökyüzüne saf, geniş, erdem dolu, bilgi ve anlayış kaplı, yüzlerce ışığını saçarak ortaya çıkan güçlü ve cesur Bhagavan, yanında bin bhikshu ile beraber Pāñçāla'da diyar diyar dolaşırken bir orman bölgesine geldi. Orada yüze-yi sıkı, yumuşak, yemyeşil çimlerle ve çiçeklerle kaplı bir yer-yüzü parçası gördü. Bunu gören Bhagavan soylu Ānanda'ya seslendi: Ānanda, bu bölge çok güzel, vaaz vermek için çok uygun. Tathāgata tahtını hazırla. Bhagavan'ın emri üzerine tahtı hazırladı. Hazırladıktan sonra Bhagavan'a dedi ki:

1. Taht hazır, insanlara lütuf bağışlayan, / En yüce, kusur-suz Bhagavan otursunlar, / Siz varlık bağlarından kurtul-muş kişi, / Vaazınızın abıhayatını insanların iyiliğı için saçın.

Sonra Bhagavan tahta oturdu ve bhikshuları toplayıp sordu: Bhikshular, zorlu işler yapmış olan Bodhisattva'nın kalıntılarını görmek ister misiniz? Bunun üzerine bhikshular Bhagavan'a şöyle söylediler:

2. Ermişlerin en iyisi, kusursuz varlıkların başı, / O kişinin kalıntılarını göstermeye geldi; / Özveri ve huzurda, sabır ve metanette, / Anımsayan zihinde mümtaz, sayısız er-dem sahibi.

Sonra Bhagavan avucunda bin çubuklu tekerlek işareti olan ve yeni açmış bir lotus gibi yumuşak olan elini toprağa vurdu. Vurur vurmaz yeryüzü altı çeşit sallandı. Sonra altın, gümüş ve mücevherlerle süslü bir stūpa ortaya çıktı. Sonra Bhagavan soylu Ānanda'ya seslendi: Ānanda, bu stūpayı aç. Bhagavan'ı işiten soylu Ānanda stūpayı açtı. Orada altından yapılmış, mücevherler, değerli taşlar ve incilerle süslü bir sandık gördü. Onu görünce Bhagavan'a dedi ki: Bhagavan, altın bir sandık belirdi. Bhagavan dedi ki: Orada yedi sandık var. Hepsini aç. O hepsini açtı. Orada kar gibi ya da beyaz su zambakları gibi beyazlaşmış kalıntılar gördü. Onları görünce Bhagavan'a dedi ki: Bhagavan, burada kalıntılar var. Bhagavan dedi ki: Ānanda, o büyük varlığın kalıntılarını buraya getir. Soylu Ānanda kalıntıları alıp Bhagavan Buddha'ya getirdi. Bhagavan onları aldı ve toplanmış olanların önüne koydu ve dedi ki:

3. Bunlar mükemmel nitelikler biriktirmiş olanın kemikleri; / Hâkimiyet, derin düşünce, sabır, iyi akıl, enerji ve ün sahibinin. / O her zaman tam aydınlanmayla davrandı, bitmez gücüyle, / İradesiyle hep özgür olmaktan hoşnut hâlde oldu.

Sonra Bhagavan bhikshulara seslendi: Bhikshular, Bodhi-sattva'nın kemiklerine tapının, onlar ahlak ve erdem için hoş kokudurlar; onlara bakmak ziyadesiyle zordur ve bu sevap alanına girer. Bhikshular ellerini saygıyla kavuşturdular ve başlarını eğerek kemiklere saygılarını gösterdiler.

Sonra soylu Ānanda ellerini saygıyla kavuşturarak Bhagavan'a şunları söyledi: Bhagavan, tüm dünyanın üzerine yükselmiş bir tathāgataya bütün varlıklar tarafından tapınılır. Fakat Tathāgata bu kemiklere nasıl tapınıyor? Bhagavan soylu Ānanda'ya şöyle söyledi: Ānanda, ben bu kemikler yüzünden bu kadar çabuk uyanıp en yüce ve mükemmel aydınlanmaya eriştim.

Bir zamanlar, Ānanda, zenginliği, tahılı, arabaları, nüfuzu, gücü ve cesareti sınırsız olan Mahāratha adlı bir kral vardı. Onun tanrıların prenslerine benzer üç oğlu vardı: Mahāpranāda, Mahādeva ve Mahāsattva.

Sonra kral eğlenmek için bir koruluğa gitti. Bu koruluğun nimetlerine derinden bağlı olan ve çiçekleri çok seven prensler bu büyük Dvādařavanagulma koruluğuna dalıp oraya buraya koşuştular. Sonra kralın çocukları dağılıp girdince kendilerine izin verilen prenslerin hizmetçileri de çekip gittiler. Prensler korunaklı, büyük Dvādařavanagulma koruluğunun içlerine doğru girdiler. Mahāpranāda diğer iki kardeşine dedi ki: Kalbime korku girdi. Vahşi hayvanlar bizi yok etmeden gidelim. Mahādeva dedi ki: Ben korkmuyorum, sadece sevgili halkımdan uzakta kaldım. Kalbimi bu düşünce yoruyor. Mahāsattva dedi ki:

4. Bende ne korku var ne de endişe, / Ormanın bu açıklığında sadece ermişler dua okur. / Benim kalbim en yüce, en geniş, en büyük / Faydalar nedeniyle mutlulukla dolu.

Sonra Dvādařavanagulma koruluğunda dolaşmakta olan prensler, yedi gün önce doğurmuş, etrafı beş tane yavrusuyla çevrili, açlık ve susuzluktan perişan hâlde, vücudu ziyadesiyle zayıf düşmüş bir dişi kaplan gördüler. Onu gören Mahāpranāda şöyle dedi: Ah yazık, bu zavallı altı gün önce doğurmuş gibi görünüyor. Belki de yedi gün önce. Eğer yiyecek bir şey bulamazsa ya yavrularını yiyecek ya da açlıktan ölecek. Mahāsattva dedi ki: Bu zavallıya uygun yemek hangisidir? Mahāpranāda dedi ki: Ilık et ve sıcak kan kaplanların, sırtlanların, ayıların ve aslanların besinidir derler. Mahādeva dedi ki: Bu zavallının vücudu açlık ve susuzluktan perişan hâlde, çok zayıf düşmüş, yaşamak için pek az gücü kalmış. Durumu yiyecek aramaya uygun değil. Onun yaşamını kurtarmak için kim kendini feda edebilir? Mahāpranāda dedi ki: Hah, kendini feda etmek zor! Mahāsattva dedi ki: Bizim

gibi yaşama ve bedene bağlı küçük kafalılar için bu iş zordur, fakat kendini kurban etmeyi benimsemiş, başkalarının iyiliğine çabalayan iyi insanlar için zor değildir. Ayrıca:

5. Şefkat ve merhamet duyan soylu varlıklar / Bedenlerini cennetten ve yeryüzünden alırlar. / Yüz kere de olsa hiç bocalamazlar ve / Mutlu bir kafayla başkalarının iyiliği için çabalarlar.

Sonra uzun süre dişi kaplana gözlerini bile kırpmadan bakan fazlasıyla üzgün prensler yollarına devam ettiler. Mahāsattva şöyle düşündü: Şimdi benim için kendini feda etme zamanıdır. Neden?

6. Çok uzun bir zamandır bu çürümüş beden pahalı yataklar, / Giysiler, yiyecek, içecek ve araçlarla yaşadı. / Özelliği ölüm ve yok oluş olan, sonunda ayrılan, kötü sonlu / Bu nankör bedenden vazgeçmek ilk defa olan bir şey değil.

Ayrıca onda kazanç sağlayacak bir şey yok çünkü bütünüyle kirli. Onu şimdi iyi bir iş için kullanacağım. Böylece o da benim için doğum-ölüm okyanusunu geçmeye yarayan bir kayık olacak. Ayrıca:

7. Yüzlerce var oluş sahibi, irin, dışkı ve sidik dolu, özsüz, köpük gibi, / Eylemlerini tüketen yüzlerce kurtçuk taşıyan bu bedeni feda etmekle, / Kederden uzak, değişmeyen, pislik biriktirmeyen, temiz, derin düşünme benzeri / Erdemlerle dolu, yüzlerce nitelik yüklü dharma bedenini kazanacağım.

Aklından böyle geçirdikten sonra kalbi merhametle dolu olarak diğer ikisine şöyle dedi: Siz gidin. Dvādaśavanagulma koruluğunda bir işim var, oraya ben tek başıma gireceğim.

Sonra Prens Mahāsattva ormanın orasından döndü, dişi kaplanın yattığı yere doğru yürüdü, giysilerini bir orman sarmaşığının dibine koydu ve şu kararı aldı:

8. Dünyanın iyiliği, benzersiz, kutlu aydınlanma için, merhametle, hiç tereddüt / Etmeden, başkaları için kurban etmesi zor olan bedenimi feda ediyorum. / Cina evlatlarının saygı duyduğu, hastalıktan uzak olan bodhi aydınlanmasına / Erişeyim, üç katlı dünyayı varlık okyanusundan, korkudan kurtarayım.

Sonra Mahāsattva kendisini dişi kaplanın önüne attı. Dişi kaplan merhametli Bodhisattva'ya bir şey yapmadı. Bodhisattva, eyvah, o çok zayıf ve mecalsiz diye düşünerek ayağa kalktı ve bir bıçak aradı. Yüz yıllık çok sert bir bambu kamışını yakalayıp onunla boğazını kesti, dişi kaplanın önüne düştü. Bodhisattva yere düşünce yeryüzü, okyanusun ortasında fırtınaya yakalanmış gemi gibi altı türlü sallandı. Güneş Rāhu tarafından yakalanmışcasına parlaklığını yitirdi. Gökten çiçek yağmuru, göksel kokular ve pudralar yağdı. Sonra akli hayrete gark olmuş bir tanrıça Bodhisattva'ya övgüyle seslendi:

9. Ey güzel düşünceli, merhametin buradan tüm varlıklara ulaştı; / Ey cesur insan, bedenini neşe içinde kurban etmekle / Çok geçmeden beladan uzak, huzurlu, doğum ve ölümün / Anlamını yitirdiği aydınlık ve kusursuz yere ulaşacaksın.

Sonra kaplan bedeni kana bulanmış hâldeki Bodhisattva'yı görünce bir anda ortada sadece etsiz kemikler kaldı.

Depremi hissedenden Mahāpranāda Mahādeva'ya dedi ki:

10. Yeryüzü tüm denizleriyle birlikte okyanusa kadar / On yönden sarsıldı, Güneş'in ışığı çalındı, / Çiçek yağmurları yağıyor, aklım fena hâlde bulandı, / Kardeşim bedenini feda etti gibi geliyor bana.

Mahādeva dedi ki:

11. Merhametli sözler ediyordu gördüğünde, / Açlıktan yavruklarını yemek üzere olan kaplanı, / Yüzlerce bunaltıcı düşünce içindeki aklım / Çok zayıfladı, endişe içindeyim.

Sonra fazlasıyla üzüntüye kapılan, gözleri yaş içinde iki prens yoldan geri döndüler ve dişi kaplanın olduğu yere geldiler. Bir bambu kamışın dibinde elbisesini gördüler, her yere dağılmış kemikleri kan içindeydi, saçları da her yöne dağılmıştı. Bunu görünce fenalaştılar ve yere, onun kemikleri üstüne düştüler. Uzun bir zaman geçtikten sonra kendilerine geldiler, doğruldular ve ellerini havaya kaldırarak acı acı ağladılar:

12. Ah, kardeşimize yazık, krala ve / Oğluna pek düşkün olan annesine de. / Annesi bize soracak: Hani üçüncünüz nerede, / Gözleri lotus gibi uzun olanınız?
13. Ah, bizim için bu yeryüzünde / Yaşamaktansa ölmek daha iyidir artık; / Yanımızda Mahāsattva olmadan / Ana babamızın yüzüne nasıl bakarız?

Sonra prensler ağlayıp feryat ederek yola koyuldular. Sonra prensin hizmetçileri sağdan soldan koşuşarak ve prensi arayarak geldiler, birbirlerini görünce de sordular: Prens nerede, prens nerede?

O sırada yatağında yatmakta olan kraliçe biriciğinden ayrılmasıyla ilgili bir rüya görmekteydi. Şöyle bir şeydi: Göğüsleri kesilmiş, dişleri sökülmüştü. Bulduğu korku içindeki üç yavru güvercinden birini şahin kapmıştı. Sonra kalbi yer sarsıntısı nedeniyle korkuyla doldu, o anda uyandı ve düşünceye gömüldü:

14. Giysisi okyanuslar olan bu canlıların destekçisi neden sarsıldı acaba? / Güneş göğsümdeki kedere işaret edercesine parlaklığını yitirdi, / Keder tüm bedenime yayılıyor, gözüm seğiriyor, içim burkuluyor, / Ormana eğlenmeye giden oğullarımın başına iyi şeyler gelmiş olsun.

O böyle düşünürken içeri üzüntü içinde bir hizmetçi girdi ve kraliçeye şu haberi verdi: Kraliçem, prensin hizmetkârları onu arıyorlar. Duyulduğuna göre sevgili oğlunuz ölmüş. Kraliçe bunu işitir işitmez titreyen kalbiyle, yaşla dolu göz-

leriyle krala koştı ve ona dedi ki: Efendimiz, duyulduğuna göre sevgili oğlumuz ölmüş. Kalbi cız eden kral derin bir kederde battı: Ah, ne yazık! Sevgili oğlumdan mahrum kaldım. Sonra kral kraliçeyi rahatlatmaya çalıştı: Kraliçem, üzülmeyin. Prensi ararken güçlü olmalıyız.

Birçok kişi prensi aramaya çıktı, fakat elleri boş döndü. Kısa bir süre sonra kral uzaktan iki prensin geldiğini gördü. Onları gören kral dedi ki: Prensler göründü, fakat hepsi değil. Ah, yazık! Kesinlikle oğlumdan mahrum kaldım.

15. Kaybettiğinde keder bastırıyorsa, insanlar için / Evlat sahibi olmak mutluluk getirmez demektir; / Bu dünyada çocuğu olmayana ne mutlu, / Ya da çocukları hâlâ yaşamaktayken ölenlere.

Sonra ziyadesiyle keder içinde olan kraliçe, yaşam organları kesilmiş bir dişi deve gibi bağırarak ağladı:

16. Eğer benim üç oğlum da ormana, / Çiçeklerle dolu alana girdilerse, / Üçüncüsü, en genç olanı, / Canparem, en iyi oğlum nerede?

Kraliçe yaklaşmakta olan iki prene en küçük nerede diye sordu. Keder içindeki iki prens, gözleri yaşlı, damakları, dudakları, dişleri kurumuş hâlde hiçbir cevap veremediler. Kraliçe dedi ki:

17. Söyleyin hemen, aklım durdu, / Bedenim şiddetli baskı altında, / Üçüncüsü, sevgili oğlum nerede? / Kalbim yanıp kül olmak istiyor.

İki prens olan biteni ayrıntısıyla anlattılar. Onlar anlatır anlatmaz kral ve kraliçe bilinçlerini kaybettiler. Kendilerine gelince acıklı acıklı ağlayarak o bölgeye gittiler. Kral ve kraliçe her tarafa saçılmış olan etsiz, kansız ve kassız kemikleri ve saçları görünce rüzgârla savrulan ağaçlar gibi yere düştüler. Bunu gören din adamları ve vezirler kral ve kraliçeyi vücutlarını su ve Malaya sandal ağacından yapılmış merhemler-

le ovarak kendilerine getirdiler. Çok uzun bir zaman sonra kendine gelen kral doğruldu ve acıklı bir sesle ağladı:

18. Ah sevgili oğlum, şirinim, yakışıklım, / Neden bu kadar çabuk ölüme teslim oldun? / Neden ölüm beni daha önce bulmadı? / Benim için bundan daha büyük keder olamaz.

Kendine gelen kraliçe, saçları darmadağınık hâlde, elle-riyle göğüslerini döverek, karaya vurmuş balık gibi çırpınarak, yavrusunu kaybetmiş dişi manda gibi, yavrusunu kaybetmiş dişi deve gibi acı acı ağladı:

19. Ah sevgili oğlum, bu lotus neden kopartıldı / Ve etrafa dağıtıldı? Yeryüzünde benim / Düşmanım kim? Bugün oğlumu öldürdü, / Gözleriyle kalp kazananı, yüzü Ay gibi olanı.

20. Ah, öldürülmüş yerde yatan kusursuz oğluma / Bakarken bu beden neden ölmüyor? / Şu çok açık, böyle bir felakete bakarken / Kırılmadığına göre kalbim demirden olmalı.

21. Ah, bu durum gördüğüm rüyadan oldu, bugün rüyamda birisi / Bir kılıçla göğüslerimi kesti, dişlerimi söktü, bugün sevgili oğlum / Hızlı bir şekilde öldü, üç güvercinimden birini şahin kaptı, bugün / Etrafımda üç evladım varken biri ölüm tarafından alındı götürüldü.

Kral ve kraliçe bu şekilde çeşitli ağıtlar yaktılar. Onun bütün mücevherlerini topladılar, oğullarının kemiklerini büyük bir kalabalığın içinde saygıyla selamladılar, prensin kemiklerini orada koruma altına aldılar.

Ey Ānanda, o anda, o zamanda Prens Mahāsattva'nın başkası olduğunu düşünüyorsan, bunun böyle görülmemesi gerekir. Neden? Çünkü o anda, o zamanda Mahāsattva olarak adlandırılan prens bendim. Ey Ānanda, tutkudan, nefretten ve budalalıktan tamamen kurtulamadığım zamanda tüm dünyaya çektikleri cehennem gibi azabı gidermek için

yardım ettim. Artık kirden arındığıma ve en kusursuz aydınlanmaya eriştiğıme göre bir kalpa daha fazla canlıların cehennemine katlanmaya, onları doğum ölüm döngüsünden caydırma çabasına nasıl dayanabilirdim ki? Varlıkların en iyisi olan ben bütün dünyaya çok çeşitli ve zor işlerde yardım ettim.

Sonra Bhagavan o anda şu gāthālarla konuşmasını sürdürdü:

22. Birçok kalpa boyunca bu en yüce ve / Mükemmel aydınlanmaya bakarak / Kendimi feda ettim, kral ya da prens / Olarak bedenimi feda ettim.
23. Önceki yaşamlarımdan Mahāratha / Adlı bir kral hatırlıyorum, onun / Mahāsattva adlı çok cömert / Ve mükemmel bir oğlu vardı.
24. Onun Mahādeva ve Mahāpranāda adlı / İki kardeşi vardı, kardeşler birlikte / Vahşi bir ormana gittiler, orada açlıktan / Ölmek üzere olan bir dişi kaplan gördüler.
25. O mükemmel varlıkta merhamet doğdu: / Kendimi kurban etmem gerek / Yoksa bu kaplan açlık ve susuzluktan / Kendi yavrularını yiyecek.
26. Mahāratha oğlu merhametli Mahāsattva aç kaplanı görünce, / Dişi kaplanın yavrularını kurtarmak için dağ yamacına düştü.
27. Yeryüzü dağlarıyla birlikte sarsıldı. Kuş sürüleri uçtu. / Geyik sürüleri korktu. Yeryüzü karanlığa gömüldü.
28. İki kardeş, Mahāpranāda ve Mahādeva geniş ve kusursuz / Ormana baksalar da Mahāsattva'yı bulamadılar.
29. Kalplerinde ziyadesiyle keder taşıyarak bilinçsizce ormanda dolaştılar. / Gözleri yaş içinde kardeşlerini aradılar, ormanın ortasında dolaştılar.
30. İki prens, Mahāpranāda ve Mahādeva / Zayıf dişi kaplanın yattığı yere gittiler.

31. Dişi kaplanı ve yavruları, kaplanın ağzına bulaşmış kanı, / Yere dağılmış kemikleri ve saçları gördüler.
32. Onun kan damlaları yere düşmüştü, / İki prens yerdeki kan damlalarına baktılar.
33. Akılları bulandı ve bayıldılar, yere düştüler, / Her yerleri toz ve çamur oldu, hafıza ve düşünceleri kayboldu.
34. Keder içinde acı acı ağlayan hizmetçiler, onları suyla ıslattılar, / Ve kollarını yukarıya kaldırarak ağlamaya devam ettiler.
35. O yere düşer düşmez onu karnında taşıyan annesi, sevgili baş kraliçe / Beş yüz kadınla birlikte saraya girdi ve rahat bir yere oturdu.
36. Göğüslerinin ucundan aniden bedeninin her yanına kanlı süt aktı, / Tüm bedeni sanki iğneler batıyormuşçasına acı çekti.
37. Kalbi ziyadesiyle kederle dolu, oğlunun kaybından doğan keder / Oklarıyla delinmiş hâlde, akli keder içinde kralın yanına gitti.
38. Kedere boğulmuş hâlde ağlayarak Kral Mahāratha'ya dedi ki: / Kralım, insanların efendisi dinleyin, bedenim keder ateşiyle yanıyor.
39. Göğüslerimin ucundan aniden kanlı süt gelmeye başladı, / Vücuduma iğne uçları batıyor ve kalbim yarılıyor.
40. Alametler böyleyken bir daha oğullarımı göremeyeceğim, / Oğullarımdan ayrı kaldığıma göre merhamet edin ben de hayatımı vereyim.
41. Bugün rüyamda üç küçük güvercinimi gördüm, / Üçüncüsü olan en küçük güvercinim bana çok sevimli gözüktü.
42. Bir şahin çıkageldi ve küçük güvercini kapıp götürdü, / Rüyamda kalbime böylesine bir keder oturdu.
43. Kalbimin ateşinde düşününe düşününe sonunda ölüp gideceğim, / Oğullarımdan ayrı kaldığıma göre merhamet edin ben de hayatımı vereyim.

44. Böyle dedikten sonra baş kraliçe bayıldı ve yere düştü, / Hafızasını yitirdi, düşünmesi durdu, bilincini kaybetti.
45. Kraliçenin bilincini kaybedip yere düştüğünü gören / Haremdeki bütün insanlar acıklı seslerle ağladılar.
46. Oğlunu kaybetmenin acısını çeken kral hemen vezirleri / Ve hizmetçileriyle birlikte prensleri bulmaya gitti.
47. Şehirdeki herkes evlerinden çıkıp hazır oldu, böyle toplandılar; / Ağlamaktan yüzleri yaş içinde yol boyunca Mahāsattva'yı sordular.
48. O yaşıyor mu yoksa öldü mü? Mahāsattva nereye gitti? / O büyüleyici, sevgili, bakılışı güzel olanı bugün görebilecek miyim?
49. İşitilmeyen bir keder rüzgârı aniden bu bölgeden esti gitti, / Hiç ses etmeden, sınırsız bir sihirle, keskin bir sesle, korkunç!
50. Kral Mahāratha doğruldu, kederden ağlayarak, / Yere düşmüş olan kraliçeyi suyla ıslattı.
51. Bilincini kazanana kadar onu suyla ıslattı, üzgün üzgün / Doğrulan kadın sordu: Oğullarım öldüler mi yaşıyorlar mı?
52. Kral Mahāratha baş kraliçesine şöyle söyledi: Vezirler ve / Hizmetçiler prensleri bulmak için bütün yönlerde dağıldılar.
53. Bu kadar üzülmeye, sürekli kalbini kederle yorma. / Kral Mahāratha bu sözlerle baş kraliçeyi yatıştırdı.
54. O gözyaşları içinde, ağlayarak, kederden hasta olmuş hâlde, / Vezirleriyle, mutsuz bir zihin ve mutsuz gözlerle saraya gitti.
55. Prensleri aramak için şehirden ayrılan yüz binlerce varlık / Ağlayarak, yüzleri gözyaşlarıyla ıslanmış hâlde koşuştular.
56. Kralın gittiğini görünce onun peşine takıldılar, / Kral Mahāratha aceleyle şehirden ayrıldı.

57. Sevgili oğlunu görmek için her tarafa dönen gözlerle baktı. / Başlı traşlı, eline yüzüne kan bulaşmış bir adamın geldiğini gördü.
58. Vücudu çamur içinde, ağlamaktan yüzü yaşla doluydu. / Kral Mahāratha'nın içine korkunç bir keder doldu.
59. Yüzü gözyaşlarıyla doldu, elleri yukarıda ağladı; / Sonra vezirlerinden biri uzaktan koşarak geldi.
60. İnsanların efendisine yaklaştı ve Kral Mahāratha'ya dedi ki: / Kralım, kendinizi üzme, sevgili oğullarınız yaşıyorlar.
61. Buraya doğru gelmekte olan / Sevgili oğullarınızı göreceksiniz. / Kral yola doğru döndü, sonra / Diğer vezir çıkageldi.
62. Toz ve kir içinde giysiyle, / Gözünde yaşla krala dedi ki: / Kralım, iki oğlunuz da sağ, / Keder ateşiyle yanmaktalar.
63. Kralım, sevgili oğullarınızdan biri yok, / Mahāsattva'yı görünmezlik yutmuş, / O dişi kaplanı gördüğü zaman, / Yeni doğmuş yavrularını yemek üzereydi.
64. Kusursuz prens Mahāsattva / Onlara çok merhamet duydu, / Aydınlanmanın soylu kararını sundu: / Buradaki tüm canlıları kurtaracağım,
65. Gelecekte istediğim derin ve soylu / Aydınlanmaya erişeceğim. Sonra / Mahāsattva dağın yamacına düştü, / Açlıktan bitmiş kaplan doğruldu.
66. Bir anda onun bedenini etsiz bıraktı, / Prensten geriye sadece kemikler kaldı. / Bu ölümcül konuşmayı duyan / Kral Mahāratha bayıldı kaldı.
67. Yere düştü, bilinci kayboldu, / Keder ateşi alevlenip coştı. / Kederli hizmetçileri, vezirleri / Acıyla ağlaştılar, ona su serptiler.
68. Ellerini yukarı kaldırmış ağlayan / Üçüncü vezir krala dedi ki: / Bugün iki prensi büyük ormanda / Baygın bir hâlde gördüm.

69. Her ikisi de yere düştü, bilinçlerini / Yitirdiler, kendilerine gelene kadar / Onları suyla ıslattık / Tutuşmuş hâlde dört yöne baktılar.
70. Bir an için ayakta durdular, sonra / Yere düştüler, acıklı bir sesle ağladılar. / Kollarını yukarı kaldırıp / Kardeşleri için dualar okudular.
71. Kralın kalbinde kötü düşünceler vardı, / Oğlunun kay-bından aklı başından gitti, / Kederle yanarak ağladı, / Çünkü kral şöyle düşünüyordu:
72. Oğullarımdan birini, sevgili, tatlı olanı, / Büyük rākshasa Anitya⁶³ yakaladı, / Diğer iki oğlumun hayatı / Keder ate-şiyle yok olmasın.
73. Şimdi acilen oraya gideceğim, / Güzel görünüşlü iki oğlu-ma bakacağım, / Ve onları süratle başkente getireceğim, / Hemen krallık sarayına sokacağım.
74. Onları taşıyan annelerinin kalbi / Keder ateşiyle yanma-sın. / İki oğlunu görerek huzur bulsun / Ve yaşamdan kopmasın.
75. Kral filine bindi ve bir grup veziriyle birlikte / Oğullarını görmeye gitti, iki oğlunu / Birlikte yolu geçerlerken gör-dü, kardeşlerinin / Adını söyleyerek acı acı ağladı.
76. Kral ağlayarak iki oğlunu aldı / Ve şehre doğru yola ko-yuldu. / Büyük bir aceleyle çabucak / Kraliçeye çocukları gösterdi.
77. Ben Tathāgata Śākyamuni eskiden bu / Kusursuz Mahāsattva idim, / Kral Mahāratha'nın oğlu, bir zaman-lar / Dişi kaplanı mutlu eden.
78. Mükemmel kral Śuddhodana Kral / Mahāratha idi, mü-kemmel kraliçe / Māyā baş kraliçeydi, aynı şekilde / Ma-itreya da Mahāpranāda idi.

63 Buddhizm'de "sürekli olmayan, devamsızlık" kavramıdır. Buddha'ya göre sürekli olmayan acı verir. Yaşam kederi yaratır, acıların en büyüğü de yaşa-mın sınırlı olmasıdır. Burada Anitya bir ifrit, rākshasa olarak anılıyor.

79. Kralın oğlu Mahādeva / Prens Mancuṣrī idi, / Mahā-pracāpati⁶⁴ dişi kaplandı, / Beş bhikshu⁶⁵ kaplanın yavru-larıydı.

Sonra büyük kral ve büyük kraliçe acı içinde çeşitli farklı biçimlerde ağladılar, bütün mücevherlerini çıkardılar, büyük bir kalabalıkla birlikte oğullarından kalanlara saygılarını sundular. Mahāsattva'nın kemiklerini orada sakladılar ve oraya yedi mücevherden bu stūpayı yaptılar. Mahāsattva bedenini dişi kaplan için feda ederken şu merhamet niyeti-ni söylemişti: Bedenimi bu şekilde feda edişimle gelecekteki bütün canlılar sayısız kalpa boyunca Buddha eylemini ger-çekleştirmiş olsunlar.

Bu ifade açıklandığı zaman sayısız canlı, insan ve tanrı dâhil bütün varlıklar bilinçlerini en yüce ve mükemmel ay-dınlanmaya yükselttiler. Bu stūpanın burada açığa vurulma-sının nedeni budur. Buddha'nın kutsamalarıyla bu stūpa bu noktada yerini aldı.

Sūtraların kralı kusursuz Suvarnabhāsa'nın “Dişi Kap-lan” adlı on sekizinci bölümü sona erdi.

64 Buddha'nın sütannesi ve Buddhist olan ilk kadındır.

65 Beş bhikshudan kasıt Sarnath'da verdiği vaazda Buddha'ya inanan ilk beş bhikshu olmalıdır.

19. Tüm Tathāgatalara Övgü Bölümü

(Sarvatathāgatastava Parivarta)

Sonra yüz binlerce sayıda, sayısız bodhisattva, Tathāgata Suvarnatnākaraçchatrakūta'nın yanına geldiler. Yaklaştıklarında başlarını Suvarnatnākaraçchatrakūta'nın ayaklarına eğerek selamladılar ve bir kenarda durdular. Bir kenarda durduktan sonra yüz binlerce sayıda, sayısız bodhisattva ellerini saygıyla kavuşturup Tathāgata Suvarnatnākaraçchatrakūta'ya şu gāthālarla seslendiler:

1. Buddha'nın bedeni altın gibidir, / Organları altın gibi parlar, / Dağların altın efendisi gibi altın renklidir, / Muni⁶⁶ altın renkli beyaz lotustur.
2. Organları güzel ve büyük alametlerle bezelidir, / Organları güzel daha küçük alametlerle bezelidir, / O çok parlaktır, altının güzel görkemini yansıtır, / O çok saftır, sakindir; dağların efendisi gibidir.
3. Brahma seslidir, sesi Brahma'nınki gibi hoştur. / Aslan seslidir, sesi gürleyen bulut gibidir. / Gök gürlemesinin altmış katı olan sesi çok saftır. / Cina'nın sesi tavus kuşu veya guguk kuşu gibidir.
4. Çok saf, çok parlaktır, kusursuz bir görkemi vardır, / Cina yüzlerce güzel özellikle süslenmiştir, / Çok saf bir

⁶⁶ Sessizce çile dolduran bilge kişi. Hem Brāhman hem de Buddhist ermişler için kullanılan bir sözcüktür. Buddha'ya “Şākya kabilesinin bilge kişisi” anlamında “Şākyamuni” denmiştir.

- okyanustur, kusursuz bilgidir, / Cina Sumeru'nun bütün güzel niteliklerine sahiptir.
5. Canlıların iyiliği için en yüce merhamete sahiptir, / Dünyaların mükemmel lütuf dağıtıcısıdır, / Cina en yüce gerçeği en iyi şekilde açıklayandır, / Parinirvāna lütfunu kazandıran bir önderdir.
6. Mutluluk abihayatını verendir, / *Buddha dharma nektarını en iyi açıklayandır, / Abihayat şehrine götüren önderdir, / Lütuflar madenidir, lütuf yeridir,*
7. *Canlıları kederden kurtarandır. / Canlıları keder okyanusundan kurtarır, / Onları huzur yolunda yürütür, / Canlılara her türlü lütufta bulunur.*
8. *Erdem okyanusunun büyüklüğüyle / Buddha'nın bilgisi kıyaslanmaz, / Senin tüm canlılara merhametin vardır,⁶⁷ / Sevginin gücü, çareler ve kahramanlık.*
9. Tanrılar dünyasında mümkün değildir / Binlerce milyon kalpa boyunca / Senin erdem ve bilgini okyanusun / Damlaları gibi tek tek anlatmak.
10. Bu benim tarafımdan kısaca açıklandı, / Erdem okyanusundan çıkan bir damla nedir ki? / Her ne iyilik toplamı varsa onu topladım, / Onunla varlıklar en yüce aydınlanmaya dokunurlar.

Sonra Bodhisattva Ruçiraketu tahtından kalktı, bir omzu giysisiyle örtülü hâlde sağ dizini yere koydu, ellerini Bhagavan'a doğru saygıyla kavuşturarak Bhagavan'a şu gāthālarla dua etti:

11. Ey munilerin efendisi, sende yüzlerce iyiliğin işareti var, / Binlerce görkemli ve parlak erdemlerle süslüsün; / Soylu bir görünüşün var, kusursuz, yumuşak bir görünüş. / Parlaklığın bin güneşin parlaklığına eşittir.

⁶⁷ Sanskrit nüshada kayıp olan, J. Nobel'in transkripsiyonunda da bulunmayan italik kısmı R. E. Emmerick Tibetçeden çevirmiştir. (Emmerick, 101).

12. Parlaklığın yanan sayısız ışınla doludur, / Çeşitli renklerle dolu mücevherlere benziyorsun, / Sen mavi, beyaz ya da altın parlaklığındasın, / Zümrüt, bakır, şafak kızılığı, kristal parlaklığı!
13. Sen dağların efendisi elmas dağı gibi parlaksın, / Milyonlarca sayısız alanı aydınlatırsın, / Sayısız korkunç kederi ortadan kaldırırsın, / Mükemmel lütuflarınla varlıkları doyurursun.
14. Görünüşü, duyuları saf, bakılışı güzel olansın, / Güzelliğin doyumsuzluk yaratır, sana bakmak hoştur, / Başındaki saçlar tavus kuşunun renkleri gibi parlar, / Onun görkemi arılarla dolu bir lotus gibidir.
15. Sen merhametin saf nitelikleriyle bezelisin, / En güzel iyilikler, derin düşünce ve dostluk sende toplanmış, / Çeşitli renklerde pek çok ikincil niteliklerle dolusun, / Samādhi,⁶⁸ bodhi⁶⁹ gibi birçok nitelikle bezelisin.
16. Sen neşe getirensin, iyilik yapansın, / Saadet verensin, her türlü lütfun kaynağısın, / Her türlü engin niteliğin süsüyle bezelisin, / Işıklarınla bin milyon alanı aydınlatırsın.
17. Ateş parlaklığında ışınlarla parlarsın, / Gökteki dolu dolu parlayan Güneş gibisin, / Sumeru gibi her türlü nitelikle dolusun, / Bütün dünyaların göğünde varsın.
18. İnek sütüne, şankhaya, beyaz zambağa, Ay'a benzer, / Kar rengi, güzel bir beyaz lotus gibi, / Sıra sıra dişlerin yüzünden dışarıya parlar, / Tıpkı gökyüzünde uçan krallık kuğuları gibi.
19. Ay gibi yumuşak bir çehre üzerinde / Sağa doğru dönen saç kıvrımı, / Kara iplik gibi kıvrımlı, zümrüt gibi parlak, / Işınlarıyla gökteki güneş gibi parlar.

68 Bir noktaya odaklanarak yoğun düşünme pratiğinin genel adı.

69 Aydınlanma. Buddha ve Bodhisattvaların ulaştığı durum. Pracnā (bilgelik) ve Karunā (merhamet) aydınlanmaya neden olur.

O anda soylu tanrıça Bodhisattvasamuççayā, Bhagavan'a şu gāthālarla dua okudu:

20. Saf aydınlanma sahibi Buddha'ya saygılar; / O saf dharmanın açıklamasını iyi anlamıştır, / Adharmanın yolundan uzak durmayı bilmiştir, / Var olmanın ve yok olmanın bilgisini kavramıştır.
21. Ah ah, Buddha'nın şanı ne kadar da sonsuz, / Ah ah, nasıl da okyanus gibi, Meru gibi, / Ah ah, Buddha'nın dünyası ne kadar da sonsuz, / Udumbara ağacı çiçeği gibi ne kadar da bulunmaz.
22. Ah ah, Tathāgata ne kadar da merhametli, / Şākya krallığının bayrağı, insanların kralının güneşi, / Böylesine kusursuz bir sūtrayı bildirmesi / Tüm canlıların iyiliği içindi.
23. Tathāgata Şākyamuni'nin duyuları ne kadar huzurlu, / Girdiği kale ne kadar huzurlu, bu ne büyük huzur! / Derin huzur içinde kusursuz bir samādhi! / O muzaffer Buddha dünyasına girmiş bir kimsedir.
24. Ve śrāvakaların bedenleri boştur, / İki ayaklıların en iyilerinin vihāraları boştur, / Bütün her şey ve onların doğaları boştur, / Varlıklar boştur, onlarda benlik bulunmaz.
25. Daima ve daima Buddha'yı anımsıyorum, / Ve daima Cina'yı görmek için endişeliyim, / Gerçekten de daima bunu gözlüyorum, / Amacım Buddha güneşini görmektir.
26. Dizimi daima yere koyarak, görmek için / Cina'yı, ziyadesiyle yanıp tutuşurum, / Vināyaka⁷⁰ için özlemle ağlarım, / Sugata'yı görmek için aşırı istekliyim.
27. Sürekli keder ateşiyle yanmaktayım, / Bana su diye onun görünüşünü verin, / Senin endamını görmek için yanıyorum, / Beni merhamet suyuyla memnun edin.

70 Buddha'nın "engelleri ortadan kaldıran" anlamındaki adı.

28. Ey Nāyaka,⁷¹ bana merhametli davran, / Bana naif görüşünü bağışla, / İçindeki tanrılarla bu dünyayı sen korusun. / Ve śrāvakaların bedenleri boştur.
29. Varlıkların tabiatları hava gibi, gökyüzü gibidir, / Sihir, serap, sudaki Ay'ın yansıması gibidirler, / Bütün canlılar rüya tabiatlıdırlar, / Sen Nāyaka'nın büyük boşluklarıdır.
30. *Tathāgata'nın dünyası kristal gibi parlaktır, / Sen en yüce dharma nektarı şehrine girdin, / Canlılara sayısız lütufta bulunmaya muktedirsin, / Tathāgata'nın dünyası saf, derin ve harikadır.*
31. *Canlıların hiçbirisi bilemez, beş çeşit doğaüstü / Bilgisi olan ermişler, śrāvakalar, pratyekabuddhalar / Bilemezler, kuşkusuz şimdi ben Buddha dünyasına aitim, / O yüzden bana merhamet et ve bedenini göster.*⁷²

Sonra Bhagavan tahtından kalktı ve Brahma sesiyle dedi ki: Aferin, aferin soylu tanrıça, tekrar tekrar aferin.

Bhagavan böyle söyleyince, başta soylu tanrıça Bodhisattvasamuççayā olmak üzere büyük tanrıça Sarasvatī ve tanrılar, insanlar, asurlar, surlar, garudalar, kimnaralar, mahoragalardan oluşan topluluklar neşeyle Bhagavan'ın sözünü alkışladılar.

Sūtraların kralı, soylu ve kusursuz Suvarnabhāsa burada sona erdi.

71 Buddha'nın "önder, lider" anlamındaki adı.

72 Sanskrit nüshada kayıp olan italik kısım Tibetçe metinde de bulunmamaktadır. Dharmakshema'nın çevirisine dayanarak J. Nobel tarafından Hotan dilinden tamamlanmıştır. Türkçeye R. E. Emmerick'in İngilizce çevirisinden aktarılmıştır. J. Nobel'in transkripsiyonunda boş olarak gösterilmiştir. (Nobel, 250; Emmerick, 104).

Kaynaklar

- Edgerton, Franklin, *Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary*, Vol. I-II, Munshiram Manoharlal Publishers Pvt. Ltd., New Delhi (1953), 2011.
- Emmerick, Ronald Eric, *The Sūtra of Golden Light, A Translation of the Suvarnabhāsottamasūtra*, Pāli Text Society, Sacred Books of the Buddhists, Vol. XXVII, Motilal Banarsidass Publishers, Delhi, 2016.
- Kaya, Korhan, *Buddhizm Sözlüğü*, Doğu Batı Yayınları, Ankara, Ekim 2017.
- Keown, Damien, *Dictionary of Buddhism*, Oxford University Press, New York, 2004.
- Monier-Williams, Sir Monier, *A Sanskrit-English Dictionary*, Motilal Banarsidass, Delhi (1899), 1992.
- Monier-Williams, Sir Monier, *Buddhism, In its Connection with Brahmanism and Hinduism and in its Contrast with Christianity*, John Murray, London, 1890.
- Nobel, Johannes, *Suvarnabhāsottamasūtra, Das Goldglanz-Sūtra, Ein Sanskrit Text des Mahāyāna-Buddhismus*, Otto Harrassowitz, Leipzig, 1937.
- Varma, Chandra B., *A Handbook of Buddhist Language*, Buddhist World Press, Delhi, 2011.
- Winternitz, Maurice, *A History of Indian Literature*, Vol. II, University of Calcutta, Calcutta, 1933.

- Lotus Sūtra, Saddharmapundarīka Sūtra*, Çev. Korhan Kaya, Sujala Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Sanskrit on the Silk Route*, Edited by Shashibala, Bharatiya Vidya Bhavan, Mumbai, 2016.
- Chandra, Lokesh, “Suvarna-Bhasottama and the Defence of Serindic Khotan”, Batı Bölgesi Kaynakları Sempozyumu, Çin Millî Kütüphanesi, Pekin, 2006.
- Ruben, Walter, “Budizma’nın Menşei ve Özü”, AÜ, DTCF Dergisi, Cilt 1, Sayı 5, Ankara, 1943.

Altun Yaruk ile İlgili Kaynaklar

- Arat, Reşit Rahmeti, *Eski Türk Şiiri*, TTK Yayınları, Ankara, 2007.
- Ayazlı, Özlem, *Altun Yaruk Sudur VI. Kitap*, Karşılaştırmalı Metin Yayını, TDK Yayınları, İstanbul, 2012.
- Caferoğlu, Ahmet, *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*, TDK Yayınları, Sayı 260, İstanbul, 1968.
- Çağatay, Saadet Ş., *Altun Yaruk’tan İki Parça*, AÜ, DTCF Yayınları, No: 46, TTK Basımevi, Ankara, 1945.
- Çetin, Engin, *Altun Yaruk (Sekizinci Kitap)*, Berlin Bilimler Akademisi’ndeki Metin Parçaları, Karahan Kitabevi, Adana, 2017.
- Eraslan, Kemal, *Eski Uygur Türkçesi Grameri*, TDK Yayınları, Ankara, 2012.
- Gulcalı, Zemire, *Eski Uygurca Altun Yaruk Sudur’dan “Aç Bars” Hikâyesi*, TDK Yayınları, Ankara, 2015.
- Tekin, Şinasi, “Altun Yaruk’un Çincesinin Almancaya Terçümesi Dolayısıyla”, Belleten (1959), 1988, Ankara.

Suvarnabhāsa Sūtra Sözlüğü

Adharma: Buddha'nın öğretilerinin bütününe ifade eden dharma kavramının karşıtıdır ve doğal olarak kötü bir anlam taşır.

Amṛita: Abıhayat.

Anitya: Buddhizm'de “sürekli olmayan, devamsızlık” kavramı. Buddha'ya göre sürekli olmayan acı verir. Yaşam kederi yaratır, acıların en büyüğü de yaşamın sınırlı olmasıdır.

Arhat: “Saygıya değer olan” anlamına gelir. Hinayāna aydınlanmasında en yüksek derecedir. Theravāda'da en yüksek idealdir. Arhat, soylu sekiz yolu (ariya atthangi-ka magga) geçmiş, mükemmelleşmiş ve artık gelecekte bir daha doğmayacak kişidir. Ölüm hâlinde nirvānaya ulaşmıştır. Arhat ile Buddha arasındaki fark, Buddha'nın aydınlanmaya kişisel olarak varması, arhatın ise bir başkasının öğretmenliğini izleyerek varmasıdır. Bununla birlikte Buddha'ya da arhat diye hitap edilmiştir. *Suvarnabhāsa Sūtra*'da sık sık tathāgata ve samyaksambuddha sözcükleriyle birlikte kullanılır.

Asura: Bir tür kötü ruh veya ifrit türü. *Rigveda*'da adına rastlanır. *Suvarnabhāsa Sūtra*'da kötülüğü vurgulanmaz, sadece Buddha veya bodhisattvaları dinleyen kitle içinde sayılır.

Avidyā: Cehalet.

Bhagavan: Buddhist metinlerde Buddha için kullanılan “saygıdeğer efendi, kutsal kişi” anlamında bir sözcük. Hindu metinlerde de tanrılar ve onların yeryüzündeki bedenlenmiş hâllerine hitap olarak kullanılmıştır.

Bhava: Var olma.

Bhikshu: Buddhist dilenci erkek keşiş. Bunlar Buddhist örgütün (sangha) üyesidirler. Dilendiklerini getirip örgütte eşit paylaşırlardı. Buddha onları “ehi bhikshu” (gel bhikshu) diyerek örgüte kabul ederdi. Bir cübbeleri ve bir de dilenme taslarından başka bir şeyleri olmazdı. İzlemeleri gereken on emir ve iki yüz yirmi yedi kural vardır. Buddhizmin ilk zamanlarında bhikshular ormanlarda gezinir, meditasyon yaparlardı. Zamanla manastırlar (vihāralar) yapıldıkça yerleşik yaşamaya başladılar.

Bhikshunī: Buddhist kadın keşiş.

Bhūta: Hayalet. Ölüp de yeryüzünden ayrılamamış olan canlılar.

Bimba meyvesi: Momordica monadelpha bitkisinin küçük bir kırmızı bibere benzeyen, kırmızı veya bazen pembeye çalan renkte bir meyvesi.

Bodhi: Sanskrit budh (aydınlanmak) eylem kökünden türeyen sözcük “aydınlanma” anlamına gelir. Buddha ve bodhisattvaların geldiği durumdur. Pracnā (bilgelik) ve karunā (merhamet) aydınlanmayı (bodhi) sağlar. Buddha, Bodhgaya’da bodhi ağacının (bodhi vriksha) altında aydınlanmaya erişmişti.

Bodhisattva: Aydınlanarak Buddha olmayı amaç edinmiş kişi. Buddhalıktan bir önceki aşama veya Buddha olmak mümkünken canlıların iyiliği için vazgeçip bekleyen aydınlanmış kişilerin durumu için kullanılan bir sözcük. “Aydınlanma” anlamındaki bodhi ile “varlık, öz” anlamındaki sattva sözcüklerinin birleşmesinden oluşur ve “varlığı aydınlanma olan kişiyi” tanımlar.

Brahma: Brahmanizm’de baş tanrı hâline getirildikten sonra Hinduzim’de Vishnu ve Şiva ile birlikte trimūrti olarak

sayılan üç büyük tanrıdan biri hâline sokulmuştur. Yaratıcı tanrıdır. Buddhist inanca geçenler ve onu savunanlar Brāhmanlar olduğu için bu ad da Buddhist metinler içine dâhil edilmiştir.

Brāhman: Dörtlü kast sisteminin en yukarısındaki sınıftan olan. En yüksek din görevlisi. Brāhmanizm ve Hinduizm’de geçerlidir.

Buddha: “Aydınlanmış kişi.” Buddhizm inancında en yüce gerçeğe ulaşarak tam olarak aydınlanmış kişilere verilen bir lakaptır. Geçmişte nirvānaya erişerek Buddha seviyesine ulaşmış birçok kişi olmuştur ve gelecekte de olacaktır. *Suvarnabhāsa Sūtra*’da Śākyamuni Buddha’dan başka buddhalar da vardır.

Calavāhana: Su taşıyan, su getiren, su veren.

Cambudvīpa: Efsanevi ülke. Yedi kıtadan merkezde olan. Bununla Hindistan kastedilmektedir. Kutsal Meru Dağı da buranın merkezindedir.

Carāmaranam: Yaşlılık ve ölüm.

Cāti: Doğum.

Cina: Buddha’ya cehaleti yendiği ve aydınlanmaya eriştiği için verilen “muzaffer” anlamındaki ad. *Suvarnabhāsa Sūtra*’da sık sık Buddha’dan Cina diye söz edilir. Başka büyük kişiler için de bir hitap olarak kullanılmıştır. Caynizmin kurucusu Mahāvīra için de kullanılan bir lakaptır.

Çaitya: İçinde, en dip oval veya dairesel kısımda (garbha) bir stūpa bulunan, bunun bir geniş koridorla birleştirildiği ve tek bir giriş kapısı bulunan kapalı dinsel yapılar. Çaityalar genellikle 40 metre uzunlukta, 15 metre genişlikte ve 15 metre yüksekliktedir.

Çakravartin: Dünya hükümdarı, pek çok krallığı kendisine bağlamış büyük imparator.

Daşabala: Mahāyāna Buddhizmi’nde olsun Nikāya Buddhizmi’nde olsun, bütünüyle aydınlanmış bir Buddha olabilmek için sahip olmak gereken on güçtür. Bunlar:

1. Olanaklı olanı ve olmayanı bilme gücü, 2. Eylemlere denk gelen karşılıkları bilme gücü, 3. Konsantrasyon, özgürleşme, düşünsel yoğunlaşma gücü, 4. Beceri bilgisi gücü, 5. Varlıkların göreceli niteliklerini bilme gücü, 6. Varlıkların farklı niyetlerini bilme gücü, varlıkların farklı durumlarını bilme gücü, 7. Her yöne giden varlıkların yollarını (doğum-ölüm döngüsündeki yolları veya nirvānaya giden yolları) bilme gücü, 8. Önceki yaşamları bilme gücü, 9. Ölüm ve yeniden doğuş bilgisini bilme gücü, 10. Kirliliği yok etme bilgisi gücü.

Daṣabhūmi: On Seviye. Sözcük Sanskrit dilinde “seviye” veya “yer, zemin, toprak” anlamlarına gelir. Bodhisattvaların gelişim düzeylerini anlatmaya çalışır. Mahāyāna Buddhizmi’nde bodhisattvaların Buddhalık düzeyine erişebilmeleri için geçirmeleri gereken on bhūmi vardır.

Dhāraṇī: Acıyı yok etmesi için kullanılan bir tür mistik beyit veya dua.

Dharma: Buddhizm’de temel kavramdır. Sanskrit dhri (taşımak, korumak, kullanmak, geçinmek) eyleminden türer. Dharmanın sözcük anlamı çoktur: yasa, adalet, emir, hüküm, öğreti, iş, görev, erdem, nitelik, doğa, öz, varlığın özü, din. Buddha’nın öğretilerinin bütününe de dharma denmiştir. Çünkü onun öğretisinde sözcüğün bütün anlamlarının var olduğuna inanılır. Pāli dilinde dhamma olarak söylenir.

Dharmadhātu: Tathāgata’nın külü.

Dharmakāya: Buddha’nın bedeni. En yüce gerçeğe özdeşleşen gerçek beden. Mahāyāna Buddhizmi’nde Buddha’nın üç bedeni (trikāya) vardır. Nirmānakāya (fizik beden), Sambhogakāya (hissedilen beden) ve Dharmakāya.

Gandharva: Göksel müzisyenlerden oluşan yarı tanrı mitolojik varlıklar. Peri kızları olan apsaraların sahipleridirler.

Garuda: Buddhist mitolojide söz edilen bir grup. *Suvarnabhāsa Sūtra*’da Buddha’yı dinlemeye gelen topluluk-

lardan biridir. Hindu mitolojisinde Vishnu'nun binek kuşudur. Buddhist mitolojide garudalar şeklinde çoğul olarak kullanılır.

Gāthā: Beyit biçiminde yazılar. Özellikle Buddhist metinlerde böyle adlandırılır.

Guhyaka: Aşağı bir mitolojik varlık türü. *Suvarnabhāsa Sūtra*'da bazen dinleyici kitlesi arasında bunlar da sayılırlar.

Kākhorda: Vetālalarla birlikte anılan bir grup kötü ruh.

Kalpa: Ölçülemez derecede uzun zaman. Sözcük hem Buddhist sūtralarda hem de Hindu purāna metinlerinde geçtiğine göre Buddhist-Hindu ayrımı olmayan dönemlere ait olmalıdır. Hindu mitolojisinde Brahma'nın bir günü ve gecesi, yani 8.640.000.000 yıl bir kalpadır. Böyle kalpalar boyunca dünya defalarca kurulur ve yıkılır. Bu çemberin başlangıcı ve sonu yoktur.

Kimnara, Kinnara: Adları “nasıl insan” anlamına gelen varlıklardır. Hindistan'ın Kinnaur bölgesinden çıktıkları ve efsanevi varlıklar olarak mitolojiye dâhil edildikleri düşünülür. Bir aşağı mitolojik yaratık grubudur. Adları Buddhist metinlerde neredeyse Hindu mitolojisinde geçtiğinden daha çok geçer. *Suvarnabhāsa Sūtra*'da dinleyici kitle içinde bunlar da sayılırlar.

Lokapālalar: Dünya koruyucuları.

Mahoraga: Büyük yılanlar. Mitolojik yaratıklardır.

Maitreya: Gelecekte ortaya çıkacak olan Buddha'dır. Tushita cennetinde barınır ve son kez bedenleneceği zamanı bekler. Maitreya inancı I. yüzyılın başlarında Hindistan'da yaygınlaşmış, daha sonra oradan Çin'e ve Japonya'ya kadar yayılmıştır.

Mancuṣrī: Bilgelik, merhamet ve cesaretin bedenlenmiş hâli. Mahāyāna Buddhist panteonuna ait önemli bir figürdür. Sağ elinde alevli bir kılıç, sol elinde ise bilgelik kitabı olan Pracnāpāramitā'yı tutar. Hep gençtir ve genellikle

padmāsana pozisyonunda oturur hâldedir, ayakta fazla resmedilmez. Bazen adı “yumuşak sesli” anlamında Mancughosha’dır. Bazen “sözün efendisi”dir (Vāgīṣvara) ve bazen de “veliaht prens”tir (Kumārabhūta). Mançuşrī tıpkı Samantabhadra gibi Śākyamuni Buddha’ya yardım eden bodhisattvalardan biri olarak görülmüştür.

Muni: Sessizce çile dolduran bilge kişi. Hem Brāhman hem de Buddhist ermişler için kullanılan bir sözcüktür. Buddha’ya “Śākya kabilesinin bilge kişisi” anlamında “Śākyamuni” denmiştir.

Nāga: Buddhist mitolojide karşımıza çıkan yılan bedelli, insan başlı varlıklar. Yer altındaki yahut su altındaki Bhogavatī şehrinde yaşadıkları düşünülür. Kralları Virūpāksha’dır. Mucizevi güçleri vardır. Mahāyāna mitolojisine göre Pracnāpāramitā metinlerinin intikalinde anahtar rol oynamışlardır. *Suvarnabhāsa Sūtra*’da Buddha’yı dinlemeye gelenler arasında nāgalar da vardır.

Nāma-rūpa: Ad ve biçim.

Nāyaka: Buddha’nın “lider, önder” anlamındaki adı.

Nidāna: Giriş, öz, köken, kuruluş, neden, kaynak.

Palāṣa ağacı: Kırmızı çiçek açan ve yapraklarının afrodizyak etkisi olduğuna inanılan bir ağaç. *Butea frondosa*.

Pāramitā: Mükemmellik. bodhisattvaların Buddhaliğa erişmek için yürüdükleri yolda onlara gerekli olan özelliklerdir. Bunların sayısı bazen altı bazen de ondur. Altı özellik: Cömertlik, karakter, sabır, çaba, konsantrasyon, bilgelik.

Parinirvāna: Son doğumunda tam olarak aydınlanmış ve artık bir daha doğmamak üzere nirvānaya kavuşma durumu. Buddha ölürken parinirvānaya kavuşmuştu, bu yüzden onun yatar pozisyonunda betimlenen heykel, resim ve kabartmaları “büyük parinirvāna” (mahāparinirvāna) olarak nitelendirilir.

Pratītyasamutpāda: Nedensellik zinciri, nedensellik ilkesi. Buddhizm’de birbirini izleyen ve birbirinin doğumuna neden olan olaylar zinciri.

Pratyekabuddha: Aydınlanmış fakat hâlihazırda dünyaya gerçeği vaaz etmeyen buddhaları belirten sözcük.

Preta: Bhūtalarla birlikte geceleyin gezinen hayaletler. Mezarlıklarda dolaşır, cesetleri canlandırırlar.

Pushya: Ay'ın takımyıldızlarla birlikte görülme hali. Bunun bir kötülüğe işaret ettiği anlaşıyor.

Rāhu: Buddhist ve Hindu mitolojisinde Güneş'i ve Ay'ı yutan dev bir ifrittir.

Rākshasa: Genellikle kötü ruh olarak bilinen mitolojik varlıklar. Üç türü vardır: 1. Yakshalar gibi yarı kutsal ve iyiliksever olanlar, 2. Tanrıların ve kutsal kişilerin amansız düşmanları, 3. Geceleyin faaliyet gösteren, mezarlıklarda dolaşan, kurban törenlerini bozan ve insan eti yiyen kötü ruhlar. Bunların adlarına Brāhman, Buddhist ve Hindu mitolojilerinde sık rastlanır.

Sādhu: Bravo, çok güzel.

Sāl ağacı: Sanskrit dilinde sāl veya śāl olarak söylenen, kerestesi kıymetli bir ağaç.

Samādhi: Yoğun düşünme. Bir noktaya odaklanarak yapılan yoğun düşünme pratiğinin genel adı.

Samsāra: Doğum-ölüm döngüsü.

Samskāra: Eylem.

Samyaksambuddha: “Tamamen ve mükemmel şekilde aydınlanmış olan.” Arhatlardan veya pratyekabuddhalardan çok daha uzun süre çalışıp çabalayarak en yüksek Buddhalık düzeyine erişenleri bunlardan ayırmak için türetilmiş bir tanımlamadır. *Suvarnabhāsa Sūtra*'da başka Buddhist sūtralarda olduğu gibi tathāgata, arhat, samyaksambuddha sık sık birlikte kullanılmıştır.

Sandal ağacı: Hoş kokulu, tıbbi yararları olan, kerestesi kıymetli tropik bir ağaç, santalum album.

Sangha: Buddhist keşiş örgütü veya Buddhist inananlar cemiyeti. Buddha ve dharma ile birlikte üç mücevheri (triratna) oluşturur. Erkek ve kadın keşişlerin (bhikshu ve

bhikshuniler) sıradan hayatı bırakıp gece gündüz Buddhist yaşam tarzını benimsemeleri sonucu oluşan bir örgütte işaret etse de Sangha geniş anlamıyla inanan tüm sıradan insanları (upāsaka ve upāsikaları) içine alan cemiyete de işaret eder. Sangha'nın Buddha'nın öğretilerini korumak, yaymak ve geleceğe taşımak gibi bir görevi vardır.

Skandha: İnsanları yanlış bir ben (ātman) duygusuna iten ve onları doğum-ölüm döngüsüne (samsāra) mecbur bırakan beş unsura verilen ad. Beş tane skandha vardır: Bunlar rūpa (şekil, biçim), vedanā (duyular), samcnā (anlama, ayırt etme), samskāra (vedanā ve samcnādan gelen etkilere verilen tepkiler), vicnāna (bilinç). Bu unsurların sürekli hareketliliği ve değişkenliği benliği yaşama ve dolayısıyla da acı çekmeye sürüklemektedir.

Sparşa: Dokunma.

Stūpa: İçine din büyüklerinin kemiklerinin ve küllerinin konulduğu, tuğla ve toprak kullanılarak yapılan, kubbe biçimli, tümülüse benzer Buddhist yapılar. Zamanla anıtsal yapılara dönüşmüşlerdir. Pāli dilinde thupa diye söylenir.

Sugata: Buddha'nın "güzel giden, güzel gezinen, güzel geçinen" anlamındaki adı. Bir Buddha adı olarak Buddhist edebiyatın başka yerlerinde de kullanılır.

Sumeru Dağı: Efsanevi ülke Cambudvīpa'nın merkezindeki kutsal dağ, Meru Dağı olarak da anılır.

Suvarnadvīpa: "Altın ada." Buddhist ve Hindu mitolojilerinde sözü edilen mitolojik bir ülke. Muhtemelen denizaşırı bir yerde olması nedeniyle bugünkü Sumatra Adası olduğu sanılmaktadır.

Şadāyatana: Altı duyu.

Şakra: Tanrı Indra'nın diğer adı.

Şankha: Deniz kabuğundan yapılmış bir tür borazan.

Şrāvaka: "İşitciler." Bunlar Buddha'yı dinleyerek onun öğretilerini anlamaya çalışan öğrenciler, müritlerdir.

Tanrıçalar: *Suvarnabhāsa Sūtra*'da beş büyük tanrıçadan söz edilir: Bodhisattvasamuççayā (dördüncü bölüm),

Haritī (altıncı bölüm), Sarasvatī (yedinci bölüm), Śrī (sekizinci bölüm), Dridhā (onuncu bölüm).

Tathāgata: “Böyle gelmiş ve böyle giden” anlamına gelen bir lakap. Tathā “böyle”, āgata “gelmiş” ve gata “gitmiş” sözcüklerinden türetilmiştir. Buddha kendisi için bu sözcüğü kullanırdı. Takipçileri de kullanmışlardır. Bu ad tüm buddhalara verilirdi. “Bu Buddha da tıpkı diğer buddhalar gibi geldi ve gidiyor” benzeri bir anlamı vardır. Aynı amaç uğruna, aynı yolu izleyip aynı öğretiyi yayanların kendileri için kullandıkları bir sözcük.

Trisāhasramahāsāhasralokadhātu: Buddhist metinlerde sıkça geçen ve anormal rakamlandırma şekli.

Trishnā: İstek.

Udumbara ağacı: Hint incir ağacı, ficus glomerata.

Upadāna: Varlığa bağlanma.

Upāsaka: Manastır teşkilatından olmayan erkek Buddhist inananlar.

Upāsikā: Manastır teşkilatından olmayan kadın Buddhist inananlar.

Vedanā: Duyuş.

Vetāla: Hortlak veya hayaletler. Ceset yakma alanlarında, mezarlıklarda, karanlık ve ıssız yerlerde dolaşırlar. Bhūta, pretalar, pişâçalar gibi yarı mitolojik varlıklardır.

Vicnāna: Bilinç.

Vihāra: Buddhist manastırlarına verilen ad. İlk zamanlar Buddhist keşişler bambu kamışlardan yaptıkları basit kulübelerde veya birtakım kaya oyuklarında yaşarlardı. Sonradan kralların veya varlıklı kişilerin yardımıyla gelişkin yapılar inşa edildi. Bu vihāralarda yüzlerce keşiş yaşayabildi ve özellikle yağmur mevsimlerini geçirmede bunlar çok yararlı oldu. Vihāra eğitimle ilgili yönünün yanında yönetsel özelliği olan bir yer olarak da bilinir.

Vināyaka: Buddha’nın “engelleri ortadan kaldıran” anlamındaki adı. Hindu mitolojisinde Ganeşa’ya verilen bir

addır. Buddhist terminolojide ise “ruhsal yol gösterici, Guru”dur.

Yaksha: Ağaçlarda yaşayan ruhlar. Vedik dönemden itibaren edebî metinlerde adları geçer. Buddhist mitolojide sıkça görülürler. *Suvarnabhāsa Sūtra*’da Hindu mitolojisinden daha büyük önemde varlıklar olarak gösterilirler. Eserin on dördüncü bölümü “Yakshalara Sığınma” adını taşır.

Yama: Ölüm tanrısı.